

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

**Uskrs – poruka života
i nade svijetu u doba
globalne pomutnje**

**Uskrsnuće koje
patnja skriva**

Kairos

Unatoč svemu, Uskrs!

Vjera u svibnju

ISUS JE POBJEDNIK NAD SVIME

**OBITELJ U KOJOJ SE MOLI S MARIJOM
JE NAJLJEPŠI DAR KOJI RODITELJI
MOGU DATI SVOJOJ DJECI!**

POSTITI NA GOSPINE NAKANE

SVE RADIMO ZA GOSPODINA

DOBRO JE BITI OVDJE U MEĐUGORJU,

UPOZNAJ DUHA BRANITELJA!

Draga djeco! Nek vam ovo vrijeme bude poticaj na osobno obraćenje. Molite, dječice, u samoći Duha Svetoga da vas ojača u vjeri i pouzdanju u Boga, da biste bili dostojni svjedoci ljubavi kojom vas Bog obdaruje preko moje prisutnosti. Dječice, ne dopustite da vam kušnje otvrdnu srce i da molitva bude kao pustinja. Budite odsjaj ljubavi Božje i svjedočite Uskrslog Isusa vašim životima. Ja sam s vama i sve vas ljubim mojom majčinskom ljubavlju. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Obavijest

Jutarnje svete mise u Međugorju biti će svaki dan vani, na vanjskom oltaru, u 8 sati. Nedjeljom svete mise bit će vani u 8, 11 i 18 sati. Iz župnog ureda mole da se pridržavate postavljenih pravila. "Držite razmak jedni od drugih. Za pričest držite razmak i primajte hostiju na ruku", stoji to, između ostalog, u novim župnim obavijestima župe Međugorje. Večernji molitveni program iz crkve sv. Jakova svakodnevno prenosimo u programu Radiopostaje Mir Međugorje, našem livestreamu, Facebooku i Youtube kanalu.

Molitveni program svaku večer započinje u 17 sati molitvom krunice, nakon koje je molitva Duhu Svetom, a od 18 sati je sveta misa. Molitveni program nastavlja se i nakon mise, kako na vanjskom oltaru međugorske crkve tako i u našem videoprijenosu na web stranici, Facebooku i YouTubeu. Ponedjeljkom molimo krunicu, utorkom je klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu, a srijedom je molitva za zdravlje i krunica. Četvrtkom, petkom i subotom je, također, klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Od 5. svibnja će se slaviti misne nakane za pokojne koje su dane od ponedjeljka, 23. ožujka do 30. Travnja. Nakon toga u župnom uredu moći će se upisivati nove misne nakane za pokojne.

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Vulelija
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN:BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici Foto Arhiv ICMM

Uskrs

Uskrs – poruka života i nade svijetu u doba globalne pomutnje,

FRA T. PERVAN

Uskrsnuće koje patnja skriva, FRA S. MABIĆ

Unatoč svemu, Uskrs!, M. MILETIĆ

Gospina škola

Vjera u svibnju, FRA M. ŠAKOTA

Isus je Pobjednik nad svime, V. ČUTURA

Obitelj u kojoj se moli s Marijom je najljepši dar koji roditelji...!,

K. MILETIĆ

Postiti na Gospine nakane, T. GAŽIOVA

Sve radimo za Gospodina, D. JURČEVIĆ-ČERKEZ

Dobro je biti ovdje u Međugorju, S. ČOVIĆ RADOJIČIĆ,

Upoznaj Duha Branitelja! M. MILETIĆ

Pozdrav bratu koronavirusu SARS-Co-V-2!, FRA J. BLAŽEVIĆ

Kairos, I. ŠARAC

Brat virus nas je pozvao na istinsko obraćenje srca, K. MILETIĆ

Ponovno smo otkrili da smo ovisni o Bogu, kard. Sarah

In memoriam

fra Ante Kutleša

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Sin Božji, Isus Krist, jaganjac božji, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

Međugorje – duhovno cjepivo svijeta

Dragi čitatelji Glasnika mira, novonastala situacija koja je za sobom povukla i različite mjere sigurnosti i zaštite, te ograničavanja kretanja, odrazila se na žalost i na organizaciju i pripremu našega glasila za mjesec travanj. Broj koji je pred vama priređen je kao dvobroj za travanj i svibanj tekuće godine. Naše obaveze prema onima koji Glasnik mira nisu dobili putem pretplate bit će na adekvatan način izmirene. Molimo vas da ovu našu ispriku uvažite.

Posljednja nam je pandemijska kriza iza leđa zdravstvenih problema pokazala da se nalazimo usred velikoga boja: ekonomskog, političkog i duhovnog. Hodamo po samome rubu oštrice.

Svjesno i podsvjesno tražimo svoje zasluge kojima bismo se mogli opravdati pred licem smrti i Posljednjeg suda; onako usput, nadajući se da još nije došlo naše vrijeme. Zaprepašćuje brzina kojom se sve događa, jer odjednom ništa više nije isto u ponašanju ljudi.

Posred zemlje zapažamo sjeme i raja i pakla, jer kod nas ljudi, žito i kukolj, kako opisa evanđelist Matej, rastu zajedno. Slično se zbiva i u našoj duši. Čini se da zlo pobjeđuje a da dobri trpe. Potresi a sada i virusi siju paniku i smrt. Ako je priroda jedino što postoji, kako ljudska osoba može zadržati zdrav razum u svijetu u kojemu razni „tsunami“ brišu s lica zemlje čitave gradove, a bolest nemilice napada sve po redu?

Valja na ovo pitanje odgovoriti da je sada kao i kroz tisućljeća čovjeku potreban Bog da bi na zemlji i u pasivnim okolnostima preživio. Učini se, baš u ovo vrijeme, kao da gledamo sliku prije potopa: ljudi su gradili i radili, slavili bez brige i slutnje o mogućoj i skorij presudi. Ovovremena kaotična zbivanja u svijetu pokazuju da se potop može dogoditi i nama. Krist je upozorio: „Dvojica će tada biti u polju: jedan će se uzeti, drugi ostaviti. Dvije će mljeti u mlinu: jedna će se uzeti, druga ostaviti.“ (Mt 24, 38)

U našoj je ljudskoj naravi da neprestano težimo biti autonomne jedinice koje imaju nadzor nad svojim životom. Jest, želimo spasenje i utjehu Božju, ali ih želimo pod svojim uvjetima. Taj stav ne mora čak ni biti dokraja svjestan, ali ga je svakako neophodno ponizno priznati, ukoliko se želimo pokrenuti izvan upravo tragično ograničenog svijeta vlastitog „ja“.

Međugorje, mala točka na zemaljskom zemljovidu hrabri i potiče na vjeru. Naša budućnost ne smije postati talac tjelesne virusne pandemije niti duhovne depresije i straha. Ovo je trenutak u kojem Međugorje poruku mira nadograđuje porukom svijetu: Ne bojte se!

Svima nama, pa i onima koji su se i danas rodili, ostaje malen broj godina na zemlji. Usporedivši naš osobni život, i Međugorje je kao kap duhovnog cjepiva u oceanima i prostranstvima vječnosti – kap koja može potaknuti nas u župi, ali i cijelome svijetu da među nama procvatu Bogu mili plodovi: vjera, nada i ljubav. Baš u svibnju, Gospinu mesecu svoje molitve krunice i pokoru činimo na tu nakanu!

I na koncu: pokoj vječni plemenitoj duši našeg prezbitera, misi-onara i ispovjednika, fra Ante Kutleše, koji je ovih dana preselio u sretniju i mirniju domovinu!

USKRS

– PORUKA ŽIVOTA I NADE SVIJETU U DOBA GLOBALNE POMUTNJE

Minula korizma kao i Uskrs bit će po mnogočemu zapamćeni kao jedinstveni u povijesti. Prisilno odricanje od mnogo toga „normalna“ u životu, borba s nevidljivom silom, virusom, koji je zahvatio i mene osobno te sam se – Bogu hvala – izliječio od te, za cijeli svijet pa i znanost, nepoznanice. Kriza je prošla. Veliki dani i Uskrs neobičan, kao nikada. U svojim domovima, dok se bogoslužje prenosi iz praznih crkava gdje je samo svećenik te jedna-dvije kamere koje prenose u domove „virtualno“ dojam slavlja. Ispit vjere i vjerovanja. I nehotice se sjećamo onih koji su tamnovali, kojima bijaše uskraćena euharistija ili bilo kakvo bogoslužno slavlje, u raznim kazamatima, konclorima, gulazima, ali i bolnicama itd.

USKRS – KAO I BOŽIĆ I DUHOVI – POVIJESNO JE IZNENAĐENJE. Iskon mu je u zbiljskom povijesnom događaju. Kao što je Božić povijesni događaj, na sličan način je i Uskrs, samo što on zadire i u meta-povijest, za-zbilju. Na početku nije to bilo nikakvo vanjsko slavlje kako smo ga naviknuli slaviti. Svi naime Isusovi prijatelji i poznanici bijahu se sakrili, bili su u strahu od Židova, da ih ne snađe ista sudbina kao i Učitelja. Bili kao i mi u „karanteni“. Zatvorena vrata, traumatizirani, rasplinuli se njihovi snovi o mesijanskom kraljevstvu, a evanđelisti i Djela apostolska svjedoče o obeshrabrenim, razočaranim učenicima koji se vraćaju u svoj svagdan, na stari posao, naći ćemo ih da ponovno love ribu na Tiberijadskom moru. Nigdje ni traga nekakvu mističnom zanosu koji bi poslije (u)rodio vjerom u Isusovo uskrsnuće. Svi su oni iznenađeni i zbunjeni. Kao i mi danas pred ovom pandemijom.

LJUDI SU U STRAHU

Mnogima je, napose danas na Zapadu, Uskrs vezan uz obilan stol, uskrsni izlet i sl. Mnogi su, pa i 'kršćani', u dvomici ili uopće ne vjeruju u mogućnost ili zbilju uskrsnuća ni Uskrsa. U vjeru koja je obilježila skoro dva tisućljeća zapadne kulture i civilizacije. Ne vjeruju u stvarnost ni Gospodinova, ali ni svoga osobnog uskrsnuća.

Uvjereni su kako sa smrću sve prestaje, ili su se vremenom priklonili istočnjačkim uvjerenjima, kako se čovjek nakon smrti „reinkarnira“, ponovno utjelovljuje, u nekakvu obliku, dok konačno ne prijeđe u ništavilo, „nirvanu“. Pa i ova histerija i panika oko novoga virusa znak je da su ljudi u strahu, da se ne mogu suočiti ni s kakvim problemom, da nemaju nade. Upravo kao što veli Pavao, žive kao pagani „koji nemaju nade“.

Mi vjerujemo nakon Kristova uskrsnuća kako je Krist Pantokrator, a danas bi se reklo da je upravo Smrt Pantokrator-Svevladar. Ljudi se boje smrti, bježe od nje, potiskuju je iz svijesti, starce smještaju – nekada i mimo njihove volje – u domove, da ondje „dokrajče“ svoje dane, da ne budu smetnja ugodnu životu. U ovoj pandemiji događa se da upravo zemlje koje su u samome svjetskom vrhu glede zdravstvene zaštite uskraćuju respiratore – pomagala za disanje – osobama starijim od 80 godina. Kao da te osobe nisu ugradile svoje živote u tu zemlju i taj „standard“ kojim se danas diče, a koji je zapravo u biti ništa, jer ne smiju iz svojih domova, jer su u karanteni, a gospodarstvo – svjetsko – na koljenima.

Svijetom su i Europom i prije harale epidemije kolere, kuge; kuga je u jednom trenutku povijesti, u srednjem vijeku, odnijela trećinu europskoga pučanstva. Španjolska

FRA TOMISLAV PERVAN

gripa odnijela je više života nego Prvi svjetski rat, ali su vjernici s biskupima i svećenicima išli ususret zlu molitvom, misama, procesijama, čvrstom vjerom, zavjetima, još od Grgura Velikoga, krajem šestoga stoljeća. Išli su smrti ususret s vjerom da se „život mijenja, ne oduzima“, da zadnju riječ nema smrt, nego život. Jer, Krist je uskrsnuo i živi. On je pobjednik grijeha i smrti. Smrt fizička sve nas čeka, ali je Isus pobijedio upravo u svome uskrsnuću smrt koju donosi grijeh, taj virus, u čovjeka i njegovo biće.

NIJE HALUCINACIJA

Onodobno se dogodilo nešto silno. Nešto s čime nitko nije računao. Nitko od najbližih Isusovih pristaša. Uslijedile su prve vijesti. Donose ih žene koje su bile na Isusovu grobu. Zbunjujuće vijesti. Žene, Marija Magdalena – svjedoče da im se Isus ukazao. Potom se ukazuje Petru, pa dvojici na putu u Emaus, te uvečer svima koji bijahu iza zatvorenih vrata. Pavao, koji je pridružen apostolskom zboru nakon iskustva Uskrsloga pred Damaskom, u svome pismu zajednici vjernika u Korintu (1 Kor 15), piše kako se ukazao Gospodin čak njih pet stotina, od kojih su još mnogi živi. Dakle, nikakva prijevarena.

Nemoguće je to odbaciti kao krivotvorinu. Kad bi to bio falsifikat, onda bi temelj kršćanstva bio povijesna krivotvorina. Nije ono plod duševnoga potresa, nutarnjih premisslanja, jer bi potonja povijest očitovala sve kao krivotvorenje. Nitko ne bi išao za takvo što u smrt. Da je izmišljotina, ostalo bi puko sjećanje na nekakva židovskog proroka koji je tragično završio, koji je ostavio iza sebe neobičan nauk, ali bi to bilo premalo da se razvije povijesna dinamika koja je uslijedila nakon svjedočanstva prvih svjedoka uskrsnuća. Dinamika koja je promijenila tijek povijesti, mišljenje i vjerovanje cijeloga Rimskoga carstva. Opće je uvjerenje – Janje koje je žrtvovano – uskrsnulo je treći dan!

Bez Uskrsa i uskrsnuća kršćanska je vjera bez temelja i besmislena, štoviše, bez vjere u Kristovo uskrsnuće danas ne bi bilo Crkve ni kršćanstva. Ako Krist nije uskrsno, svi smo mi nesretnici, najbjeđniji ljudi na svijetu, poručuje Pavao u Prvoj Korinćanima.

U temeljima naše vjere leži čvrsto uvjerenje apostola, koji su se sramotno ponijeli za Isusova uhićenja i procesa te smrti – svi ga, naime, ostaviše i pobjeogoše! – da je taj raspeti i ukopani Isus živ. Ukazivao se. Najprije ženama, Mariji Magdalen, pa Petru i Ivanu te jedanaestorici.

U Korintu je Pavao bio oko godine 50., dakle, ni dvadeset godina od Isusove smrti, a višekratno u tome spisu piše kako je „predao ono što je primio, pa i od samoga Gospodina“, naime da je „Krist umro za grijeha

U SVIM STOLJEĆIMA, SVE DO DANAS, IMAMO OTPOR VJERI U USKRSNUĆE. IPAK SE KRŠĆANSTVO KAO NOVI PUT ŠIRILO, SVIM PROTIBAMA UNATOČ. TOLIKI SU HTJELI UŠUTKATI APOSTOLE, A POTOM MISIONARE, PROGONIMA, MUČENJIMA, ALI UZALUD. VJERA JE IZAZOV, ONDA I DANAS. I DANAS SE VODE PRIJEPORI MEĐU TUMAČIMA I „STRUČNJACIMA“, TEOLOZIMA, O NARAVI USKRSNUĆA.

U svim stoljećima, sve do danas, imamo otpor vjeri u uskrsnuće. Ipak se kršćanstvo kao novi Put širilo, svim protimbama unatoč. Toliki su htjeli ušutkati apostole, a potom misionare, progonima, mučenjima, ali uzalud. Vjera je izazov, onda i danas. I danas se vode prijepori među tumačima i „stručnjacima“, teolozima, o naravi uskrsnuća.

naše – prema Pismima“. Stručnjaci tvrde da je uvodnik 15. poglavlja Prve Korinćanima nastao otprilike pet-šest godina nakon Isusove smrti i proslave. Dakle, nevjerojatna bliskost samomu izvoru – Isusu – i očevidcima. Piše Pavao piše početkom pedesetih godina prvoga stoljeća, dvadesetak godina nakon Isusove smrti i uskrsnuća. Crkvi u Filipima piše kako želi iskusiti „snagu Kristova uskrsnuća i zajedništvo u njegovim patnjama (Fil 3,10). Valjda nisu svi nasjeli halucinaciji, laži, prijevari! Pogotovo Petrovi nastupi u Djelima apostolskim. Očito je, riječ je o očevidcu!

USKRSNUĆE JE PITANJE VJERE

Ne bijaše lako vjerovati u uskrsnuće ni u apostolsko vrijeme. U židovstvu sadućejska sljedba uopće nije vjerovala u uskrsnuće, a vodili su glavnu riječ u Hramu i Velikom vijeću, davali su velike svećenike. U svim stoljećima, sve do danas, imamo otpor vjeri u uskrsnuće. Ipak se kršćanstvo kao novi Put širilo, svim protimbama unatoč. Toliki su htjeli ušutkati apostole, a potom misionare, progonima, mučenjima, ali uzalud. Vjera je izazov, onda i danas. I danas se vode prijepori među tumačima i „stručnjacima“, teolozima, o naravi uskrsnuća.

Pavao je u Ateni, u kojoj se namjerio na množinu poganskih božanstava,

Foto: Aihw/ICMIM

BEZ USKRSNA I USKRSNUĆA KRŠĆANSKA JE VJERA BEZ TEMELJA I BESMISLENA, ŠTOVIŠE, BEZ VJERE U KRISTOVO USKRSNUĆE DANAS NE BI BILO CRKVE NI KRŠĆANSTVA. AKO KRIST NIJE USKRSNO, SVI SMO MI NESRETNICI, NAJBEDNIJI LJUDI NA SVIJETU, PORUČUJE PAVAO U PRVOJ KORINĆANIMA.

na Areopagu održao svoj govor o Nepoznatom Bogu. Govorio je o naravnoj spoznaji Boga, ali kad je počeo govoriti o uskrsnuću, prisutni su ga filozofi počeli ismijavati. Smjesta su se oblikovale tri skupine: Podsmjevači (epikurejci i stoici) rugali su se Pavlovim riječima, potom skupina ravnodušnika kojima je sve svejedno. Uspio je pridobiti tek nešto slušateljca za vjeru u Krista i uskrsnuće (Dj 17,32-34). Uskrsnuće je pitanje vjere, vjera je pak dar Duha Svetoga.

Djela su apostolska spis u korpusu Novoga zavjeta koji pripovijeda i svjedoči o ranoj povijesti Crkve nakon Isusova uskrsnuća i uzašašća, nakon Duhova. Opisana su tu djela i riječi apostola koji neustrašivo svjedoče za istinu Isusa Krista. Kroz cijeli

se spis provlači kao crvena nit riječ apostolâ: „Ne možemo ne govoriti o onome što smo vidjeli i čuli“ (Dj 4,20). Cijeli je taj Lukin spis jedno veliko svjedočanstvo o Isusu, živom, koji snagom Duha ravna poviješću. Djela su to apostola, a zapravo Djela Duha Svetoga u ranoj Crkvi.

Spis je protkan sukobima, neprijateljstvom spram Isusova lika i osobe. Ima tu pobuna, zasjeda, urota, uhićenja, tamnica, prijetnja, mučeništva, ubojstva, smrti, linčovanja, kamenovanja, nasilja. Trajno su učenicima Isusovi na putu da bi se što dalje pronijela vijest i istina – Krist je uskrsnuo, živi. Novi nauk je prozvan i „Novi put“, oni su sljedbenici Puta.

Pavao je novozavjetni „Odisej“, stalno na putu, želeći donijeti cijelom

RAZUM NAM GOVORI JEDNO, A VJERA ZBORI DRUGO. USKRSNUĆE JE ISTINSKI IZAZOV KRŠĆANSKE VJERE. OD NAS TRAJI PRE-UMLJIVANJE, PROMJENU MIŠLJENJA, ŠTO SU MORALI UČINITI I APOSTOLI NAKON USKRSNUĆA. PREMA MJERILIMA LJUDSKOGA RAZUMA NEMOGUĆE JE DA ONAJ TKO JE UMRO USKRSNE. RAVNAMO LI SE PAK PREMA MJERILIMA KOJE JE POSTAVIO U SVIJETU ISUS KRIST, ONDA SE SVE MIJENJA, NASKROZ. KRIST JE USKRSNUO, ON JE DAKLE BOG, A NJEGOVO JE USKRSNUĆE TEMELJ NOVOGA, ISTINSKOGA I ZBILJSKOGA SVIJETA I NAŠE VJEČNOSTI. BEZ USKRSNA I USKRSNUĆA NE BI BILO KRŠĆANSTVA, NE BI BILO VJERE. SMRT BI BILA SVEVLADAR U SVEMIRU.

svijetu jednu jedinu poruku: Isusa Krista, živa i uskrsnula, navješćujući novo doba, novi život u Isusu Kristu. Naći ćemo ga u tamnicama, progonjen je, doživljava i brodolom, otrovnica ga ujeda, biva kamenovan, bičevan. Treba pročitati Drugu Korinćanima te si iole predočiti kroza što je sve morao proći u životu. Pravo mučeništvo za Uskrsloga. Nigdje sigurna krova nad glavom, Duh mu ne da mira.

On je kao i Učitelj, nema gdje nasloniti glavu. A mogao je kao najizvrsniji u svome naraštaju biti mirne duše u Jeruzalemu voditelj židovskoga (sve)učilišta, jer je, prema vlastitim riječima, sve svoje vršnjake nadmašio u znanju i mudrosti. Sve što čini, čini iz ljubavi prema Uskrslogu, Živomu. Nije vodio židovsko veleučilište, ali za nas slovi kao utemeljitelj teologije i kristologije, nauka o milosti, opravdanju, nauka o Crkvi.

PROVIDNOST I NEVIDLJIVA RUKA KOJA VODI

Djela apostolska – u njima anđeo otvara tamnice, izvodi na sigurno. Ima tu potresa, kriminala, Božje kazne, smrtnih presuda, bez suda i pravoga razloga. Cijela panorama i opis onodobna helenističkoga svijeta: Jeruzalem, Antiohija, Filipi, Solun, Atena, Korint, Efez, Cezareja, Rim. I koji samo scenarij, koje uprizorenje: hramovi, sudišta, tamnice, pustinja, vjorne, teatri, brodovlje! Nema toga ni u kojoj drami, ni u kojoj suvremenoj operi ili filmu; tolika raznolikost likova i dramaturgija. Rimski namjesnici, (nazovikraljevi sa svom pratnjom i pompom, Pavlove obrane (apologije), evangelizacija, učenih i neukih, radnika i robova. Dao bi se snimiti cijeli filmski serijal na temelju Djela apostolskih.

Namjesnici rimski, Feliks i Fest, pozivaju se na rimski ustav i pravo. Prema rimskom pravu protupravno

je osuditi optuženika, a da ga se prije ne sasluša. Akcije, riječi, govori, sve se reda ispred naših očiju i misli. Iza svega naziremo Providnost i nevidljivu ruku koja vodi i „režira“, novi silni zamašnjak u spasavanju svijeta po Isusu Kristu. Pionirski pothvat koji je promijenio svijet.

Divimo se „laicima“ koji odlučno evangeliziraju, za koje sam Pavao kaže da su bili prije njega „vjernici Isusa Krista“, npr. bračni par Akvila i Priscila, koji su čak „podmetnuli i svoju šiju“ za Pavla. Koliko samo imena i suradnika Radosne vijesti! Treba uzeti i pomno iščitavati taj spis, kako se Radosna vijest širi, nezaustavljivo. Posvemašnja novina u poganskom svijetu, prepunu božanstava. Radosna poruka nade i života po Isusu i u Isusu Kristu. I odvažni hod u budućnost, s nadom, bez straha, u svijetu prepunu straha i beznada, kakvo bijaše ondašnje poganstvo. Primjeri koje i danas vrijedi slijediti. Nije bez razloga Sabor, a

MAKAR NIJE BILO VANJSKIH SLAVLJA ZA USKRS, VRIJEDI PODSJETITI NA ZNAČENJE „KUĆNE CRKVE“, CRKVE U MALOME, O ČEMU SU GOVORILI STALNO PAPE NAKON SABORA. TA KUĆNA CRKVA I DANAS JE PRVA I TEMELJNA ŠKOLA ŽIVOTA I VJERE, ONA JE POZVANA ODGOJITI MLADE, NOVE NARAŠTAJE ZA ISTINSKE KRŠĆANSKE I LJUDSKE VRIJEDNOSTI KOJE SE POTIRU U SVIJETU. ODGAJATI MLADE DA SE USMJERE PREMA UZORU ISUSA KRISTA TE TAKO RAZVIJU U PUNO OSOBU. VRIJEME JE NADIĆI RASKORAK VJERE I PRAKSE, POGLAVITO PAK U NAŠIM OBITELJIMA. VJERA SE TREBA OČITOVATI U ŽIVOTU, A ŽIVOT TREBA BITI PLOD ŽIVLJENE VJERE U GOSPODINA USKRSLOGA. NAUČIMO NEŠTO DOBRA I U ZLU VREMENU.

nakon njega i svi pape, pozivao na „povrat na izvore“, gdje je voda bistra, gdje imamo biotop vjere i života.

Mnogi su tvrdili kako je u govoru o uskrsnuću Isusovu posrijedi golem prijevare. Na mogućnost prijevara upućuju i židovski vođe koji su tražili od Pilata da stavi stražu na grob, čak je navaljen veliki kamen na Isusov grob. Međutim, protiv teorije prijevara govori život prve Crkve. Nitko ne bi za prijevaru i laž išao u smrt, o čemu svjedoči primjer prvomučenika Stjepana koji je u svemu preslika svoga Učitelja.

BEZ USKRSNUĆA NEMA KRŠĆANSTVA NI VJERE

Povijest širenja vjere u Isusa Krista govori protiv mogućnosti prijevara i obmane. Nemoguće je graditi na laži i prijevari nešto što je doskora potkopalo temelje Rimskoga carstva i srušilo poganstvo. Svim protimbama usprkos, kršćanstvo se širilo, nezaustavljivo. Svjedoci su cijelim bičem pristajali uz novi nauk, i pod cijenu vlastita života. Kako se, ako je posrijedi laž i prijevara, sve moglo održati i izdržati kritike filozofije i poganskih misterija i obreda? Ako je život najveća vrijednost, kako to da su toliki dali život za Isusa Krista? Za laž nitko nije spreman poći u smrt. Pavao pita sebe i nas, tko bi dao svoj život za vjeru, ako Krist nije uskrsnuo (1 Kor 15,17-19).

Razum nam govori jedno, a vjera zbori drugo. Uskrsnuće je istinski izazov kršćanske vjere. Od nas traži pre-umljivanje, promjenu mišljenja, što su morali učiniti i apostoli nakon uskrsnuća. Prema mjerilima ljudskoga razuma nemoguće je da onaj tko je umro uskrsne. Ravnamo li se pak prema mjerilima koje je postavio u svijetu Isus Krist, onda se sve mijenja, naskroz. Krist je uskrsnuo, on je dakle Bog, a njegovo je uskrsnuće temelj novoga, istinskoga i zbiljskoga svijeta i naše vječnosti. Bez Uskrsna i uskrsnuća ne bi bilo kršćanstva, ne bi bilo vjere. Smrt bi bila svevladar u svemiru.

USKRS U VREMENU KORONA-KRIZE

Ove smo godine slavili Uskrs kao i učenici na sami dan uskrsnuća, iza zatvorenih vrata. Doduše oni u strahu od Židova, a svijet u strahu od nevidljive sile – virusa. Slavili smo u krugu obitelji, u onome što se naziva „kućna Crkva“. Bez svećanik bogoslužja, pratili smo putem komunikacijskih sredstava, kako sam Papa pa i biskupi i župnici slave Uskrs bez naroda. Potresno bijaše i u samoj korizmi gledati Papu kako rimskim ulicama hodočasti sam uz osiguranje do čudesnoga križa koji je jednom spasio Rim od epidemije. Isto tako potresno bijaše i njegov blagoslov svijetu te oprost koji je podijelio s praznoga Trga sv. Petra utječući se Raspetom, Djevicu Mariji kao „Salus populi Romani“ te blagoslov s Presvetim. Znamo, nije sam, iza njega je cijeli svijet!

Makar nije bilo vanjskih slavlja za Uskrs, vrijedi podsjetiti na značenje „kućne Crkve“, Crkve u malome, o čemu su govorili stalno pape nakon Sabora. Ta kućna Crkva i danas je prva i temeljna škola života i vjere, ona je pozvana odgojiti mlade, nove naraštaje za istinske kršćanske i ljudske vrijednosti koje se potiru u svijetu. Odgajati mlade da se usmjere prema uzoru Isusa Krista te tako razvijaju u punu osobu. Vrijeme je nadići raskorak vjere i prakse, poglavito pak u našim obiteljima. Vjera se treba očitovati u životu, a život treba biti plod življene vjere u Gospodina uskrsloga. Naučimo nešto dobra i u zlu vremenu.

USKRSNUĆE KOJE PATNJA SKRIVA

Uskrs, a tišina i šutnja u Međugorju. Kako u toj šutnji i tišini, u praznoj crkvi čuti Uskrsloga koji nam po majci Mariji dolazi? Kad se popnemo na Podbrdo, na mjesto Gospinih ukazanja, čitamo natpis *Silentium*. Tišina. Tu je posebna, nadnaravna tišina još od 1981. Poruka da na tom mjestu trebamo šutjeti i slušati. Mjesto na kojem shvaćamo da je Božji glas puno važniji od našega. Ta tišina se sada s Brda prelila po čitavom Međugorju. Možemo li u toj tišini prepoznati otkucaje Majčina srca koje nas umiruje i tješi ili čujemo samo svoje srce kako nam ubrzano kuca od straha jer se bojimo tišine koja nam je nametnuta?

FRA STANKO MABIĆ

KAD SU ISUSA NEPRAVEDNO SUDILI I OSUDILI, ON JE ŠUTIO.

Ta tišina na njegovim usnama nije bila izraz nemoći nego snage; snage koja dolazi iz nutarnje sigurnosti i duševnoga mira. Mir na njegovu licu i tišina na njegovim usnama, iz koje snaga izbija već nagoviješta uskrsnuće i pobjedu. Usprkos. Osuda je bila jako bučno popraćena vikom i galamom: *Raspi ga, raspi!* Oni koji su ga slijedili i voljeli sigurno su izgovarali riječi obrane, ali se nisu čuli. Bili su šutljiva većina. Oni drugi bili su bučniji i glasniji sa svojim: *Raspi ga, raspi!* Međutim, glas Božji uvijek je tiši. Voli tišinu. Iako se čini kako je glas buke puno

jači i da sigurno pobjeđuje, ipak na kraju pobijedi glas tišine. Jer u njoj Gospodin voli stanovati. Vjerujem da se i uskrsnuće Kristovo dogodilo u tišini s neizmerno puno svjetla, kao i stvaranje svijeta na početku. Tišina s puno svjetla i mira.

Zato je ova izvanjska tišina u Međugorju duboka i znakovita proslava Uskrsa, svetkovine pobjede mira i svjetla. Pomaže mi shvatiti da me samo Gospodin može osloboditi od straha i mraka koji stvara buku i galamu u meni. Trebao nam je ovaj koronavirus da nas stiša. Razlog svih krivih osuda i odluka nikada nije izvan nas nego je uvijek u našem srcu gdje se vodi glavna bitka između

tišine i buke. Znam da mi se valja jako potruditi da dođem do tišine u srcu gdje Gospodin prebiva. Vanjska tišina me oslobađa od bučnih glasova moje pohlepe kako ona ne bi donosila odluke u mom životu, nego ljubav u kojoj Uskrsli sa svojom majkom Marijom prebiva. Isusova šutnja pred sucima i Očeva šutnja na Golgoti tako je rječita i tako teška. Šutio je na svome suđenju ali moje srce zna i vjeruje da Njegovo milosrđe ne će šutjeti na mome konačnom sudu, jer vjerujem u uskrsnuće.

Nikada se više nismo bojali bolesti i smrti kao što je to u ovo sadašnje vrijeme jer se panično brinemo za svoje zdravlje. Postoji uzrečica:

Najvažnije je zdravlje. Zdravlje je jako važno, ali nije najvažnije. Nitko od nas nije zdrav. Jednoga dana ćemo sigurno oboljeti od neizlječive bolesti. Ako nju izliječimo, neku drugu sigurno ne ćemo, pa ćemo od nje i umrijeti. Bitka za zdravlje već je unaprijed izgubljena bitka. Zato zdravlje nije najvažnije, već Onaj koji nam život daje.

Smrt će mi neminovno doći. Ne znam kad će to biti. I to i nije toliko važno. Važno je hoću li je sa strahom dočekati ili s ljubavlju. Hoću li život provesti u strahu ili u ljubavi? Ljubav je život bez straha. Zato nije najvažnije zdravlje nego ljubav, jer Bog je ljubav. To je uskrsna poruka nama danas koji živimo u doba straha od korone.

Kad gledamo naše bake i djedove koje smo uredno smjestili u staračke domove, kažemo kako ih ne ćemo posjećivati, s ciljem sprječavanja zaraze. Možda ih nismo posjećivali nešto pretjerano puno ni prije ove epidemije. Sada ih želimo očuvati od korone. Ako ih na ovaj način uspijemo očuvati od zaraze, smijemo li postaviti pitanje: Hoće li sada umrijeti od tuge i samoće? Vjerujem da bi većina njih radije izabrala virus.

Postavimo sebi pitanje: Bih li volio više zdravlje bez ljubavi i blizine onih koje voliš ili bi više volio bolest, ali da si okružen s ljubavlju, blizinom i pažnjom onih koje voliš i koji tebe vole? Što bi izabrao? Što ti je važnije?

Kako prepoznati ljubav Uskrsa na Gospodinovu licu koje patnja skriva?

Ljudi su vidjeli izvana samo iznakaženo Kristovo tijelo, ali spoznaju ljubavi u njegovu božanskom srcu, koja nagoviješta uskrsnuće, mogli su samo rijetki naslutiti. Ljubav ne umire jer je besmrtna pa i onda kad je od patnje ne vidimo i ne osjećamo.

Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti. U ovoj Isusovoj rečenici skriva se tajna Njegova i moga uskrsnuća. Bog se uspješno skriva u svojoj riječi, u jaslicama, na Golgoti, u patnji, u nedjeljno jutro uskrsnuća... Nalaze ga samo ponizni koji ga traže čitavim svojim srcem. Samo se njima otkriva: i na Golgoti i u nedjeljno uskrsno jutro. Ostalima ostaje skriven. Znam da je samo krotko i ponizno srce po Njegovoj volji. I znam da ništa drugo ne može tako jasno istesati blagost i poniznost u srcu kao što to može ponizno prihvaćen križ. Zato molim Gospodina da bude tesar moga srca jer samo od njega istesano moći će proći kroz uska vrata uskrsnuća. Umrem li poput pšeničnog zrna u Kristovoj brazdi i u brazdi Crkve, ne sumnjam u svanuće uskrsnog jutra.

Znamo da Kristov put nije bio lagan. Zato slijediti Krista puno košta – ne slijediti ga košta još više. Kristova riječ zna biti preteška. Tako još nitko govorio nije i tako me još nitko pogodio nije i ni jedna druga riječ nada mnogom takvu vlast imala nije. Zato je ta Riječ i preduvjet moga uskrsnuća. Mogu govoriti kako sam Kristov učenik i kako u Krista vjerujem i kako sam mu odan, ali strah me moj izdaje i govori mi kako je moja vjera mala. Strah pred bolešću, pred virusom, pred smrću... Strah koji mi govori kao da uskrsnuće i ne postoji.

Nisu samo učenici bježali od Isusa kad je bio osuđen i raspet od ovoga svijeta, nego i ja bježim od Njegove riječi, od križa, od Njegove blizine usred svojih kušnji, jer se bojim da će i mene ovaj svijet osuditi i raspeti. Bježeći od Isusa, bježim od vlastita uskrsnuća. Valja nam uvidjeti povezanost svoga straha sa svojim grijehom koji nas udaljuje od Njega.

U Isusu vidimo i doživljavamo da tek u zajedništvu trpljenja s Njim, svaki se križ i svaka muka mogu pretvoriti u uskrsnuće.

„Lisice imaju jazbine, ptice nebeske gnijezda, a Sin Čovječji nema gdje bi glavu naslonio.“ Ni za života ni za smrti. Nije imao ni svoj grob nego mu je dobar Josip iz Arimateje posudio svoj. Čini se kako je Josip darovao Isusu svoj grob, međutim, Isus je taj koji daruje Josipu „grob“ svoga probodena srca u koji će pokopati svu svoju farizejsku oholost i svaki svoj grijeh da bi uskrsnuo na novi život u duhu istine i ljubavi. Iako je Josipovo srce bilo tužno i žalosno za Isusom, njegovo je otkupljeno srce neuhvatljivo slutilo da to nije kraj, nego posve novi početak. U isto je vrijeme plakalo i igralo od radosti, jer je otkupljeno i svjesno da je ljubav jača i od smrti, da svi naši ljudski grobovi prolaze, a samo ljubav vječno ostaje. Za tri dana unajmljena groba zadobio je život vječni. Njegov razum nije ništa znao o uskrsnuću, ali je srce znalo i slutilo.

Kad pohranim sebe i svoj život u Kristovo srce, tada mi ne će biti važni mramorni spomenici na prolaznim grobovima jer u njima ne planiram ostati. Ne želim da me se sjećaju po mramornim spomenicima nego po vjeri u uskrsnuće.

Dok u tišini sjedim pokraj Kristova praznoga groba i razmišljam o Njegovu uskrsnuću i ljubavi s kojom me ljubi, pitam se hoću li od toga trenutka biti isti kao jučer ili će Isusovo uskrsnuće moj strah u ljubav preobraziti?

Dokaz za Kristovo uskrsnuće nije bio odvaljeni kamen na Njegovu grobu. Da bi Isus izišao iz groba, nije bilo potrebno maknuti kamen. Kamen je trebalo maknuti onim ženama, učenicima i svima nama, da bismo u tami praznoga groba shvatili da se do Uskrsa dolazi noseći težinu života teškog poput kamena i prazninu strašniju od mračnoga groba. Vidjeti prazan grob i povjerovati u uskrsnuće nije jednostavno jer vjerovati znači vidjeti ono što naše tjelesne oči ne vide. Ako se naše srce dovoljno stiša i odmakne od svoga ega, onda će uho našega srca moći čuti riječ o uskrsnuću. Onda ću čuti Isusovu riječ koja mi kaže: *Tebi zapovijedam, ustani!* Pa ako se iznutra možda već raspadam, Isus ima tu moć mene iz toga očaja ustati. Ima moć odvaliti taj kamen koji me pritišće i ne da mi živjeti. Njegova me riječ ljubavi oslobađa svih okova straha, jer vjera u Uskrsloga dovodi do vlastita uskrsnuća.

Vjerujem i slutim da je snaga uskrsnuća u meni. To nije samo izvanjska činjenica koja se davno dogodila, nego je to snaga i moć koju Krist danas i u meni može izvesti.

Starija je gospođa godinama poučavala mladež sviranju klavira. Kad ih je pripravljala za nastup, tražila je da uvijek iznova sviraju završetak skladbe. Učenici su zbog toga uvijek gundali. Jednom se netko od njih glasno potuži, a mudra mu učiteljica reče: „Na početku, kao i u sredini, možete pogrješno svirati. Slušatelj će vam sve oprostiti ako lijepo odsvirate završetak.“ *Fini coronat opus* („Konac djelo krasī“), rekli su stari Latini. Bog ima toliko ljubavi i strpljivosti sa mnim da me sa svojim milosrđem čeka do same smrti da se za njega odlučim. Odlučiti se za njega znači odlučiti se za vlastito uskrsnuće.

Ima jedna izreka koja kaže: „Svega će biti ali nas ne će biti!“ Uskrsna poruka kaže posve drugačije: nas će biti, a svega drugoga ne će biti.

Unatoč svemu, USKRS!

Foto: Arhiv JCMH

MIRTA MILETIĆ

KADA SMO U NEDJELJU 22. 3. RANO UJUTRO ISTRČALI IZ STANA ZBOG POTRESA, KROZ GLAVU MI JE PROŠLA MISAO O LJUDSKOJ KRHKOSTI I BESPOMOĆNOSTI. O ljudskoj nemoći! Potres je neugodno iskustvo koje te čini nesigurnim i ranjivim. Odjednom shvatiš koliko je maleno potrebno da ostaneš bez svega. Bez svega u što stavljaš svoju sigurnost! Kuća, stan, auto, zdravlje, život... Susrećeš lica zbuđenih i preplašenih susjeda. Želiš podijeliti s njima šok i strah, a onda se sjetiš da ne smiješ zbog „koronavirusa“. Osjećaj samoće! Koliko smo maleni u odnosu na prirodu koja nas okružuje? Pa i sama činjenica da je jedan mali sićušni virus bacio cijeli svijet na koljena, dokazuje isto.

Krhki smo i prolazni. Ovo je važna lekcija koju smo naučili ove korizme. Shvaćamo da smo bespomoćni i da ovisimo o Božjoj

milosti. Shvaćamo da je naš ljudski razum ograničen i naša dostignuća nemoćna. Čovjek najbolje uči iz vlastita iskustva. Kada prođemo kroz neku situaciju iskustveno. Trenutno prolazimo kroz iskustvo pandemije koja je za nas novost, a ono što ne poznajemo i što nam je novo u nas ulijeva strah i nelagodu. Vjerojatno na početku ove korizme nismo ni slutili koliko ćemo ozbiljno proći kroz korizmeno vrijeme. Koliko je Gospodin zapravo „ozbiljno shvatio“ ovu korizmu? On je Bog Svemogućići! Bog Svesilni! Naša korizmena odricanja ponekad znaju biti vrlo površna jer ne vidimo sebe. Ne vidimo što nam doista treba i gdje se trebamo mijenjati. Bog nas vidi u Istini, onakve kakvi jesmo, i želi nas oblikovati. A Njegovo „oblikovanje“ ponekad boli jer se od nas traži odricanje od ovozemaljskog.

Zar nas nije ova situacija s koronavirusom „natjerala“ da se

Svaka kriza je šansa za promjenu, za duboki susret sa samim sobom i s Bogom. Kriza „poruši“ ono što smo sagradili na krivim temeljima, ono što je bilo krivo i sebično, ali nam nudi izlaz. Novo gledanje na svoj život, na ljude koje nam je Gospodin povjerio, na smisao vlastita života. Kada se sve što je krivo poruši, tek tada jasnije vidimo Istinu života.

Uz Uskrslog

Posred mene prolaziš,
a ja tek motrim tvoj trag,
vjerujući odjeku s dalekih stijena
i večeri što Te svakom uhu šapuće.
Vrebaš već na moj dublji cvat
što u mucavu se srcu još nazire,
u tišini me mijesiš budućeg,
kao istog, a posve drugačijeg.
Kad nas ponestaje
u snenome koraku,
Ti si tu,
uvijek živ
u zamrlim rukama,
uvijek topao
u ledenom osmijehu.
Ti si tu,
nas još nema,
a svaki sneni korak
ipak krči tvoju stazu,
pa udaljujuć se od Tebe
sve Ti bliži bivamo
i zagrljaju tvom
tek u smrti se primi ćemo.

Davor Šalat

odreknemo mnogih ispraznih stvari bez kojih mislimo da ne možemo? Zar nam nije otvorila oči za bitne stvari? Iako se svatko od nas trudi ulagati u duhovni život, ipak se s vremenom „nalijepimo“ na svijet. Privlačni nas opipljivo i ono što možemo trenutno konzumirati. Sada smo lišeni viška materijalnog i svjetovnog da bismo otvorili oči duha. Lišeni smo mnogih sitnih užitaka i stavljeni u trpljenje kako bismo iskustveno shvatili Gospodinovu žrtvu. Kako bismo mrvicu više razmišljali o Njemu. O Vječnom životu! O Istini prolaznosti!

Vjerujem da svatko od vas osjeća težinu situacije u kojoj trenutno živimo. I da se vjerojatno pitate kako

će nam izgledati budućnost. No, zasigurno već imate iskustvo da su teškoće prilika za naš rast iako nisu ugodne. Svaka kriza je šansa za promjenu, za duboki susret sa samim sobom i s Bogom. Kriza „poruši“ ono što smo sagradili na krivim temeljima, ono što je bilo krivo i sebično, ali nam nudi izlaz. Novo gledanje na svoj život, na ljude koje nam je Gospodin povjerio, na smisao vlastita života. Kada se sve što je krivo poruši, tek tada jasnije vidimo Istinu života.

Stoga nam poruka nade koju nosi ovaj Uskrs jače odjekuje. Kršćanska nada je stožerna krjepost. Jako važna! Naša nada je Isus, Njegova osoba. Ona nije samo dobro raspoloženje ili optimizam, nego vjera u osobu Isusa Krista. Ona je Dar Duha Svetoga. Kršćanska nada je očekivanje nekoga tko dolazi: Krista Gospodina! Kaže papa Franjo kako *nas Isus koji dolazi želi uvesti konačno u puninu svog zajedništva i svog mira. Crkva dakle ima zadaću održati zapaljenom i jasno vidljivom svjetiljku nade da može nastaviti svijetliti kao sigurni znak spasenja i da se može čitavom ljudskom rodu osvjetljavati put koji vodi ususret Božjem milosrdnom licu. Draga braćo i sestre, eto što dakle očekujemo: Isusov povratak! Crkva zaručnica čeka svoga zaručnika! Moramo se međutim, vrlo iskreno, zapitati: Jesmo li doista svijetli i vjerodostojni svjedoci toga očekivanja, te nade? Žive li naše zajednice još uvijek u znaku prisutnosti Gospodina Isusa i u usrdnom očekivanju njegova dolaska ili su umorne, trombe, bezvoljne? Jesmo li i mi u opasnosti da nam ponestane ulja vjere, radosti? (Papina kateheza, 15. 10. 2014.)*

Biti Kristov svjedok zapravo znači biti svjedok Isusova uskrsnuća. Budite dakle Njegovi svjedoci u ovoj teškoj krizi kroz koju prolazimo. Ne dajte mjesta malodušju i depresiji! Iskoristite ovo vrijeme kao ispit savjesti. Velike promjene kreću od svakog pojedinog čovjeka, od svačijeg srca. Od osobne odluke da želim živjeti vjerodostojno svoju vjeru. Sto posto! Uskrsnut ćemo kao i On. Uskrsnut ćemo s Njime i po Njemu!

Fra Karlo Lovrić daruje nam još jednu knjigu znakovita naslova: „Iz života za život“. To je već drugi svezak njegovih promišljanja uokvirenih u pjesnički deseterac, s ciljem da spretno, jasno i kratko izreknu duboke misli i snažne poruke. Kroz sedamdesetak tisuća napisanih riječi fra Karlo gotovo da ocrtava dobar dio svoga svećeničkog puta i pastoralnog djelovanja. *Mate Krajina*

U svom pastoralnom djelovanju (u Hercegovini ili Švicarskoj) svoju dobrotu prema čovjeku fra Karlo je pokazivao nesebičnim angažmanom te govorenim i pisanom, ponajviše pjesničkom riječju. U ovoj knjizi sabran je velik dio upravo takve fra Karlove riječi – one pjesničke. *Fra Marinko Šakota*

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

Nakon preobraženja na brdu Taboru Isus učenicima zabranjuje govoriti: „Nikomu ne kazujte viđenje dok Sin Čovječji od mrtvih ne uskrsne.“ (Mt 17,9)

Zašto Isus nije dopustio učenicima da govore o svome tako snažnom iskustvu već ih je pozvao na šutnju? Zar poziv na šutnju nije protivni prirodnoj potrebi za govorom nakon takva doživljaja kao što je Njegovo preobraženje?

Razmišljajući o Isusovu pozivu učenicima na šutnju, sjetih se Majčinih riječi: „Kao što se priroda bori u šutnji za novi život i vi ste pozvani da se u molitvi otvorite Bogu u kojem ćete naći mir i toplinu proljetnog sunca u vašim srcima.“ (25. 2. 2020.)

Prvi dojam je da Majka ne govori o našem problemu s kojim se suočavamo, a to epidemija koronavirusa. No, Majka gleda iz jedne druge perspektive na naš problem, jer ovo što se sad nama dešava nama je teško i mislimo: „E samo da nam se ovog problema riješiti, lako ću za sve drugo!“ No, kad ovo prođe, doći će drugi problemi.

Dakle, Majka naš pogled i srce usmjera ne prema ovoj bolesti (koronavirus) nego prema nečemu što nam je blizu, a što ne primjećujemo. Pokazuje nam život u prirodi kako bismo shvatili zakonitosti duhovnog života. Od stvaranja vodi nas Stvoritelju. Od preobrazbe u prirodi k preobrazbi u nama.

A u nečemu što nam je blizu odvijaju se čudesne pojave. Zima je prošla, proljeće je, mjesec svibanj. Nestalo je studeni, dolazi toplina. Na stablima se opažaju pupoljci i listovi, livade su prepune divnoga cvijeća. Znak je to novog života. Plod je to nježnog i čudnog dodira sunca i prirode, toplih sunčevih zraka, zemlje i stabljika. No, to nije vidljivo niti nastaje u buci već u nutрини i u šutnji. Za nas je dođe to šutnja, ali u nutрини zemlje i stabljici događa se borba – „priroda se u šutnji bori za novi život“. Ta borba je proces preobrazbe.

Čovjek iz grada dođe k pustinjaku za koga je čuo da je neobično mudar. „Što je šutnja?“ upita on priprosta pustinjaka.

Ovaj ne odgovori ništa. Obojica su dugo šutjeli. Počela je padati kiša. Tada

VJERA U SVIBNJU

pustinjak pokaza na njivu na kojoj je nedavno posijao pšenicu. „Čuješ li kišu?“ upita on. I odmah nastavi: „Kiša će natopiti zemlju i pomoći da pšenično zrno proklija i naraste. To ja nazivam šutnjom.“

Čovjek iz grada je vrtio glavom i šutio. Najednom prosinu sunce i pustinjak pokaza na biljku na kojoj su se vidjeli nježni pupoljci. „Svaki dan padaju sunčane zrake na ove pupoljke i oni se malo pomalo otvaraju i tako nastaju cvjetovi. To ja nazivam šutnjom.“

Šuteći su išli dalje obasjani suncem.

Nakon nekog vremena čovjek iz grada počeo govori: „Znači, šutnja je mnogo više nego izostanak buke i šumova. Šutnja nije pauza nego se u šutnji nešto događa – zapravo ono najvažnije“, tiho je izgovarao čovjek iz grada. I odlučio ostati kod pustinjača da upozna šutnju.

Molitva je slična onomu što se događa u prirodi. U njoj se susreću Bog i čovjek, Božja ljubav i ljudsko srce. Ako se čovjek otvori Božjoj ljubavi, doživjet će slično onomu što se zbiva pri dodiru proljetnog sunca i stabljike. Božja ljubav dodiruje, miluje i ispunja toplinom i mirom ljudsko srce. Plod tog dodira božanske ljubavi i ljudskog bića je preobrazba srca.

Zato nas Majka uči: „Dopustite da Bog govori vašem srcu.“ (25. 3. 2020.) Jedan duhovni pisac pomaže nam to shvatiti: „Bog je nepoznatljiv i samo mi se on svojim putovima, neponovljivim riječima, pojmovima s onu stranu svakog pojma, može otkriti. Stoga se u pravoj molitvi od mene traži prije nedjelatnost nego djelovanje. Prije šutnja nego riječi. Prije klanjanje nego učenje. Prije spremnost nego kretanje. Prije vjera nego razum.“ (C. Carretto)

Umjesto da mi stalno nešto Bogu govorimo, dopustimo Bogu da nama, tvome, mome srcu govori. Postanimo slušatelji.

Govorom o važnosti skrovitosti za onoga koji moli, posti i daje milostinju Isus nas vodi s površine u dubinu doživljaja. Tu, u srcu, susrećemo se s Bogom „koji vidi u skrovitosti“. Samo u šutnji srca možemo osjetiti taj Božji pogled i doživjeti kako nas griju zrake Njegove ljubavi.

Budemo li dopuštali Gospodinu da nam u molitvi govori, On će preobraziti naša srca, a ta preobrazba, kao u pupoljcima na stablima u vrijeme

proljeća, postat će vidljiva i na našem licu. To nam želi i naša Majka: „U ovom milosnom vremenu želim vidjeti vaša lica preobražena u molitvi.“ (25. 2. 2020.) Lice čovjeka čije srce se otvara Božjoj ljubavi ozareno je, smireno i vedro. Zrači iskustvom nježnog dodira Božje ljubavi. No, ne nastaje to tek jednostavno. Svemu tomu prethodi borba.

Isus zabranjuje učenicima da govore o Njegovu preobraženju jer njihova srca još uvijek nisu bila preobražena. Bit će preobražena tek nakon borbe, kad „Sin Čovječji od mrtvih uskrsne“; tek nakon Velikog petka, Velike subote, Uskrsnog jutra i silaska Duha Svetoga na njih.

Preobrazba učenika događala se u šutnji. U nutarnjoj borbi. U puštanju sebe, svojih planova i predodžbi o Isusu. U umiranju svoga ega i dopuštanju Duhu Svetom da se probije do tame u njihovim srcima. Tek nakon toga oni će svjedočiti drugima o onomu što su sami doživjeli. Ukoliko bi govorili o svom iskustvu bez preobrazbe vlastita srca, njihove riječi ne bi dozrele za ljude koji bi ih slušali.

Marija je učiteljica šutnje, jer govori iz svoga iskustva. Nakon riječi anđela Gabrielje koje nije razumjela, ostaje u šutnji, razmatra, ulazi u dubinu i pozadinu tih riječi. „Na tu se riječ ona smete i stade razmišljati kakav bi to bio pozdrav.“ (Lk 1,29) U svakoj novoj situaciji Marija ne ostaje na površini doživljaja već ulazi u nutrinu, u šutnju. „Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu.“ (Lk 2,19) Marija ne hoda okolo i ne priča o svojim doživljajima nego ih nosi u srcu. „A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu.“ (Lk 2,51)

Iz svoga iskustva Majka uči nas, svoju djecu: „Zato, dječice, u tišini srca ostanite s Isusom, da vas on svojom ljubavlju mijenja i preobrazi.“ (25. 7. 1998.) Izvanjska tišina je tek početak molitve srca. Treba nastaviti ići dublje, u nutrinu i ulaziti u šutnju.

Jednog dana dođoše ljudi redovniku koji je živio u osami i šutnji. Upitaše ga: „Koji je smisao tvoga života u šutnji?“ Redovnik je upravo zahvaćao vodu iz duboka studenca. Reče svojim posjetiteljima: „Pogledajte u studenca! Što vidite?“ Ljudi su gledali u dubok studenac. „Ne vidimo ništa“, rekoše.

Nakon kratkog vremena pozove pustinjak opet svoje posjetitelje: „Gledajte u studenac! Što vidite?“ Ljudi su opet gledali dolje. „Sada vidimo sebe!“

Redovnik reče: „Gledajte, kad sam malo prije zahvaćao vodu, ona se uzburkala. Sad je voda mirna. To je iskustvo tišine i šutnje: Vidiš samoga sebe!“

Bez šutnje i osame ne možemo vidjeti ni sebe ni Isusa ni druge ljude. Isto tako bez šutnje ne možemo primijetiti ono što nam je pred očima, što nam je darovano. A toliko toga nam je darovano! Svaki dan! Svaki tren! Koji su to darovi? Članovi tvoje obitelji, zrak koji udišeš, ptice koje vani pjevaju, proljeće i predivni mjesec svibanj u kojem smo sada, plavo nebo, cvijeće koje se javlja na livadama...

Možda te darove tek sada spoznajemo, i to zahvaljujući nečemu izvanjskom (koronavirus) što nas je zaustavilo u našoj žurbi.

Ako smo stalno u buci i pričamo, ne možemo čuti ni svoj ni glas drugoga, a još manje Božji glas. Tek kad se srce smiri, a oko postane pozorno, možemo čuti, opažati, primjećivati, shvaćati. A to nije lako. To je borba. Borba je ostati sjediti, slušati, gledati, ne govoriti, ne reagirati. U

toj duhovnoj borbi mogu izdržati oni koji imaju duševnu snagu.

Prošla je korizma. Došao je i Uskrs. Sad smo u svibnju, Marijinu mjesecu, i u vremenu Pedesetnice, otvaranja Duhu Svetom. Stali smo. Zaustavili smo se. Bolje rečeno, virus nas je zaustavio. Prisilio da stanemo. No, iako smo izvanjski prisiljeni, ipak se ne moramo osjećati prisiljeni. I u ovoj priljubljenoj situaciji ipak možemo birati. I sada imamo dvije mogućnosti: Kukati što je stanje kakvo jest, što nešto ne možemo, ne smijemo, nemamo ili izabrati ovo vrijeme kao milost, kao priliku.

Izaberimo ovu drugu mogućnost! Ovo vrijeme je prilika da uđemo u samoću, u šutnju. Da osobno molimo – srcem. Da radimo na osobnom obraćenju. Da se povjeravamo Isusu. Da mu vjerujemo. I to baš sada kada nije lako, kada nemamo uobičajenih sigurnosti. Baš sada kada ne vidimo rješenja ni kraj svemu ovome. Učimo u šutnji govoriti srcem: Isuse, uzdam se u te...

Kad imamo produbljen odnos s Isusom, tada ne tražimo Isusa samo kad nam nešto treba, tada ga ne želimo samo „iskoristiti“, dobiti nešto od Njega, da nam On nešto učini, da nam ispuni želje, usliši molitve, ozdravi nas i druge. Isus želi da budemo prijatelji, da imamo izgrađen odnos s Njim, a za to je potrebno rasti u povjerenju u Njega. Tada će nam Isus biti važan i kad nam je lako i kad je teško, i kad je koronavirus i kad je nema. I tada ćemo rado moliti, jer ćemo molitvu doživljavati kao susret s Isusom, s Učiteljem i Prijateljem.

Ovo vrijeme epidemije, izolacije, povlačenja u osamu je vrijeme vjere. Ovo je vrijeme vjere u Boga: da je Bog s nama, da smo Njegova ljubljena djeca, da „živimo u Njemu“, kao što Pavao kaže. Ovo je vrijeme vjere u šutnji. Ovo je vrijeme povjerenja sebe, svoga života, svoje obitelji, drugih ljudi Isusu. Zato nas Majka poziva: „Molite, dječice, u samoći Duha Svetoga da vas ojača u vjeri i pouzdanju u Boga, da biste bili dostojni svjedoci ljubavi kojom vas Bog obdaruje preko moje prisutnosti.“ (25. 4. 2020.)

Isus učenicima zabranjuje govoriti o iskustvu Njegova preobraženja na Taboru. A Majka nas poziva da molimo u samoći...

Foto: Archiv ICM

ISUS

JE POBJEDNIK NAD SVIME

Istinski svjedok nekih događaja je jedino onaj tko ih doživi na vlastitoj koži. Upravo se to, u kontekstu zaraze fazonim koronavirusom, može reći za člana Hercegovačke franjevačke provincije fra Tomislava Pervana, dugogodišnjeg prvog teološkog pera brojnih katoličkih glasila. Ovo je crtica iz njegove životne priče o borbi s opakim virusom.

VLADO ČUTURA

U međugorskom ste svetištu ispovjednik, redovnicama duhovnik, a osoba ste koja je preboljela koronavirus. Kako se to dogodilo i koji su to bili rezultati gledajući kronološki?

Ne mogu slijediti trag zaraze i bolesti. Ne znam tko je donio virus u Međugorje, neki vele da je neka osoba zarazila fra Antu Kutlešu u ispovjedaonici. Međutim, sve su to

neprovjerene činjenice.

Osobno sam osjetio dva dana uoči Blagovijesti, 23. ožujka, groznicu, kao kod nastupa gripa. Temperatura skočila na kojih 37,8. Obavijestio svoju sestru Franjku koja ima privatnu ljekarnu u Čitluku i koja me odmah „pokrila“ lijekovima te čajevima. Kušao sam funkcionirati. Međutim, nije se dalo. Legao u krevet, a onda u subotu, 28. ožujka, testiranje na

virus. Pozitivni nalazi kod mene i pok. fra Ante te još triju sestara.

Prethodno su se širile društvenim mrežama zlurade vijesti, kao da je netko hvatao „muštuluk“, tko će biti prvi zaražen, i tako je ispalo da je zaražena „neka sestra koja je došla iz Italije“. Neka je osoba očito prekršila svoj etički medicinski kodeks i onako „slavodobitno“ objavila zluradim tonom „urbi et orbi“ da je časna zaraže-

na. Uslijedili su ružni komentari na portalima koje nisam čitao jer zbog bolesti nije mi se dalo ništa čitati.

Već više od 20 mjeseci na Viberu i WhatsAppu vodim molitvene grupe kojima redovito šaljem dnevni Časoslov, od ranoga jutra. Naime, za odmora u Slanom u kolovozu 2018. vidio sam da na internetu ima cje-lovit Časoslov pa sam, došav doma u Međugorje, iz svoga imenika izabrao sedamdesetak imena i zamolio ih bi li molili Božanski časoslov kao službenu molitvu Crkve. Pristali su, i otada se ta znamenka povećala na kojih 800 sudionika koji prate i mole, svojima prosljeđuju, a uvijek ima novih koji se pridružuju. Napose u ovo doba kad nema aktivnoga sudjelovanja u svetoj euharistiji preporuka je da se moli Časoslov.

I ja sam to jutro – bijaše Prva nedjelja muke Gospodnje – svima dao do znanja da sam pozitivan te se preporučio u molitve svih. Nisam mogao zatajiti jer je bilo očito da se nešto sa mnom zbiva i kod pisanja poruka. Primijetili su to u grupama pa me pitali. I već istu večer osvanuli su naslovi na društvenim mrežama kako je „Najpoznatiji međugorski ispovjednik fra Tomislav Pervan zaražen koronavirusom“.

U svome sam obraćanju htio zaštititi i časne sestre od objeda. Naime, časna koja je stigla iz Italije 6. ožujka na duhovne vježbe u Bijelo Polje živi u Rimu. Ondje je jedna od vrhovnih savjetnica Kongregacije, a ujedno i kućna predstojnica. Htio sam svojim obraćanjem zaštititi nju kao osobu, a i časne kao zajednicu, da su nositelji virusa. Ovdje dolazi do izražaja još jedan vidik ljudske naravi, nekršćanstva... kako se ljudi brzo okrenu protiv bolesnih i slabih, kao protiv gubavaca u srednjem vijeku.

Da, nitko nije namjerno obolio. I smeta me izraz zaražen koronom. Možda obolio od korone. Oni koji su pošteđeni ove bolesti, umjesto upiranja prstom i ogovaranja, trebali bi zahvaljivati Bogu što ih je mimoišla ovakva kušnja.

Potom sam u petak, 3. travnja, u Čitluku bio na snimanju pluća te testiranju krvi. Na plućima nije bilo nekih bitnih promjena, tek neke male sjene, vjerojatno agresija virusa koji se nije uspio proširiti dalje, a krv je bila u dosta dobrom stanju, leukociti oko 7 tisuća (što nije previše s obzirom na upalu), hemoglobin dosta

dobar. Ali stalno temperatura iznad *limesa*, do otprilike 37,5. Uzimao paracetamol kao antipiretik, sumamed jednu dozu, a onda druga vrst antibiotika te multivitaminne tablete.

Bitnu sam promjenu nabolje osjetio negdje u Velike dane, pogotovo na sami Uskrs. Činilo mi se da sam i sam uskrsno makar je temperatura bila oko *limesa*, stupanj gore-dolje 37°. Paracetamol sam prestao uzimati sredinom travnja, ali se osjećala trajna nemoć. Točno prije tjedan dana, 23.4., bilo je ponovno testiranje i test je bio negativan. Trebalo je test ponoviti što je i učinjeno u ponedjeljak, 27. 4. I taj test je bio negativan s obzirom na prisutnost virusa u organizmu. To je bio pokazatelj da sam prebolio tu pošast kojoj se u svijetu ne vidi kraja.

Htio bih ovim putem zahvaliti svima koji su za mene molili, koji su me se sjećali, a bilo ih je koji su se i nakon 50 (!) godina javili, jer su nam se tada putovi razišli.

U SVOME SAM OBRAĆANJU HTIO ZAŠTITI I ČASNE SESTRE OD OBJEDA. NAIME, ČASNA KOJA JE STIGLA IZ ITALIJE 6. OŽUJKA NA DUHOVNE VJEŽBE U BIJELO POLJE ŽIVI U RIMU. ONDJE JE JEDNA OD VRHOVNIH SAVJETNICA KONGREGACIJE, A UJEDNO I KUĆNA PREDSTOJNICA. HTIO SAM SVOJIM OBRAĆANJEM ZAŠTITI NJU KAO OSOBU, A I ČASNE KAO ZAJEDNICU, DA SU NOSITELJI VIRUSA. OVDJE DOLAZI DO IZRAŽAJA JOŠ JEDAN VIDIK LJUDSKE NARAVI, NEKRŠĆANSTVA... KAKO SE LJUDI BRZO OKRENU PROTIV BOLESNIH I SLABIH, KAO PROTIV GUBAVACA U SREDNJEM VIJEKU.

Kako ste se Vi osjećali, prvo biološki a i duhovno, zapravo iz kojeg ste izvora crpili snagu i vjeru u budućnost?

Kad se suočis s nečim s čime se cijeli svijet bori, čemu se ne zna etiologija, kojega je podrijetla, koji su učinci, čovjeka uhvati pomalo panika. Pogotovo nakon činjenice da se fra Ante prvih dana držao dobro, a onda se stanje naglo pogoršalo te je hospitaliziran u Mostaru. Ja sam cijelo vrijeme bio u svome boravištu i tu se liječio, u karanteni. Zabrinulo me kad sam čuo da je na respiratoru. Nisam imao nikakvih respiratornih problema, ni kašlja, kihanja, ni nekih drugih fizičkih bolova, osim nemoći. Kad te temperatura „pere“ danima, onda si zguzvan. Nije ti ni do čega. Ne možeš jesti, ne možeš funkcionirati, ponešto uzmeš da održavaš kondiciju i da možeš probaviti lijekove bez oštećenja crijeva.

A duhovno – čovjek se sprema i na najgore. Prebireš misli, dane, godine, i na kraju sagledaš: Sve su to fragmenti života. Kušać obuhvatiti jednu cjelinu, zaokružiti svoj život, dati Gospodinu u ruke, prepustiti se njegovoj volji. A opet, molitva – Gospodine, pa ako me trebaš – tu sam. Vodio sam se i mislju Evanđelja one nedjelje o Lazarovu uskrsnuću. „Gospodine, onaj koga ljubiš, bolestan je!“ poručuju sestre Isusu. A ja sam osobno dodao: „Pa Gospodine, onaj tko te ljubi, bolestan je!“ Imao sam naime u susretima s pok. prof. Ivančićem duboke duhovne susrete i iskustva još 1979. Kad se čovjek susretne sa živim Bogom i otada nije mi bilo teško vjerovati da Gospodin zahvaća u živote čovjeka – pa i današnjega. To sam iskusio bezbroj puta u međugorskoj ispovjedaonici. Gospodin vidno i opipljivo zahvaća.

Kušao sam moliti svakodnevno Časoslov s tableta

(jer nemoguće je u krevetu imati veliki tiskani Časoslov). Zatim trajno ponavljanje molitve „ruskog hodočasnika“ što je refren onoga zaziva jerihonskoga slijepca, te Krunica Bož. Milosrđa, napose od Velikoga petka. Krunica u ruci, ponad kreveta moja velika ljubav, Gospa iz Guadalupe, u originalnoj veličini. Utjecanje Mariji, molitva za njezin zagovor. Strjelovite molitve, jer čovjek nije kadar moliti duge molitve. A one su uvijek učinkovite. Ali ujedno i predanje Gospodinu. Pa prošle godine imao sam zlatnu misu ovdje u Međugorju i rodnome Čitluku. Pedeset godina nije nikako malo i zahvalan sam Gospodinu za svaki dan svećeništva za koje sam se kao dijete opredijelio.

Svi mi molimo „O Dušo Kristova“ – molitvu nakon pričesti. Nerijetko je molimo onako mehanički, ali kad se istinski zamislimo i kad promišljamo te zazive, oni su duboko teološki. Svaki od tih zaziva nosi u sebi duboku teološku i egzistencijalnu poruku. „Ne dopusti, Isuse, da se ikada odijelim od tebe!“ – treba li nam snažnija utjeha?! Utjecao sam se svetima, svojoj pok. majci koja bijaše sveta žena, prof. Ivančiću, svim svetima. U svakoj euharistiji, prije „Sanctus-Svet“ – molimo „una voce“ sa svim svetima i anđelima – Izajijino viđenje: Svet, Svet, Svet! Dakle, ni u bolesti nismo sami. Od onoga „Svet“ – tako moćna i snažna – stresli su se do vratci i cijeli Hram! Tako bi to moralo biti i danas u bogoslužjima! Samo ON je Svet! Pa gotovo svaki „Sanctus“ u misama velikih skladatelja počinje snažno. Sjetim se samo od Ch. Gounoda *Sanctusa* iz njegove Mise u čast sv. Cecilije!

Pred očima sam imao i papu u miru, Benedikta, koji je ušavši u samostan naručio za sebe ikonu Starca Šimuna te dao ispisati velikim slovima njegov novozavjetni kantik: „Sad otpuštaš, Gospodine, slugu svoga u miru!“ On, koji evo premošćuje stoljeće, sprema se za konačni susret s Gospodinom kao onaj Šimun iz Evanđelja. Htio bih i ja da taj susret bude zbilja usrećujući, da se Gospodin i ja prepoznamo!

Koliko su Vam pomogle zdravstvene službe, a koliko Vas je jačao duh ustrajnosti vjere?

Vjerujem da je Gospodin stvorio sve da nam služi na dobro. Stvorio je

OBITELJ U KOJOJ SE MOLI S MARIJOM JE NAJLJEPŠI DAR KOJI RODITELJI MOGU DATI SVOJOJ DJECI!

KREŠIMIR
MILETIĆ

SVIBANJ JE MARIJIN MJESEC.

Mjesec je to u kojem na poseban način promatramo i častimo našu nebesku Majku. Svijet oko nas se očito nezaustavljivo mijenja i postoje naznake da mnoge stvari više ne će biti iste, kao rezultat pandemije i nesigurnosti koju je unio u živote ljudi. Maske na licima, ljudi koji zaobilaze jedni druge. Prazni trgovci, posebni uvjeti i ograničenja vezana uz okupljanja. Kod mnogih ljudi osjetim taj strah u očima, gotovo opipljiv. Kao da smo jedni druge počeli gledati drugačije, u strahu.

Zato je Marija predivan i najljepši dar baš ovog svibnja, čista i milosti puna, nepromjenjiva, Kraljica neba i zemlje! Ona koja nam trči ususret, baš kao što majka trči ususret svome djetetu. Osjećam da mi upravo sada treba njezina blizina, poput sidra

...RADUJEM SE SVIBNJU, UNATOČ SVIM OVIM OGRANIČENJIMA KOJA NAS OKRUŽUJU. JER ZNAM DA NIKAKVA OGRANIČENJA NE VRIJEDE ZA NAŠU NEBESKU MAJKU. PRED NJOM NE TREBAMO RAZMIŠLJATI O 'SOCIJALNOJ DISTANCI'. U ZAJEDNIŠTVU S NJOM, SVE SE OVE MUKE I PROBLEMI ČINE NEUSPOREDIVO LAKŠIMA. A NA POSEBAN NAČIN, IMAMO I PRILIKU ZAJEDNO S NJOM U MOLITVI DOČEKATI BLAGDAN PEDESETNICE. ZATO ISKORISTIMO OVO MILOSNOST VRIJEME I UVRSTIMO OBITELJSKU MOLITVU U NAŠ VEČERNJI OBITELJSKI PROGRAM. OBITELJ U KOJOJ SE MOLI S MARIJOM JE NAJLJEPŠI DAR KOJI RODITELJI MOGU DATI SVOJOJ DJECI!

u ovom vremenu. Da mi podigne oči iz ovog košmara i usmjeri ih k Nebu, k Isusu. I zaista, već na sam spomen Marije sve se nekako razvedri. Sjetim se kako smo ovdje tek prolaznici i kako nas čeka vječno zajedništvo s Bogom.

Ove godine blagdan Duhova pada baš na zadnji dan svibnja. Zadnjeg dana mjeseca posvećenog Mariji slavit ćemo rođendan Crkve. Evo prekrasne prigode da ovo vrijeme socijalne distance i karantene provedemo u molitvi s Marijom. Da doživimo silazak Duha Svetoga, baš kao što su i apostoli doživjeli silazak Duha Svetoga u molitvi s Marijom. Da ponovno otkrijemo svoje poslanje i temeljni identitet u svijetu u kojem živimo. Da svijetu koji nas okružuje navijestimo Krista. Bez straha!

Suočeni s našim ljudskim granicama, manama, grijesima u koje padamo – postajemo svjesni naše slabosti i Isusovih riječi da bez njega ništa ne možemo napraviti ni postići. I kao da danas ponovno željno očekujemo te njegove riječi i uputu da unatoč umoru i iskustvima neuspjeha ponovno bacimo mreže. Crkva danas treba pronaći nove putove do ljudi. Situacija s virusom je stavila pred sve nas novi izazov. Kako ćemo sada i kojim sredstvima tražiti put do ljudi? A odgovor je uvijek tako jednostavan. Duh Sveti bez problema može pronaći put do svakog srca. On će nam dati svjetlo. Ali od nas se traži molitva, žrtva, pokora, post. Djelotvorniji su to alati od mnogih izgovorenih riječi. A kao poseban dar naše Majke imamo i krunicu!

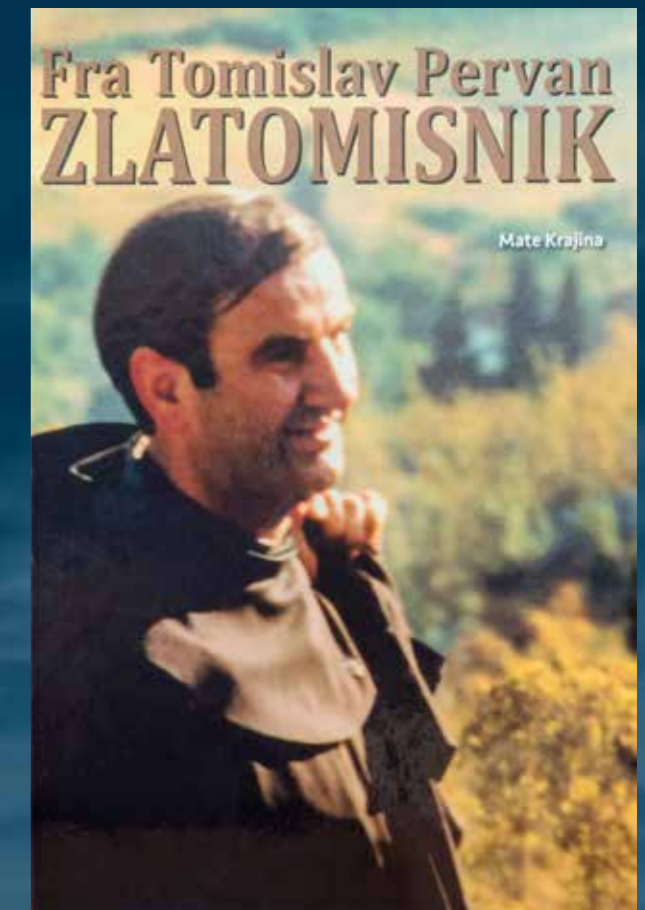
U našoj obitelji svake večeri zajedno molimo. I zaista, predivni su to trenutci. Kroz svibanj ćemo pokušati supruga i ja na poseban način djeci približiti Mariju. Kroz molitvu krunice, razgovor o njezinu primjeru i svjedočanstvu života. O njezinim krjepostima. Sve sam uvjereniji da je to zaista ono najvažnije što im možemo dati, pokloniti kao roditelji. Dar vjere. Dar iskustva Marijine blizine u molitvi. Priče iz života naše obitelji gdje smo osjetili i prepoznali njezinu prisutnost i djelovanje. Priče o brojnim hodočašćima i iskustvima koja smo proživjeli na njima.

Kroz ovo vrijeme karantene smo se na poseban način zblížili. I osjetili smo da su naša djeca postala zrelija. Njima je ovo vrijeme bilo posebno zahtjevno. Online nastava, zadaće, zadaće... Trka po cijele dane u sustizanju gradiva. No, uz svu tu strku i teškoće prepoznali smo vrijednost i ljepotu u mnogim stvarima koje do jučer možda nismo dovoljno cijenili. Naučili smo se radovati i zahvaljivati na malim stvarima. Popiti kavu na balkonu. Posaditi cvijeće. Zahvaliti na prekrasnom sunčanom jutru. Kao nikada prije dogodilo se čitavo mnoštvo kvalitetnih razgovora. A ono što nas je posebno razveselilo su bile večernje zahvale koje smo upućivali Gospodinu, jedni drugima.

Zato se radujem svibnju, unatoč svim ovim ograničenjima koja nas okružuju. Jer znam da nikakva ograničenja ne vrijede za našu nebesku Majku. Pred njom ne trebamo razmišljati o 'socijalnoj distanci'. U zajedništvu s njom sve se ove muke i problemi čine neusporedivo lakšima. A na poseban način, imamo i priliku zajedno s njom u molitvi dočekati blagdan Pedesetnice. Zato iskoristimo ovo milosno vrijeme i uvrstimo obiteljsku molitvu u naš večernji obiteljski program. Obitelj u kojoj se moli s Marijom je najljepši dar koji roditelji mogu dati svojoj djeci!

Monografija o životu i radu fra Tomislava Pervana.

Knjiga ima 400 stranica. Donosi probrane fra Tomislavove tekstove, potom recenzije njegovih knjiga, bibliografiju, priloge i čestitke prijatelja i poznanika. Na koncu sjećanja iz osobnog albuma.

Dr. fra Tomislav Pervan dao je golem doprinos teološkom, intelektualnom i kulturnom obogaćenju Hercegovačke franjevačke provincije, a i cijele Crkve u Hrvata.

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

POSTITI NA GOSPINE NAKANE

TEREZA GAŽIOVA

„DOŠLA SAM S ISUSOM U GLAVI, A ODLAZIM S ISUSOM U SRCU.“

Tako je jedna hodočasnica iz skupine od 45 hodočasnika iz Slovačke, izrazila svoje iskustvo seminara posta, molitve i šutnje koji je vodio fra Marinko Šakota krajem veljače 2020. Bio je to jedan od zadnjih seminara koji su se održali u Međugorju ove godine. Tada još nismo slutili što će uslijediti, vrijeme kušnje nepoznate bolesti za koju medicina kaže da nema lijeka.

Nebo nam ga daje. Šalje nam majku kojoj možemo i u karanteni uvijek poletjeti u zagrljaj.

U zadnjoj poruci s ljubavlju kazuje što nam je činiti: vratiti se Isusu, postu, molitvi. „Bog će uslišati vaše vapaje i dati vam mir.“

Lijepo je gledati kako se po cijelom svijetu organiziraju molitveni lanci i devetnice. Divno je čuti: „Zajedno smo jači od korone.“ Jedna od mogućnosti je i: moliti i postiti na

Gospine nakane. Mi ne znamo kome je najviše potrebna Gospina pomoć, a Gospa to zna iz perspektive vječnosti. Kad velikodušno postimo i molimo krunicu na Njene nakane, odvija se ono što je za nas i za svijet najbolje. O tome svjedoče i neki od sudionika seminara posta, molitve i šutnje i oni koji su se poslije odlučili tako činiti preko: www.mir.com.hr

Odlazeći na seminar posta, imala sam nekoliko nakana za koje sam željela prikazati post. Ali odmah prvi dan na koljenima u kapelici osjetila sam da tu žrtvu trebam prikazati na Gospine nakane. Rekla sam: „Dogovoreno! Gospe, sve ću žrtvovati na Tvoje nakane, a Ti mi pomoz i da zaboravim svoje.“

Prvi dan mi je bio vrlo naporan, teško mi je bilo postiti i osjećala sam nemir, nelagodu u sebi. Nisam razumjela što mi se događa. Čak sam razmišljala i da odustanem i odem. Drugi dan sam otišla na ispovijed.

Svećenik mi je rekao da bi bilo dobro da se pripremam za životnu ispovijed. Malo sam se uplašila da li ću se sjetiti svojih dječjih grijeha. Danima sam se molila Duhu Svetomu i tako pomalo otkrila da je glavni uzrok svih mojih grijeha oholost.

Otišla sam na Brdo Ukazanja i otvorila knjigu Gospinih poruka na poruci od 2. srpnja 2007. godine: „Draga djeco! U velikoj Božjoj ljubavi danas dolazim k vama da vas povedem putem poniznosti i blagosti. Prva postaja na tom putu, djeco moja, je ispovijed. Odbacite svoju oholost i kleknite pred mojim Sinom. Shvatite, djeco moja, da nemate ništa i da ne možete ništa. Jedino što je vaše i što vi posjedujete je grijeh. Očistite se i prihvatite blagost i poniznost. Moj Sin je mogao pobijediti snagom, ali je izabrao blagost, poniznost i ljubav. Slijedite moga Sina i dajte mi svoje ruke da se zajedno na brdo popnemo i pobijedimo. Hvala vam.“

KARIN

Gospa mi je tako progovorila o važnosti svećenika i njihovog blagoslova. Molila sam ju zato da mi pomogne očistiti se od grijeha prošlosti. Bilo je to predivno iskustvo.

Postiti na Gospine nakane za mene znači približiti se Isusu. Tako se meni dogodilo. Isus mi je postao prijatelj koji prašta i daje mir koji mi nitko drugi na zemlji ne može dati.

VERONIKA

Dolazeći ovdje nisam znala što me čeka. Seminar posta, molitve i šutnje je za mene bio poput ulaza u neke posebne prostorije u kojima me je čekao Isus da me pouči. Sada na kraju vidim da se preda mnogom otvaraju mnoga pitanja na koja još ne znam odgovore, ali sam ovdje spoznala način na koji ih mogu dobiti – molitvom i postom.

Pitala sam Gospu što očekuje od mene, kakav je njezin plan za mene. I onda, kad smo molili križni put na brdu Križevac na šestoj postaji gdje Veronika rupcem briše Isusovo lice, shvatila sam: i ja se zovem Veronika, i moja je zadaća također biti blizu Isusa na križnom putu. Vjera i djela.

Uvidjela sam da je moja vjera slaba, te molim Gospu da mi pomaže vjerovati, nadati se i ljubiti.

Moju zemaljsku majku sam izgubila još kao dijete i cijeli mi život nedostaje. Ali u Međugorju sam pronašla Gospu, svoju nebesku Majku.

MIROSLAV

Prije nekoliko mjeseci umrla mi je žena nakon duge i teške bolesti. Ostao sam udovac s petero djece. Najstarije četvero su već odrasle djevojke koje privlači svijet sa svojim atrakcijama i lažnom ljepotom.

Vrlo sam zahvalan na vremenu koje sam mogao provesti ovdje. Želim poučiti svoje kćeri da, ako žele vidjeti uistinu lijepe ljude, trebaju sudjelovati na seminaru posta, molitve i šutnje. To je pravi salon ljepote. Jer prava je ljepota jedino čistoća srca.

Druga stvar koju sam primijetio jest da su me post i molitva približili Bogu, te sam mu sve predao.

JANA

Zovem se Jana. Ovo je moj prvi seminar posta, molitve i šutnje. Mene je dotakla euharistija. Nije mi bilo jasno zašto ljudi ponekad i satima kleče ispred Presvetog. U glavi sam već prije znala da bih i ja trebala klečati, ali tek ovdje mi se dogodio osobni susret s Isusom u euharistiji. Došla sam s Isusom u glavi, a odlazim s Isusom u srcu.

Gospodine, hvala Ti na tome.

LENKA

Kada sam došla u Međugorje, čula sam da nas Gospa poziva moliti i postiti na Njene nakane. Bila sam jako dirnuta. Došla sam s gomilom svojih nakana i nisam znala koja je najpotrebnija. I tako sam odlučila prikazati post i cijelo ovo vrijeme na nakane Majke Božje.

Prvi i drugi dan je u meni bilo jako puno buke. No, sve je to umuklo treći dan kad smo otišli na Križevac. U podnožju križa je bilo nebeski tiho. Tamo

Karin

Veronika

Miroslav

Jana

sam u potpunosti shvatila koliko je silna snaga žrtve na Gospine nakane. Tada mi je, naime, postalo jasno da Djevica Marija od mene želi samo jedno – da budem blizu Isusa, a ona će se pobrinuti za sve ostalo.

Divna su bila i predavanja fra Marinka. Govorio nam je o čistom pogledu i o zahvalnosti. Živim u zajednici koja se brine o mladima. Često mi se dogodi da mi nešto kod njih smeta. Na seminaru sam naučila prvenstveno to da uvijek trebam raditi na tome da promijenim sebe, te da za sve što mi se događa uvijek budem zahvalna. S tim se odlukama vraćam kući, uzdajući se da će me u njima Gospa uvijek pratiti i pomagati.

Lenka

Predstavljanje Udruga svetog Josipa Radnika

SVE RADIMO ZA GOSPODINA

U Međugorju je smještena udruga rijetko spominjana u javnosti koja ne nosi slučajno ime svetog Josipa Radnika, za sobom utiskujući trag zapanjujućih rezultata. Vrijedna skrb za nemoćne, stare i siromašne njihovo je životno poslanje. U uredu koji im služi i kao skladište, s naslaganim paketima pomoći sa životnim namirnicama kojima je pridodana po jedna isto tako životno prijeko potrebna krunica, dočekala me cijela udruga koju čine samo dvije Amerikanke, s. Muriel Geisler i gđica Mary Walsh, te njihov neslužbeni suradnik i prijatelj Ivan Sulić. Ove se dvije žene međusobno izvrsno nadopunjuju, šaleći se jedna s drugom, i uzdajući se u jedini istinski račun koji imaju: onaj kod Boga. Primjeri djela milosrđa provedenih u praksi ne viđaju se zapravo često i uvijek su veliki znak Božje prisutnosti na zemlji. Sestra Muriel pripada Družbi od Cenacula za koju je papa Pavao VI. istakao da promiče razmišljanje o svrsi svog života, u doba rastresenosti i razlivenosti na vanjske stvari. To je ova odrješita sestra koja uskoro navršava 96. godina nehotice ostvarila u svom djelovanju, duhovne vježbe odvažno odrađujući u surovoj stvarnosti, uz podršku svoje nezamjenjive suradnice Mary. Kao rezultat djelovanja ove dvije žene brojimo: dom za stare i nemoćne i hospicij u Ljubušcome, dom za stare i nemoćne u Ravnome, mjesečno pomaganje za 180 siromašnih obitelji i projekt izgradnje doma za djecu s posebnim potrebama u Čitluku!

s. Muriel Geisler

Možete li nam se predstaviti i opisati svoj život prije dolaska u Međugorje?

Rođena sam u Bostonu u državi Massachusetts i u srpnju ću navršiti 96 godina. Prije zaređenja, neko sam vrijeme radila za američku vladu u Heidelbergu u Njemačkoj gdje mi je bilo lijepo. No, tada sam otišla na hodočašće u Fatimu koje me je potreslo. Osjetila sam da moram ući u vjerski život, premda sam se odupirala. No, ta me misao proganjala. Razgovarala sam s jednim svećenikom i na koncu se pridružila sestrama od Cenacula u 28. godini života. Nakon 40 godina provedenih u zajednici, tražila sam dopuštenje za godinu dana dopusta. Jako me zanimalo što se događa u Međugorju, gdje sam došla 1991. kako bih provela tri mjeseca. Penjala sam se na brda, puno molila i bilo mi je jako lijepo, ali sam zapazila jako puno siromašnih ljudi koji su kopali po spremnicima za otpad u potrazi za hranom, što nikako nisam mogla razumjeti.

Kako ste osjetili da je Vaše životno poslanje upravo u Međugorju?

Iz Međugorja sam otišla u Jeruzalem na školovanje na tri mjeseca. No, nije me previše zanimalo jer po naravi nisam učenica. Na kraju boravka u Jeruzalemu posjetila sam Getse-

manski vrt radi duhovne obnove od 30 dana. Osjećala sam se blagoslovljenom jer je svaki dan svećenik u kapelici dijelio svete sakramente. Nestano sam od Boga tražila odgovor pitajući ga: „Bože, što želiš od mene?“ Bila sam na putu doma u SAD i nisam se prestajala moliti. Jednog sam dana pronašla sličicu na kojoj je pisalo: „Međugorska Gospa, Kraljica Mira“. Shvatila sam to kao znak da se trebam vratiti u Međugorje. Poglavarica mi je dala dopuštenje s riječima: „Da, ali jednu godinu, sestro, samo jednu godinu!“ Ostala sam 28 godina. Nisam imala nikakvih novčanih

sredstava, osim nešto dolara koje mi je dala moja obitelj za povratnu kartu. Dakle, u Međugorje sam došla bez ikakva novca. Upoznala sam čovjeka koji je vodio pansion i koji mi je osigurao smještaj pod uvjetom da perem posuđe i poslužujem goste. No, uporno sam se molila Bogu tražeći odgovor na pitanje zašto me je doveo u Međugorje i što mi je činiti. Tada sam susrela jednog Engleza koji me je pitao što radim tu. Odgovorila sam mu da sam došla hraniti ljude, na što se on nasmijao. No, jednog me je dana upitao što mi treba, a ja sam mu rekla da mi treba auto.

Vratio se u Englesku i dovezao mi veliki Volvo Estate, ali ja nisam imala apsolutno nikakva novca, a kamoli za gorivo. Nastavljala sam se obraćati Bogu: „Pomozi mi, zašto si me doveo ovdje?“ Nakon nekoliko mjeseci srela sam neke Irce kojima sam također rekla da želim hraniti ljude. Obećali su mi da će mi poslati donaciju. Tako sam započela sa svojom misijom. Nisam govorila hrvatski, ali sam uvijek susretala mlade ljude koji su govorili engleski i koji bi mi pomagali. Počela sam voziti hranu starim i siromašnim ljudima po okolnim selima.

Zašto ste za svoje poslanje odabrali upravo pomaganje starijim osobama?

Zato što sam osjetila koliku patnju trpe. Vidjela sam kako žive bez tekuće vode i zahoda. Preživljavali bi od zelenja koje bi ubrali i skuhalo i bili su jako siromašni. Bilo mi je 68 godina i točno sam mogla osjetiti njihovu patnju. Ispunjavao me taj rad na pomoći koju sam im mogla pružiti. Govorila sam: „Bože, tako si dobar prema meni, a ovi ljudi nemaju ništa!“ Stoga sam se usmjerila samo na starije ljude. Sama sam im donosila namirnice, jer pomoći u tome nisam imala. Primala sam puno pisama od ljudi koji su me podržavali i radu, ali nisu mogli doći i pomoći.

Kako ste upoznali svoju suradnicu Mary Walsh?

Jednog sam dana dobila pismo od Mary Walsh iz New Yorka, koja je radila u poreznoj upravi i nisam gajila velike simpatije prema njezinu zvanju, jer me je asocijalo na biblijskog carinika. Objasnila mi je da svoj posao ne obavljam na zakonit način i da će me zbog toga kazniti. Pitala me je kako želim da se zove moja organizacija. Nisam uopće o tome razmišljala, ali sam na koncu izgovorila: „Sveti Josip Radnik!“ Ne znam zašto, jednostavno je izašlo iz mene. Mary je sredila sve potrebne papire i u New Yorku i u Sarajevu, uključujući moje prebivalište. Pobrinala se za sve pravne obveze, jer ja ništa o tome nisam znala. Osjetila sam da mi ju je Bog poslao kako bi mi pomogla. Znam da me je Bog pozvao da radim ovdje kako bih pomagala siromašnima. Mary i ja sve radimo zajedno. Brinemo se za dostavu hrane za 400 ljudi. Mnogi su od njih bili na samrti. Mary se jednog dana uzrujala i rekla

da moramo izgraditi kuću za te ljude. Rekla sam joj da ne znam ništa o izgradnji staračkih domova, ali bila je uporna i na kraju sam pristala. Upoznala smo Ivana Sulića koji nam je pomagao cijelo vrijeme. Nemamo nikakve koristi od ovoga što radimo niti trajnu potporu, sve radimo same i sve ovisi o milosti i providnosti Božjoj kojoj se prepuštamo. Nakon što smo izgradile prvi dom, upitala sam Mary: „Što se događa s tobom? Izgledaš bolesno.“ Ona mi je odgovorila: „Sestro, nemamo više novca.“ Rekla sam da moramo izmoliti devetnicu svetom Josipu Radniku. Tjedan dana nakon što smo izmolile devetnicu, nazvao me jedan čovjek iz Amerike i poslao nam 500 tisuća dolara. Tako Gospodin djeluje, što mu više vjerujemo, to nam više pomaže. To je čudesno!

Tko je taj čovjek?

Ne otkrivamo imena, jer su to anonimni donatori. Samo možemo reći da je vlasnik jedne banke u Americi. No, sigurna sam da ga je sveti Josip poslao. Nakon toga smo potrošili sav taj novac i nismo imali sredstava da opremimo dom pa sam predložila Mary da izmolimo još jednu devetnicu svetom Josipu Radniku. Vrlo brzo nakon toga pojavila su se dva Irca koji su nas pitala kako nam mogu pomoći. Rekla sam im: „Opremite dom!“ To su i učinili! Poslali su kontejnere s raznim kućanskim stvarima potrebnim za opremanje prostora. Jedan je čovjek poslao 100 komada posteljnog rublja. No, nismo imali kreveta. Tada nas je jedan čovjek iz jedne irske građevinske tvrtke upitao: „Sestro, što možemo učiniti za vas?“ Rekla sam mu: „Trebamo 50 kreveta!“ Poslao nam ih je bez ikakve naknade. Bog dodiruje srca mnogih ljudi. U suprotnome, ne bismo bili ovdje. Tako smo opremili dom. Mary je tada rekla da nemamo osoblja jer svi zaziru od skrbi za starije i nemoćne. No, počele su ga voditi časne sestre koje mole krunicu svako jutro i posljednjepodne. Sada gradimo centar za dječju skrb u Čitluku. Tamo su nam pokazali mjesto gdje se brinu za djecu s posebnim potrebama, koje je u lošim uvjetima. Do načelnika smo došli preko svećenika koji mu je objasnio tko smo. Projekt bi trebao biti završen u prosincu.

To je najnoviji projekt koji radite, ali ne i posljednji?

Ne znam zašto je Bog tako uporan da nastavlja i dalje. Pozvao nas je ovdje. Osobno osjećam da sam pozvana da radim ovo što radim. Nitko ne ostaje ovdje tako dugo. Uglavnom dođu pomagati nekoliko mjeseci i vraćaju se doma. Volim stare ljude jer mislim da održavaju ovu zemlju na životu zato što su upravo oni ti koji najviše mole i jako su privrženi Gospi. Na taj se način mijenja i kultura cijele zemlje.

Zašto mislite da je upravo palijativna skrb važna?

Imali smo čovjeka u hospiciju kojeg je dovela posvojena kći. U mladosti je bio katolik, ali se u bivšem režimu pridružio Partiji i postao komunist. Umirao je od raka. Nakon nekoliko mjeseci boravka u hospiciju zatražio je svećenika kako bi se pomirio s Bogom. Također je zatražio da se vjenča u tamošnjoj kapelici sa svojom suprugom, što mu je i omogućeno. Nakon toga je umro. Taj je čovjek na taj način ostvario svoja posljednja prava koja su mu pružena. U takvim je primjerima vidljivo koliko je hospicij jako važan za mnoge ljude jer se vraćaju svetim sakramentima. Posjećuju ih franjevci koji su im u tome

na usluzi. Čudesno je vidjeti kolika se utjeha može pružiti ljudima koji nisu imali ništa. U tome se odražava i vrijednost naših života i onoga što radimo. Osobno nisam odrasla u siromaštvu, ali se mogu poistovjetiti s njima.

Iz kakve obitelji dolazite?

Moja je majka bila poljskog, a otac njemačkog podrijetla. Upoznali su se u Springfieldu u državi Massachusetts. Vjenčali su se nakon tri susreta. Otišli su biskupu da ih vjenča, a biskup je mojoj majci rekao: „Nemoj se udati za njega, uopće ga ne poznaješ.“ Majka je bila uporna. Otac je na koncu preminuo od raka.

Suradujete li i s drugim humanitarnim udrugama?

Suradujemo s medicinskom sestrom iz udruge „Sveti Luka“ koja nam pomaže po potrebi, u slučaju ako se netko razboli.

Želite li se susresti s nadbiskupom Hoserom?

U našem Redu rečeno nam je da sve moramo raditi u sjeni Crkve, ništa mimo propisa. Ako Bog želi, susrest ćemo se s nadbiskupom Hoserom.

Što Vas najviše ispunjava?

Ono što nas najviše ispunjava i uvijek nanovo iznenađuje je koliko stari ljudi cijene ono što im pružamo. Ispočetka nisu znali tko smo. No, kad su shvatili da im pomažemo, počeli su nas dočekivati sa suzama u očima. Sigurna sam da puno mole za nas jer su divni. Bez obzira na sve poteškoće, sretni smo zbog svega ovoga što radimo. Ima puno dobrih ljudi koji nesebično ulažu novac kod svog Boga, što nam omogućuje da ostvarujemo svoje projekte. Novac je tu da se troši, jer će nam Bog uvijek dati ono što nam treba.

Osjećate li pomoć Međugorske Gospe u svom radu?

Mislim da je Gospa jako prisutna ovdje u Međugorju. Osjećam da je uvijek uz mene i da mi pomaže, a sveti Josip je naš nadzornik! On nadgleda sve što radimo, od samog početka jer osobno ne mogu objasniti kako uspijevamo ostvariti svoje projekte. Mislim da on radi i noću, kad mi spavamo. Njegova je zaštita jako snažna, ali ljudi mu se premalo mole. Gospa je naša Majka koja nas

sve štiti, ali moramo moliti kronicu. Ovih dana vidimo da se pojavljuju raznorazne molitve za zaštitu od virusa koji hara svijetom. Pitam se zašto, kad je dovoljno samo moliti kronicu. Molitva krunice je silno važna i moćna i cijeli je nauk Crkve utkan u nju. Ljudi nisu toga dovoljno svjesni.

Ovo je na koncu postalo vaše životno poslanje?

Nikada nisam ni sanjala da ću raditi na pružanju pomoći siromašnima. Nikad mi to nije palo na pamet. Nemam se želje vratiti doma u SAD. Mary će otići doma. Već izvjesno vrijeme nisam išla u SAD. Moja me poglavarica planirala posjetiti, ali je morala otkazati zbog virusa. Mislim da smo mi započele nešto što ovdaj ljudi trebaju nastaviti i održavati.

Kako to da ne govorite hrvatski jezik?

Zato što nikad nisam imala vremena da ga naučim. Mary je željela otići u Zagreb u neku školu, ali sam joj rekla da moramo raditi. Razumijem hrvatski malo, ali ga ne govorim.

Mary Walsh

Što vas je potaknulo da počnete pomagati sestri Muriel?

Radila sam za Vladu. Ponudili su mi prijekremenu mirovinu kad mi je bilo 50 godina. Budući da nemam obitelj, željela sam pronaći mogućnost kako pomagati i biti

korisna drugima. Dugo sam volontirala kod Malih sestara siromašnih, ali u mirovini sam se poželjela baviti misio-narskim radom. U mjesnoj crkvi prikupljali su novac za sestru Muriel u Bosni i Hercegovini. Tako sam saznala za nju, pisala joj i došla ovdje prije 20 godina. Priznajem da mi nedostaje moj dom jer sam se malo umorila od rada. Živimo u jednoj sobi, a uz to imamo i prostoriju koja nam služi kao ured i skladište. Na koncu shvatiš da ti ne treba puno.

Zašto ste pomogli sestri Muriel upravo u administrativnim poslovima?

Morali smo poštovati zakone zemlje u kojoj smo se našli. Imamo podružnicu u New Yorku i ovdje u Međugorju. Dobili smo sve dokumente potrebne za rad.

Kako je tekla izgradnja staračkog doma u Ljubuškom?

Udružili smo se sa sestrama milosrdnicama sv. Vinka Paulskog. One su imale zemlju, a mi smo uložile novac. Izgradile smo starački dom na njihovoj zemlji u Ljubuškom koji smo im predale na skrb i koji izvrsno vode.

Koliko je ljudi smješteno u domu?

Sada je u domu, koji je blagoslovio mostarski biskup, mons. Ratko Perić, smješteno 50 ljudi. To je predivno jer imaju svu potrebnu skrb.

Što je čovjeka iz SAD-a motiviralo da donira sredstva za izgradnju staračkog doma?

Bio je ovdje preko ljeta i s nama dostavljao hranu siromašnima. Dojmio ga se naš rad i zato je to uradio.

Koji su plodovi rada Vaše udruge?

Mjesečno se brinemo za 180 ljudi, što uključuje i cijele obitelji. Susreli smo puno bolesnih ljudi, zbog čega smo odlučili izgraditi hospicij za palijativnu skrb, što je jako važno. Sredstva su donirali dobročinitelji iz Irske, uz pomoć iz Amerike. Također smo izgradili još jedan dom za stare i nemoćne u Ravnom, u kojem su smještene 54 osobe. U Čitluku radimo projekt, koji je namijenjen djeci i mladima s posebnim potrebama.

Što je ono što Vas motivira?

Nedavno smo imali primjer jedne žene koja je živjela na selu u nemogućim uvjetima. Primljena je u dom za starije i nemoćne. Nije se nikad okupala u kupaonici, i to joj je bio veliki doživljaj. Boravak u domu ju je potpuno promijenio. Kad to vidite, shvatite da je sve ovo vrijedilo, pa bilo to samo za jednu osobu. Sada živi u miru, ima tri obroka dnevno, ide na misu i redovno se moli. Umrijet će u miru, kao što bismo svi trebali. Mislim da je veliki doprinos za ovu zemlju što smo uspjeli izgraditi prvi takav dom. To je ono što je najveće. Čudno je vidjeti te ljude kako su sretni i kako su zahvalni na onome što im je pruženo. Doživjela sam da me ljudi u Ljubuškom zaustavljaju kako bi nam zahvalili na hospiciju koji smo izgradili. Ti ljudi moraju raditi kao svi mi i prisiljeni su ostavljati doma u samoći nekoga tko umire. Sada ti ljudi umiru u miru u hospiciju, sa svim što im je potrebno, znajući da se netko za njih neprestano brine.

Jeste li Vi iskusili neimaštinu u životu?

Nisam odrasla u siromaštvu, ali moja obitelj nije bila tako dobrostojeća kao obitelj sestri Muriel. Poanta njezine priče o roditeljima je da je njezina majka govorila poljski, a otac njemački. Dobro su se slagali jer nisu mogli međusobno komunicirati.

Nedavno je uručen Papinski dekret sedam zajednica koje djeluju u Međugorju. Je li Vaša zajednica ostvarila kontakt s mons. Hoserom?

Biskupu Hoseru smo poslale pismo i očekivale da nas pozove na razgovor, što se nije dogodilo. Željele smo mu se predstaviti uživo i susresti se s njim onda kada bi njemu odgovaralo. Pismo je došlo do njegovog ureda, gdje nam je rečeno da će mu biti predano, što ne znamo je li se dogodilo jer nam nikada nije na njega odgovorio. Jako nam je žao zbog toga. No, ne želimo mu se nametati niti mu smetati.

Vaše je djelovanje jako posebno i imate značajne rezultate, ali bez obzira na to, niste jako poznati?

Ne zanima nas promocija onoga što radimo, niti iskazivanje zahvalnosti jer osjećamo da sve radimo za Gospodina. Stoga se ne želimo žaliti jer se podrazumijeva da svi mi katolici pripadamo Crkvi.

Imate li službene članove u svojoj udruzi, ili samo usputne volontere?

U SAD-u imamo sestru koja se brine o svim službenim potrebama Udruge, a ovdje nam se pridružuju volonteri. Mislim da udruga „Marijine ruke“ radi jako važan posao. Pomažu obiteljima i lijepo je znati da postoji netko tko djeluje slično kao mi.

Pomažete i obiteljima u poteškoćama?

Da, jer ih je jako puno. Ljudi gube radna mjesta. Mislim da nakon rata, nažalost, država nije ispravno uređena i vođena. Vlada ne upravlja dobro svime za što je zadužena. Ne postoje prave socijalne službe koje bi pružale pomoć, ne postoji osiguranje u slučaju nezaposlenosti. Mislim da se u ovoj zemlji nadležne vlasti ne brinu dobro za ljude. Ne volim o tome govoriti, ali ne postoji ni dobar porezni sustav. Puno je korupcije i krađe na svim razinama društva. U svakoj zemlji postoji korupcija, ali ovdje je najveća. Mislim da se to tre-

ba i mora promijeniti. Mislim da se Hercegovina treba odvojiti od Bosne jer bi ljudi puno bolje živjeli. Ovako je ova država umjetna tvorevina.

Rekli ste da u svome radu osjećate intervenciju svetog Josipa. Vrijedi li isto za međugorsku Gospu?

Mislim da je Gospa svuda po svijetu, za što god se molili i u koju god crkvu išli. Gdje god se moli krunica, Gospa je prisutna.

Sveti Josip je istinski predsjednik Vaše organizacije? Uz Gospu!

Kako često idete doma? Jednom godišnje, radi administrativnih dužnosti vezanih uz organizaciju.

Što želite poručiti za kraj?

Cijenimo volju i želju hrvatskih ljudi da nam pomažu u onome što radimo i jako smo im zahvalne na njihovoj pomoći i hrabrosti. Kad smo počele obilaziti sela kako bismo nosile pakete pomoći, nismo znale gdje idemo. Pomagali su nam mještani. U hospiciju također rade divne djevojke koje su požrtvovne i predane naporom radu. Također želim naglasiti da je sestra Muriel prije mog dolaska ovdje puno radila u Mostaru tijekom i nakon rata. Radila je u bolnici, i pomagala povratnicima. I tada je dostavljala puno hrane onima kojima

je bilo potrebno, sve do uspostave pučkih kuhinja. Nakon toga smo se usmjerile na sela, na stare ljude koji su živjeli sami i u oskudici.

Ivan Sulić

Kako biste opisali djelatnost udruge svetog Josipa Radnika?

Njihova je primarna misija usmjerena na stare ljude bez obitelji. Marijine ruke su otprilike na istom tragu, ali nijedna se druga udruga ne brine za siromašne kao njihova. Tijekom jednog velikog razdoblja upravo je udruga svetog Josipa Radnika pomogla starijim osobama da prežive i opstanu.

Na koji ste način počeli surađivati s njima?

Prvi dom koji je izgrađen u Ljubuškom radila je moja bivša tvrtka. Zbog poznavanja jezika bio sam njihova kontakt-osoba, a nakon toga smo ostali u lijepim odnosima, što je preraslo u prijateljstvo. Tu sam im na pomoći kad im god nešto zatreba vezano uz projekte, posredovati ili surađivati. No, vidimo se i družimo i nevezano uz projekte.

Na koji im način pomažete?

Pomažem im u konzultacijama tehničke prirode, u ostvarenju kontakata i prijevodima. Ne doprinosim aktivnim svakodnevnim sudjelovanjem kao volonteri na terenu. Pomažem im u odabiru projektanta, izvođača i ostalim tehničkim stvarima vezanim uz njihove projekte. Meni je drago što im mogu pomoći na bilo koji način jer su stvarno puno toga dobrog učinile za naš narod ovdje.

Svakih 15 dana nose se paketi s hranom. Koliko se obitelji mjesečno opskrbljuje?

Pokriva se teritorij skoro cijele Hercegovine, sve do Stoca, odnosno opskrbljuje se 180 obitelji. Nisu vezani isključivo uz Međugorje.

Koliko imaju volontera?

Imaju jednu djevojku koja im je na usluzi radi sporazumijevanja i prevodenja, zove se Nikolina. A tu se uvijek nađe hodočasnika, uglavnom Iraca, Engleza i Amerikanaca.

Zašto tako malo o njima znamo?

Zato što one zaista ne pridaju puno pažnje medijskoj pozornosti, čak više vole ostati anonimne u svom radu. Žao mi je što ih nadbiskup Hoser nije primio na razgovor nakon što su mu poslale pismo. One mu ne žele ponovno pisati, jer ne žele biti nametljive ni u kojem smislu, a posebice nadbiskupu Hoseru, bez obzira na mogućnost da pismo nije ni došlo do njega. One su dobile blagoslov od mostarskog biskupa i ponosne su na to, posebice zato što rade u cijeloj Hercegovini, a ne isključivo u Međugorju. Donatori su iz cijelog svijeta, s tim da su većinom iz Irske, SAD-a i Kanade. Sjedište je u New Yorku, a podružnica u kojoj se odvija cijela njihova djelatnost u Međugorju.

Zašto imaju toliko donatora upravo iz Irske?

Irci imaju široka srca za darivanje.

O svetom Josipu i njegovu blagdanu, mjestu u povijesti spasenja, značenju i simbolici

Svetomu Josipu, kojega često nazivamo Isusovim poočimom, namijenio je Otac Nebeski neizmjerljivo važnu ulogu – postavio ga glavom svete nazaretske obitelji u kojoj se ostvarilo najveličajnije utjelovljenje te mu povjerio na odgoj vlastitoga Sina, Bogočovjeka Isusa Krista.

„Jakovu se rodi Josip, muž Marije, od koje se rodio Isus koji se zove Krist. / U svemu dakle: od Abrahama do Davida četrnaest naraštaja; od Davida do progonstva u Babilon četrnaest naraštaja; poslije progonstva u Babilon do Krista četrnaest naraštaja.“ Tako Matej na početku svojega evanđelja govori o kraljevskom rodoslovlju Isusovu (Mt 1,16-17). „Evanđelje po Mateju“ napisano je, kako reče Origen, „za vjernike koji su došli iz židovstva“. Matej stoga osobito važnom i vrijednom isticanja drži istinu da je Isus „sin Davidov“, po zakonskom oćinstvu Josipovu. „Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga. Rodit će sina, a ti ćeš mu nadjenuti ime Isus jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih“, riječi su što ih anđeo Gospodnji reče Josipu u snu, kako čitamo u „Evanđelju po Mateju“ (Mt 1,20-21).

O Isusovu poočimu i zaručniku Blažene Djevice Marije nema mnogo povijesnih podataka. Evanđelja nam ne donose ni jedne Josipove izgovorene riječi, nego govore o njegovu radu i postupcima, odlukama i odlučnosti, vjeri i vjernosti, o poslušnosti koja je tražila od njega velike žrtve. Zbog svega toga zavrijedio je sv. Josip važno mjesto u povijesti spasenja te poštovanje koje će mu tijekom dvotisućljetne kršćanske povijesti biti obilato iskazivano. U samozatajnosti te istodobnoj otvorenosti Bogu ovoga svetog čovjeka iz kraljevske loze Davidove, nalazili su tijekom mnogih stoljeća nadahnuće bezbrojni vjernici, od običnoga puka do učenih teologa i bibličara, k tome i premmogi umjetnici, koji su sv. Josipa prikazivali u pjesmama i romanima, u slikarskim i kiparskim djelima. Na poseban je način

zastupljen u pučkoj pobožnosti, molitvama i zazivima. Zbog oskudnih o njemu povijesnih podataka, ne znamo ni kada je rođen, ni kada je umro. Iz Evanđelja se može iščitati da je u Nazaretu radio kao tesar, bio je vrijedni drvodjelja ili stolar (u sjeverozapadnim krajevima Hrvatske rekli bi „tišler“, u primorskima „marangun“). Tako je najčešće predočavan u pučkom imaginariju, a uz Josipa i dječak Isus, koji mu pomaže u radionici učeći drvodjeljska znanja i usvajajući vještine zanata. K tome se Josip iskazivao vjernikom koji čita Sveto pismo, štuje Božju riječ i biva spremnim vršiti volju Njegovu. S obzirom na to da se Josip u evanđeljima ne spominje kada je riječ o događajima iz Isusove odrasle dobi, utemeljeno se smatra da je do tada umro, i to zato što je bio, kako se pretpostavlja, razmjerno star u vrijeme kada se oženio Marijom. Okolnost da evanđelja spominju Isusove „braću i sestre“, neki su interpreti skloni objašnjavati postojanjem Josipove djece iz prvoga braka, okončanog smrću njegove žene. Drugi ne dijele to mišljenje.

Svetomu Josipu, kojega često nazivamo Isusovim poočimom, namijenio je Otac Nebeski neizmjerljivo važnu ulogu – postavi ga glavom svete nazaretske obitelji u kojoj se ostvarilo najveličajnije utjelovljenje te mu povjeri na odgoj vlastita Sina, Bogočovjeka Isusa Krista. Ovaj povijesni i natpovijesni događaj postajanja čovjekom Druge božanske osobe Presvetoga Trojstva, događaj kojim se trajno mijenja ne samo ljudska vremenita narav nego i njegova sudbina u vječnosti – mogao se dogoditi samo u okrilju doma što pripada čovjeku koji to zavrijedi dobrotom svojega srca i snagom svoje vjere, iznimnom uzornošću i svetošću vlastita života. Stoga biva posve razumljivim kako je štovanje sv. Josipa u Katoličkoj Crkvi toliko važno i značajno da je – uz štovanje Blažene Djevice Marije, Majke Spasitelja našega Isusa Krista i ujedno Majke Crkve – uzdignuto iznad štovanja bilo kojega drugog svetca, što jasno ističe papa Pio IX. u svojoj enciklici „Incllytum patriarcham“ iz 1871. godine.

Osobit doprinos štovanju sv. Josipa dali su naklonjeni mu svetcima: Bernard iz Clairvauxa, Ignacije Lojolski, Terezija Avilska, Franjo Saleški i drugi. Prije svih njih, godine 1479., uveo je papa Siksto IV. blagdan sv. Josipa kao obvezatan za cijelu Crkvu, a to je na osobit način potvrdio te u dodatnu dostojnost promaknuo papa Pio IX. proglašivši sv. Josipa 1870. godine zaštitnikom cijele Crkve. K tome je 1961. postao zaštitnikom nastupajućega Drugoga vatikanskoga sabora. Od 2013. zaštitnik je Vatikana, a te je godine proglašen i zaštitnikom pontifikata pape Franje.

Valja k tome reći da su vlasti Dubrovačke Republike dana 20. ožujka 1521. donijele odluku da se svetkovina sv. Josipa slavi kao zapovjedni blagdan. U sjeverozapadnim krajevima Hrvatske štovanje sv. Josipa promicano ponajvećma zahvaljujući isusovcima, a Hrvatski sabor dana 10. lipnja 1687. proglasio je ovoga svetca zaštitnikom hrvatskoga kraljevstva. O tome je sastavljen tekst na latinskom jeziku, kojega hrvatski prijevod glasi: „Sveti Josip, Krista Spasitelja vjerni branitelj, Djevice Bogorodice djevičanski zaručnik, za posebnoga zaštitnika Kraljevine Hrvatske u Državnom saboru godine 1687. od redova i staleža jednoglasno je odabran.“

Treba spomenuti i to da je ime „Josip“ hebrejskoga podrijetla i znači 'Jahve pridoda'. Bogatstvo Josipovih uloga i značenja može se sržno izreći dvjema riječima kojima ga opisuju evanđelja – pravedan i vjeran.

Neka nam sv. Josip bude osobito i životodajno uosobljenje vjere i nadahnuća, Božjom voljom izabrani uzor i smjerkaz u našim životima.

(rv/kmc)

Spomendan sv. Josipa, njegovu svetkovinu, vjernici slave 19. marta, a ovaj svetac obilježava se i 1. maja kao sv. Josip radnik. Za dan njemu posvećen odabrana je srijeda, a od mjeseci pripada mu mart. Na njegovu svetkovinu 19. marta u nekim se zemljama i krajevima slavi Dan očeva. Sveti Josip zaštitnik je obitelji, očeva, trudnica, nerođene djece, emigranata itd. Kada je riječ o zanimanjima, zaštitnik je radnika, tesara, inženjera, slastičara i drugih. Simboli sv. Josipa su tesarski alat, Dijete Isus, ljiljani, križ i drugi.

Razgovor s ocem Johnom O'Brienom,
pomoćnim župnikom u crkvi Utjelovljenja u Glendaleu, nadbiskupija Los Angeles

DOBRO JE BITI OVDJE U MEĐUGORJU

„Rođeni ste za ovaj trenutak“, rekao je nadbiskup José H. Gomez svećenicima tijekom zaređenja u katedrali Gospe od Anđela, među kojima je sjedio i jedan koji je toga oduvijek bio svjestan. Bivši hollywoodski glumac, umjetnik i novinar na svećenički se poziv odlučio u 51. godini života. Premda je živio u kršćanskom duhu i u bliskosti s Gospodinom, nije žurio jer je osjećao taj čin kao budućnost koja ga neminovno čeka. Ono što je neobično jeste da, za razliku od drugih slučajeva „kasnih“ zaređenja, nije trpio velike unutarnje razdore, nego je slijedio Božji osjećaj za vrijeme i naum onako kako su bili priređeni za njega, da bi bio isklesan u svećenika upravo po volji Božjoj i onakvog kakva ga današnja Crkva zacijelo treba. Na tom njegovu hodočašću do konačnog životnog odredišta kao veliki putokaz stoji i Međugorje.

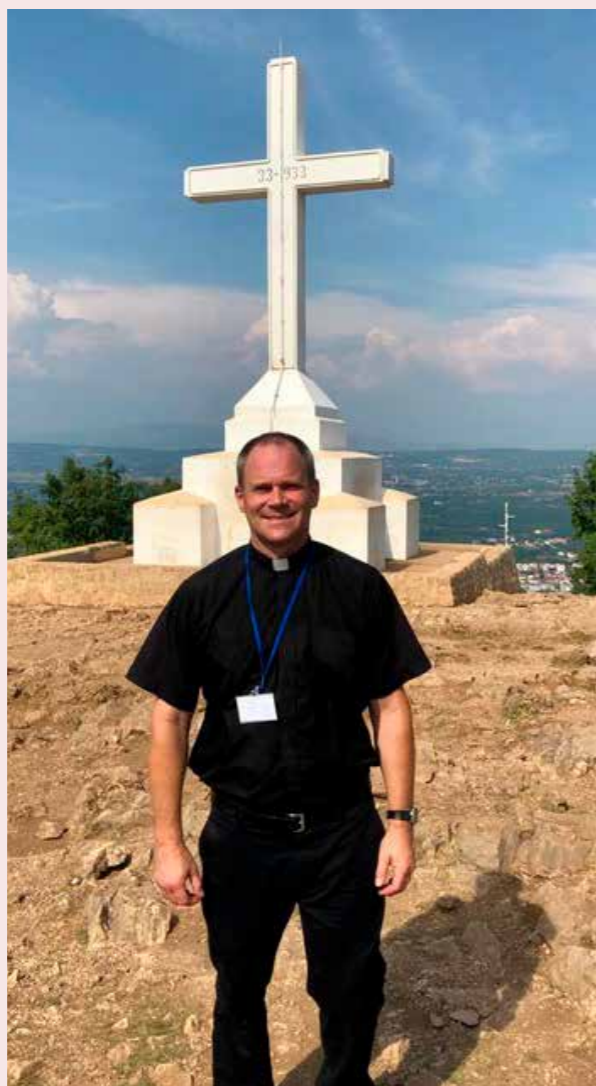
SABRINA ČOVIĆ
RADOJIČIĆ

Možete li nam se predstaviti?

Zovem se John Terence O'Brien i svećenik sam u nadbiskupiji Los Angeles. Volim moliti, propovijedati, čitati, pisati, gledati filmove, surfati, voziti skateboard, planinariti, igrati timske sportove, od kojih su mi omiljeni baseball, nogomet i odbojka, vrtlariti, pjevati, glumiti i plesati, među mnogim drugim strastima koje me potiču i na kojima sam zahvalan Bogu! Rođen sam 1966. u Los Angelesu, od voljenih roditelja Joan i pokojnog Terencea koji je umro 2013. Odrastao sam u dobroj katoličke obitelji prepunoj ljubavi i zajedničke molitve. Išao sam na misu svake nedjelje s petero braće i sestara. Roditelji su nam oduvijek bili veliko nadahnuće. Gajim veliku pobožnost prema sv. Franji Asiškom, zbog čega sam na svetoj potvrdi u 12. godini odabrao ime Francis. Zaređen sam za đakona 2017., a za svećenika 2018.

Kako je tekao Vaš životni put?

Pohađao sam katoličku školu u katedralnoj kapelici, osnovnu

školu u Los Angelesu, i stekao divno iskustvo. Tada sam započeo služenje na oltaru kao ministrant, gdje je započeo moj svećenički poziv, jer kad razmišljam o tim vremenima, kada sam godinama pomagao svećeniku i ljudima tijekom mise, shvaćam da sam se osjećao jako ugodno i mirno blizu oltara. Volio sam pomagati pri pripremi mise, paljenju svijeća, ophodu sa svećenikom i drugim ministrantima, u blizini našega ljubljeno Gospodina Isusa, u euharistiji, u svetoj misnoj žrtvi i zadacima u svetištu nakon mise. Nakon osnovne škole otišao sam u sjajnu isusovačku srednju školu Loyola u Los Angelesu, koja je osnovana 1865. Moja obitelj živi u Los Angelesu od 1912. i oba moja djeda, otac, braća, stric i troje nećaka također su završili srednju školu Loyola. Kako se moja ljubav prema Isusu i svetoj misi nastavila tijekom srednjoškolskih godina, bio sam otvoren Božjoj volji da me pozove na svećenički poziv, ali takve ozbiljne profesionalne odluke tada su mi izgledale daleko.

Nakon srednje škole Loyola upisao sam se na Kalifornijsko sveučilište u Berkeleyu, gdje sam diplomirao englesku književnost i stekao zvanje prvostupnika. Također sam studirao glumu na Berkeleyu i nastupao u šekspirijanskom kazalištu. U siječnju 1988. otišao sam na audiciju i dobio ulogu u izvedbi Shakespearove *Mjere*

za *mjeru* koja je dva vikenda igrana u kazalištu u kampusu. Kad sam bio na audiciji, voditelji kastinga nisu znali ništa o mom duhovnom životu i katoličanstvu. Pogodite koju su mu ulogu dali? Igrao sam fra Tomu, svećenika u samostanu. To nije bio prvi put da sam igrao religioznu ulogu. Prvi sam put igrao u predstavi u petom razredu u školskoj kapelici u katedrali. Te nas je godine naš učitelj uputio u biblijsku novozavjetnu predstavu, a ja sam glumio Isusa. Među mnogim prizorima, morao sam podići Lazara iz mrtvih, što je bilo tako jednostavno. Samo sam trebao reći: „Lazare, ustani!“ Tu je bio, Lazar, opet živ, što je nas djecu silno veselilo. Predstave su jako zabavne, a ja volim igrati vjerske uloge!

Stoga ste se najprije odlučili za glumački poziv?

Neposredno prije nego što sam diplomirao, odlučio sam nastaviti glumačku karijeru. Snažno sam osjećao da me Bog poziva da budem glumac zbog Njega i Njegove slave, a ne zbog ljudske slave, moći ili novca. Nekoliko godina poslije, znao sam da je pravo vrijeme da postanem profesionalni glumac. U roku od godinu dana postao sam članom Udruge ekranskih glumaca igrajući malu ulogu u emisiji ABC-a pod nazivom *Oči*. Casting-redatelj koji me odabrao za ulogu zvao se Jesús! Bilo mi je drago što sam zakoračio na vrata Hollywooda kroz tu malu ulogu. Berkeley je također bio jedno od najvažnijih mjesta gdje je moj svećenički poziv prošao kroz vrlo zreli proces razlučivanja, kada sam u jesen 1985. krenuo na predavanja iz povijesti istočne Europe koje je držao katolički profesor, pokojni, ljubazni i vrlo zabavni William Slotman, koji me potaknuo da napišem rad o njemačkom isusovcu, svetom Petru Kaniziju, jer je znao da sam pohađao isusovačku srednju školu Loyola.

Taj zadatak dao mi je priliku da se ponovno povežem s ocem Peterom Tognijem, isusovačkim svećenikom koji mi je predavao u srednjoj školi Loyola i kojeg nisam vidio dugo godina. Kontaktirao sam ga telefonskim pozivom, sretan što ga mogu izvijestiti o svom radu o isusovačkom svecu! Ponudio mi je na posudbu biografiju svetog Petra Kanizija. Nakon našeg sastanka u kafiću, otac Togni i ja smo prošetalu kampusom.

U jednom trenutku, dok smo se šetali, upitao me: „Johne, jesi li ikad razmišljao o tome da budeš svećenik?“ Odmah sam odgovorio: „Da, jesam.“

No, i dalje ste dvojili?

Viđao sam se s djevojkama u srednjoj školi i na Berkeleyu i stvarno sam uživao u njihovu društvu. Nije uvijek bilo tako jasno da sam pozvan da budem svećenik, jer volim žene i privlači me sakrament braka. No, osjećam ushit zbog toga što sam vjenčan s Crkvom i što sam kao svećenik u tom smislu drugi Krist te stoga još jedan mladoženja poput Krista, a Crkva je, kao mistično Kristovo tijelo u ljudskom rodu, moja lijepa i tajanstvena mladenka, koju silno volim!

Sjećam se da sam nedugo nakon toga pitao oca Tognija: „Kako ću znati poziva li me Bog na svećeništvo ili na brak?“ Odgovorio je: „Bog će ti pokazati put. On će tvoje zvanje, bilo bračno ili svećeničko, s vremenom učiniti očitijim, a jedno će postati privlačnije.“ Mnogo godina kasnije razgovarao sam s bakom Carolyn o tome jer sam još pokušavao razlučiti između sakramenta braka i svećeništva, a ona je rekla: „Johne, moraš moliti za to!“ Budući da sam već molio za to, počeo sam moliti još više! Nakon Berkeleyja, počeo sam raditi za katolički časopis za mlade pod nazivom *Véritas*, i u to sam vrijeme počeo ozbiljno razmišljati o ulasku u sjemenište.

U proljeće 1992. primljen sam u sjemenište Mount St. Mary u Marylandu, gdje sam završio pripremnu godinu za vjersko društvo Družbe Gospe Presvetog Trojstva, koja me poslala na studij. Pripremao sam se da postanem misionar, ali krajem te godine osjećao sam se kao da mi je Bog rekao da čekam, da budem otvoren za brak i da više molim na tu nakanu. Stoga sam napustio sjemenište i bio sretan i miran zbog te odluke, jer sam slijedio Boga, a ne ono što su drugi mislili da bih trebao učiniti. Kad sam napustio sjemenište, ostao sam otvoren za svećeništvo i rekao sam Bogu u molitvi da će se, ako me zaista poziva da budem svećenik, to i dogoditi, što se na koncu i ostvarilo!

Nisu se ljutili na Vas kad ste rekli da trebate više vremena da razmislite?

Moj duhovni ravnatelj, pokojni mons. Hugh Phillips bio je šokiran mojom odlukom, ali prihvatio ju je. Također mi je rekao nešto jako lijepo: „Johne, stvarno vidim Isusa u tebi!“ Ta mi je rečenica pomogla poslije kad sam bio siguran da sam pozvan da budem svećenik. Nakon što je saslušao moje razloge napuštanja sjemeništa, bivši duhovni ravnatelj sjemeništa Mount St. Mary, koji je postao župnik župe u New Jerseyju, rekao je: „Obično to ne kažem onima koji žele otići, ali slažem se, donosite ispravnu odluku.“ Znao sam da je to istina jer sam toliko molio i razlučivao s Bogom o tome! Nakon što sam napustio sjemenište, preselio sam u New York da nastavim karijeru kao novinar.

Nakon što ste napustili sjemenište, radili ste u različitim časopisima?

Da, u umjetničkim i književnim časopisima. U srpnju 1993. u New Yorku jednostavno sam nazvao časopis *New Yorker* i predstavio se nadajući se zaposlenju. Rekli su mi da će jedno radno mjesto biti slobodno za dva mjeseca. Otišao sam na razgovor, a tjedan dana kasnije sam angažiran! Bilo je to sjajno iskustvo. Tamo sam upoznao doista divne ljude i jako puno naučio o pisanju, uređivanju i dobrim pričama.

Što Vam se svidjelo u New Yorku?

Budući da sam iz Los Angelesa,

volim velike gradove. U tom sam se smislu osjećao povezan s New Yorkom. Volim muzeje, koji su u New Yorku nevjerovatni. Uživam kad vidim puno ljudi na ulicama u šetnji, naspram Los Angelesa gdje toliko vremena provodimo u automobilima. U New Yorku također postoji puno divnih, povijesnih katoličkih crkava. Radio sam sedam blokova od katedrale svetog Patrika, gdje sam volio odlaziti tijekom stanke za ručak, moliti se ili ići na ispovijed ili misu nakon posla. Također sam se volio maknuti iz New Yorka i istražiti Long Island, otići u istočni dio, do Hamptonsa i Montauka, koji me nekako podsjećaju na Malibu u okrugu Los Angeles, a gdje često odlazim na plažu i surfam.

Dakle, nakon New Yorka ste se vratili u L.A. i nastavili raditi u novinarstvu?

Da, vratio sam se u Los Angeles gdje sam četiri godine bio umjetnički suradnik u časopisu *Architectural Digest*. Tijekom tog vremena angažirao me *Miller Publishing* kao umjetničkog direktora za *Where*, jedan od njihovih časopisa. Tada se dogodio 11. rujna. Taj je tragični događaj bio katalizator koji me konačno odveo do svećeništva. Nagnao me na duboko razmišljanje o tome kako je život kratak i kamo me Bog zaista zove. Šest mjeseci kasnije napustio sam novinarstvo kako bih počeo raditi kao slobodni umjetnik i glumac. Imao sam puno stanki između poslova, a ta su mi razdoblja postala vrijeme za molitvu. Na kraju me sve to vrijeme posvećeno molitvi i moja predanost Božjem milosrđu dovelo do

razmišljanja da postanem svećenik i vratim se u sjemenište.

Kakva je uloga Međugorja u tom odabiru?

Međugorju pripada veliki dio u tom pozivu i svakako mi je pomoglo u njegovu prepoznavanju. Ovo je moj treći posjet. Prvi sam put čuo za Međugorje u proljeće 1986. preko svoje majke; povela je mene i mog brata Michaela na večeru u Berkeley, a ubrzo nakon što smo sjeli za stol, lice joj je počelo blistati od radosti i rekla je: „Blažena se Majka ukazuje šestoro djece u selu zvanom Međugorje u Jugoslaviji!“ Odmah sam povjerovao u ono što mi govori, i želio sam saznati još više, što sam i učinio od nje te noći širom otvorenih ušija i srca. Moja posvećenost međugorskim porukama je utjecala na veću bliskost u odnosu s Isusom i Blaženom Majkom. Svaku knjigu o Međugorju koju sam mogao pronaći, pročitao bih. Čitam knjigu za knjigom. Također sam počeo ići svaki dan na svetu misu i razvio želju za molitvom krunice. Gajio sam pobožnost prema

Gospu kao dijete i mladić, ali izgledala mi je udaljenija od Isusa. Odjednom sam spoznao da mi je vrlo blizu, baš poput Isusa. Čudesan je osjećaj imati tako prislan odnos s Majkom Božjom. Kao i svi dobri i sveti odnosi, i dalje postaje sve bolji.

Međugorje Vas je jako dirnulo. Dvije godine pratili ste što Gospa traži od nas, a da niste bili ovdje. Dakle, bila je to ljubav bez viđenja?

Da! Tada sam konačno došao u Međugorje i vidio Brdo ukazanja i Križevac. Jučer sam telefonom razgovarao s majkom i podsjetila me da su te 1988., prije nego što je naša hodočasnička skupina otišla na Križevac, neki od nas, uključujući moja dva brata, zamoljeni da odnesemo vreće cementa do križa, jer je planiran njegov popravak. Nosio sam vreću cementa do Križevca prije 31 godinu. Lijepa je to uspomena!

Jeste li upoznali vidiocima ili franjevcima kada ste prvi put došli ovdje?

Tijekom svog prvog hodočašća slušao sam propovijed fra Joze u župnoj crkvi u Tihaljini, koji se također pomolio nada mnogim. Vidio sam četvero vidiocima: Mariju, Vicku, Ivanu i Jakovu, i slušao ih dok su razgovarali s hodočanicima preko prevoditelja ispred svojih kuća. Nisam zapravo upoznao nijednog od njih, ali imao sam lijep susret s Ivanom, koji se dogodio rano jedne večeri. Šetao sam sam kroz selo i shvatio da se približavam Ivanovoj kući. Slučajno je bio sam u svom dvorištu. Nitko drugi nije bio

oko nas. Hodao sam prema njemu, a on je krenuo prema meni. Mahnuo sam mu da mi priđe bliže. Nekoliko smo trenutaka stajali ondje smiješajući se jedan drugome, ne govoreći ništa, a onda sam mahnuo za oproštaj. To je bio prvi put da sam imao osobni susret s jednim od vidiocima. Nismo mogli razgovarati jer nismo poznavali jezike, međutim, mnogo godina poslije, Ivan je došao u moju župu u Santa Monici u Kaliforniji. Nakon što je govorio i doživio ukazanje, imao sam priliku razgovarati s njim na engleskome. Ivanka je također bila došla u Kaliforniju jednom prigodom, a ja sam je upoznao i razgovarao s njom, zahvaljujući mojoj prijateljici Lidiji Kunzi.

Što Vam se svidjelo u tim susretima s vidiocima?

Kad razgovaram s vidiocima ili ih čujem kako govore, na dubok način doživljavam mir i ljubav Isusa i Marije. U Međugorju vlada takav duboki mir, ali i radost! Ljudi su dobri i normalni. Vidioci su bili tako mladi kad je sve počelo. Sjećam se da sam čitao kako su vidioci pitali Gospu zašto ih je odabrala, a Gospa im je odgovorila upravo zato što su obični i što vjeruju.

Kad ste drugi put došli?

Već u travnju 1989., na hodočašće koje je organizirala moja majka Joan. Oba puta smo mama i ja išli sa skupinom iz Los Angelesa, u kojoj su bili i neki obiteljski prijatelji. Prvi put s nama su išli moja sestra Marija i braća Michael i Patrick. Na prvom hodočašću bili smo prisutni na blagdanu Gospine krunidbe 22. kolovoza 1988. Te je noći Ivan imao ukazanje na Podbrdu. Naša hodočasnička skupina prošetala se do tamo. Neki su nosili svijeće i padala je kiša, sve dok se Gospa nije ukazala Ivanu. Tijekom ukazanja, poslala je poruku koja je potaknula mlade da pokrenu molitvene skupine. Sljedećeg dana, nakon engleske mise u crkvi, izvadio sam krunicu iz džepa i primijetio da se ono što je uvijek bilo srebrno obojeno pretočilo u zlatno. Moja prijateljica Susie Brier vidjela je moje čudo krunice i rekla: „Moralni bismo pokrenuti molitvenu skupinu u Los Angelesu!“ Stoga smo to i učinili i ta se molitvena skupina i dalje sastaje svaki tjedan! U početku smo se susretali u Susienoj obiteljskoj kući,

koja je bila unutar granica naše župe. Od tada se skupina preselila na nekoliko različitih lokacija. Trenutno se molitvena skupina sastaje u Santa Monici u Kaliforniji. Naš ju je župnik odobravao.

Drugi put ste došli u Međugorje nedugo nakon prvog puta. I onda ste čekali 30 godina?!

Moje prvo putovanje u Međugorje bilo je ujedno prvo putovanje u Europu. U Europi sam zaista želio vidjeti druga mjesta, a nakon prva dva putovanja u Međugorje bio sam na mnogim svetim mjestima u Španjolskoj, Italiji, Irskoj, Engleskoj i Francuskoj. Išao sam na druga hodočašća u Europi, poput Lourdesa, gdje sam bio tri puta. Gajim vrlo snažnu pobožnost prema Gospi Lurdskoj još od djetinjstva. Želio sam se vratiti u Međugorje. Stalno sam mislio: „Vratit ću se u Međugorje.“ Evo me: 30 godina kasnije.

Moja posvećenost međugorskim porukama je utjecala na veću bliskost u odnosu s Isusom i Blaženom Majkom. Svaku knjigu o Međugorju koju sam mogao pronaći, pročitao bih. Čitam knjigu za knjigom. Također sam počeo ići svaki dan na svetu misu i razvio želju za molitvom krunice. Gajio sam pobožnost prema Gospi kao dijete i mladić, ali izgledala mi je udaljenija od Isusa. Odjednom sam spoznao da mi je vrlo blizu, baš poput Isusa.

Što se događalo u međuvremenu jer je vrlo neobično upoznati svećenika koji se zaredio u 51. godini života i koji je imao iskustvo profesionalnog glumca? Kako ste se osjećali kao glumac? Budući da ste nastupali pred publikom, niste smjeli biti sramežljivi i morali ste jasno artikulirati svoje riječi?

Bio je to uzbudljiv osjećaj! Volim glumiti kako bih nadahnuo ljude i pomogao im da se približe Bogu! Volim sjajne katoličke predstave i filmove koji istražuju živote svetaca i druge vrlo dobre priče koje pomažu ljudima da se približe Bogu.

Kao bivši glumac, a danas kao svećenik, mislite li da umjetnost stvaranja filmova može biti način evangelizacije, način širenja Božje riječi u vremenu u kojem ljudi radije nešto gledaju nego čitaju?

Da, apsolutno. Iz iskustva znam koliko me gledanje takvih filmova nadahnjuje i pomaže u molitvi. Ako mogu biti dio filma kao glumac, redatelj i producent, ako mogu

stvarati filmove koji ljude podižu i približavaju Isusu i Mariji, volio bih biti dio njih, posebice u ovom vizualnom svijetu!

Imate prijatelja koji su glumci. Neki od njih vjerojatno nisu kršćani, ali neki vjerojatno jesu. Koja je razlika među njima?

Kršćanski glumci motivirani su ljubavlju Božjom i željom da Ga slave. No, većina njih, kršćana i nekršćana, želi pričati dobre priče. Mislim da je ljepota u tome da je Bog svuda oko nas. Isus je blizak glumcima, čak i ako se čini da je daleko od njih. Vjerujem da uvijek pokušava učiti u srca svih ljudi.

Danas ste svećenik. Kad bi Vas netko zamolio da glumite neki lik u velikoj misionarskoj priči, primjerice prijatelja Majke Terezije u nekom lijepom filmu, biste li pristali?

Da, rado! Vjerujem da bih mogao odvojiti vrijeme za to. Ja sam župnik i imam vrijeme za odmor, tijekom kojeg bih mogao snimati filmove, kao i tijekom slobodnih dana u tjednu. Sad kad sam svećenik, Božji plan za mene ima toliko smisla. I dalje volim glumiti, baš kao što i dalje volim igrati odbojku, slikati, vrtlariti, planinariti, pjevati, pisati itd. Neki misle da sam nekada bio glumac i ističu to drugima kad sam s njima, na što kažem: „I dalje sam glumac i uvijek ću to biti!“ Tada obično kažu: „O, onda možete glumiti svećenika.“ „Da“, kažem, „definitivno mogu glumiti svećenika i stvarno to želim, ali mogu igrati i mnoge druge uloge!“ Mogu igrati poštara, profesionalnog baseball-igrača, odvjetnika, liječnika, beskućnika, ateista ili židova. Igrao bih bilo kakvu ulogu u priči koja je ispričana na dobar, moralan način za spas duša i širenje Radosne vijesti Isusa Krista, baš kao što sam uvijek radio kao katolički glumac prije zaređenja.

Ali, sada kao svećenik imate drukčiju publiku. Nema više glumaca, jer ste zaista oličenje Isusa kada slavite svetu misu. Ipak, imate vještine koje ste stekli kako biste mogli dobro artikulirati svoj govor i biti u stanju prenijeti poruku?

Definitivno! Osjećam da mi je glumačka pozadina jako pomogla

da mi bude ugodnije kad govorim pred puno ljudi. To je stvarni život. Uživam u tome što jesam i molim se da Isus bude prisutan u svim riječima koje propovijedam. Moj život kao glumca pomaže mi i u pripremi homilije, jer kao glumac pripremate, pamтите glavne točke i vježbate! Ne pamtim svoje propovijedi, ali radim dosta biblijskih istraživanja i planiram nacrt, a zatim propovijedam bez bilježaka tijekom mise. Također sam puno puta u glumi improvizirao, što mi pomaže da budem spontan kad me potakne Duh Sveti.

Ali imate tu lakoću dijeljenja i izražavanja. Mislite li da bi moglo biti korisno nekim svećenicima u tome pomoći? Jer, ponekad imate svećenike koji su toliko nevjerojatni kada sjede s vama, ali teže se izražavaju pred puno ljudi. Je li gluma nešto za što mislite da bi im pomoglo u pokretima, govoru i izražavanju dubine njihovih misli?

Da, mislim da bi to bilo korisno svakom svećeniku. Propovijedanje zahtijeva mnogo prakse i iskustva iz stvarnog života. Svećenik postaje bolji tijekom vremena.

Postoji li takva vrsta obuke za svećenike?

Da, nadbiskupija Los Angeles pruža homilijsku obuku za svećenike. U mom sjemeništu, prije nego što sam zaređen, održali smo brojne sate homiletike o tome kako naviještati Božju riječ i kako biti dobri pripovjedači koji stupaju u kontakt sa zajednicama. Isus je bio pripovjedač! Kad čitamo Evanđelje, možemo oživjeti prizore ljudima kao da gledaju film.

Primjerice, sveti Ivan Pavao II. bio je glumac u mladosti! Sjećam se kad je u starosti došao na Festival mladih, uzeo svoj štap i izveo pokret poput Charlieja Chaplina, što je bilo jako zabavno! Dakle, došli ste u Međugorje treći put u rujnu 2019. kako biste koncelebrirali na vjenčanju kćeri svoje prijateljice Lidije, koja je bila jako aktivna u širenju poruke u SAD-u! Kakav je dojam na Vas ostavilo hrvatsko vjenčanje? Je li Vas nešto iznenadilo u usporedbi s običajima u SAD-u?

Da! Bila su tu neka iznenađenja, ali misa je svugdje ista. Koncelebrirao sam svadbenu misu s fra Petrom.

Ne govorimo jezike jedni drugih, osim nekoliko riječi, ali uspjeli smo se okupiti i izgovoriti misu na lijep, smislen način na hrvatskom i engleskom jeziku, bez ikakvih proba! Obred se održao u Širokom Brijegu u jako lijepoj crkvi. To je bio prvi put da sam upoznao fra Petra, i to 10 minuta prije početka mise! Mislim da su sličnosti vjenčanja u Hrvatskoj i SAD-u veće od razlika! Ima nekoliko kulturnih elemenata u samoj misi koji su jedinstveni u ovoj zemlji, i neki se svadbeni običaji razlikuju od američkih. Ovo je vjenčanje bilo jedinstveno jer je mladoženja Brendan Amerikanac, a njegova mladenka, Lidijina kći Andrea, hrvatska Amerikanka. Njihovo vjenčanje bilo je spoj američke i hrvatske katoličke tradicije. Stoga običaji nisu bili samo hrvatski.

Rekli ste da ste glumac improvizacije, ali u Međugorju Vas uvijek čeka toliko iznenađenja!

To je točno, i kao u improvizacijskoj glumi, morate biti snalažljivi! Kad iskrnsne iznenađenje, morate reagirati bez oklijevanja.

Između svega ostaloga, i dalje se bavite surfanjem! Što za Vas znači biti surfer?

Da! Bio sam na surfanju prije otprilike 10 dana, u Malibu u Kaliforniji! Iako je moja župa 40 minuta vožnje od obale, imam slobodnih dana za surfanje, koje volim! Surfam još od djetinjstva. Jako terapijski djeluje boravak u oceanu gdje osjećam Božju blizinu. Ljekovito je i zabavno biti na dasci, surfati i kliziti po vodi, s vjetrom, sunčanim zrakama i Božjim Duhom posvuda. Ponekad su uvjeti za surfanje savršeni, a ponekad je vjetrovito, uzburkano i nije tako sjajno, ali postoje oni dani kada se svi prirodni elementi sjedine na prekrasan način, što je jednostavno čudesno!

Nakon što ste došli ovdje nakon 30 godina, i nakon što se vratite u svoju župu, postoji li nešto što ste proživjeli u Međugorju a što bi Vam ulilo želju započeti nešto više povezano s Međugorjem, sada kada je Međugorje kao mjesto hodočašća službeno odobreno?

Da! U našoj župi imamo ispovijedi zakazane samo subotom. Znam da u nekim župama u SAD-u svakodnevno imaju ispovijedi. Ovdje sam u Međugorju vidio svakodnevne ispovijedi, i to sve do kasnih noćnih sati. Volio bih povećati broj puta kad se ispovijedi nude za naše župljane i to bi bio jedan od načina povezivanja: nudeći vrijeme ispovijedi tijekom tjedna. Trenutno moja župa nudi samo

svete mise i sakramente na engleskom jeziku, iako sam dijelio sakramente i predvodio molitve na španjolskom i francuskom jer govorim te jezike i koristim ih u ispovijedi kad je to potrebno. Volio bih imati mise na drugim jezicima. Imamo puno filipinskih župljana i nešto španjolskih i francuskih govornika. A isto tako, volio bih imati procesije! U našoj se župi odvija marijanska procesija koja raste! Krunica je planirana za blagdan Gospe od Guadalupe. Dobro je biti ovdje u Međugorju i svjedočiti tako velikoj pobožnosti prema Mariji. Volim vidjeti puno ljudi u crkvi koji se mole Gospi i Isusu! Volio bih dovesti više mladih u svoju župu i ugostiti mlade s krunicama i euharistijskim klanjanjem, te pozvati ostale mlade iz drugih župa. To bih želio učiniti.

Možemo li se nadati da ne će proći 30 godina prije nego što ponovno dođete?

Da. Želim se vratiti. Nadam se uskoro, jer ako čekam 30 godina, bit ću u 80-im! Želim biti sposoban popeti se na Križevac!

Poruka o temi koronavirusa:

Sada, tijekom ove pandemije koronavirusa i karantena, vrijeme je da svi mi kao Crkva razmislimo o tome što znači biti katolik. Odlazak na svetu misu ogroman je dio tog pojma, ali svrha svete mise je slanje katolika da širi Radosnu vijest gdje god ide i da bude Isus za druge, počevši od svoje obitelji. Budući da smo svi u izolaciji, mi kao svećenici pozivamo ljude da često vrše savršeni čin skrušenosti, primanje Isusa u duhovnom zajedništvu, praćenje prijenosa svete mise, molitvu krunice, čitanje Biblije, kao i iskazivanje milosrđa za druge. U mnogim mjestima u SAD-u i Europi bili smo razmaženi brojnim liturgijama koje su nam bile dostupne. Neka ruralna područja u zemljama trećeg svijeta svećenici posjećuju jednom ili dvaput godišnje kako bi posluživali sakramente. Veliki je blagoslov biti svećenik u ovom trenutku, smisliti nove načine kako doći do vjernika i utješiti ih telefonskim pozivima, misama uživo, putem interneta i filmovima, kao što je moj novi film „Gdje je Isus?“ u produkciji Palm Branch Productions.

*Priredila i prevela:
Davorka Jurčević-Čerkez*

UPOZNAJ DUHA BRANITELJA!

Kada dođe Branitelj, koga ću vam poslati od Oca – Duh istine koji od Oca izlazi – on će svjedočiti za mene. (Iv 15,26)

Foto: Arhiv TCM

MIRTA MILETIĆ

CRKVA ŽIVI VAZMENO VRIJEME, VRIJEME NAKON ISUSOVA USKRSNUĆA.

Hodamo zajedno kao velika obitelj prema Pedesetnici. Prema događaju koji je preobrazio apostole. Od plašljivih, sumnjičavih i bojažljivih sudionika, svega što se događalo s Isusom u Jeruzalemu, do hrabrih i sigurnih svjedoka Isusova uskrsnuća. Duh Sveti na nevjerojatan način obične ljude osposobljava za nadnaravne stvari. Daje im snagu kojom će voditi Crkvu i za nju na kraju položiti vlastite živote. Kakva preobrazba srca!

No, što tebi i meni znači svake godine proslaviti Pedeseticu? Što nam znači Isusovo uskrsnuće i ovaj hod nakon Uskrsa? Jesmo li doživjeli Uskrs na osoban način? Jesmo li osjetili snagu Isusova uskrsnuća u našim vlastitim životnim „grobovima“ i mrakovima? Jesmo li srcem čuli Isusov: „Ne boj se“?

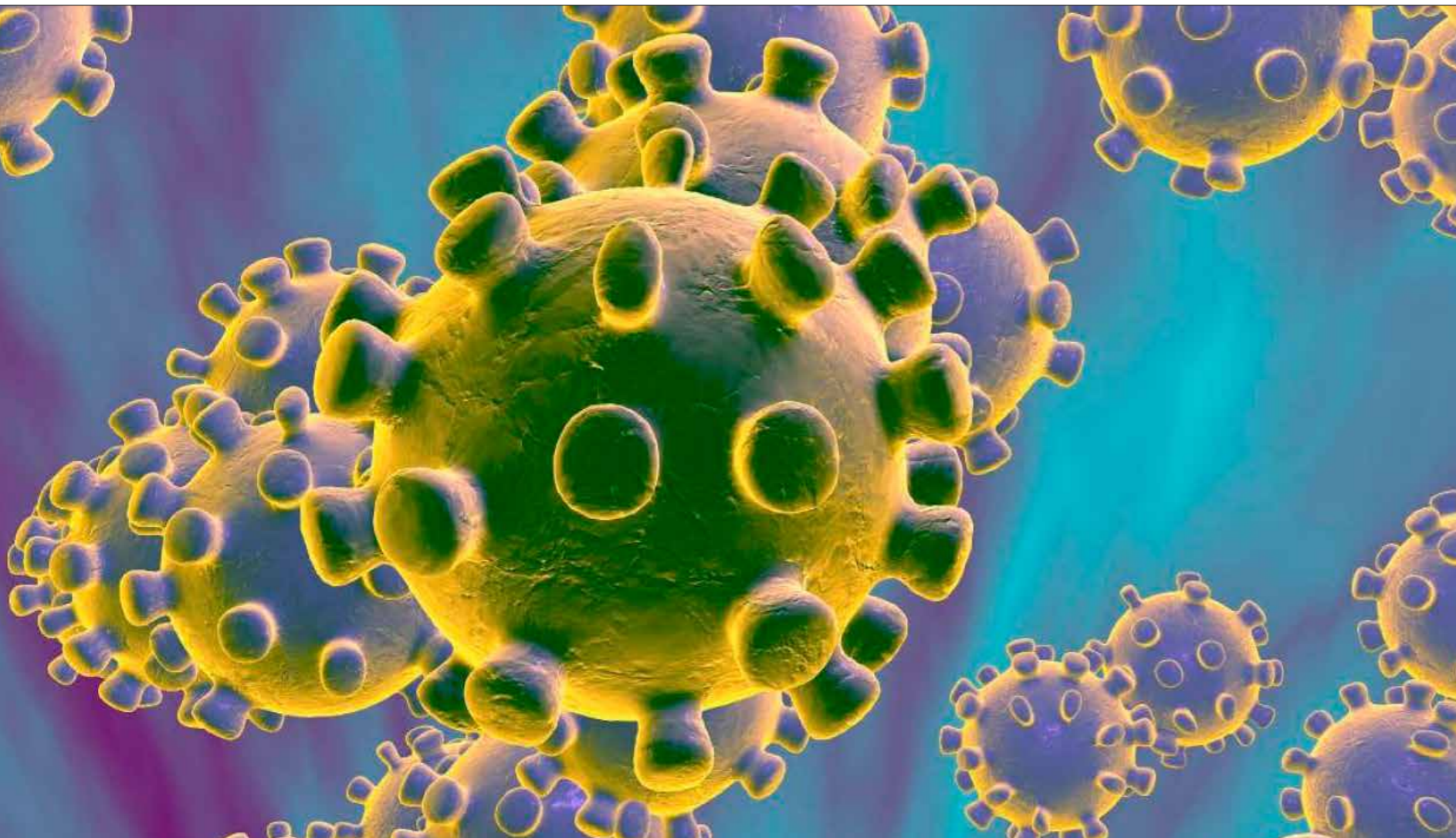
Isus nas poziva iznova, svake godine preispitati koliko smo doista svjedoci Njegova uskrsnuća. I želi našu suradnju s Duhom Svetim. Pa niti On dok je hodač zemljom nije ništa činio bez ljubavi Duha Svetoga. Niti jedno čudo, niti jedan govor, pogled... Sve je bilo prožeto zajedništvom Presvetog Trojstva. Duh Sveti pokreće, daje novost kršćanskog života, nadahnjuje dobre i plemenite stvari. Sva dobra koja imamo, Gospodinovi su darovi! Gospodin nam je darovao krjeposti i darove Duha Svetoga. Krjeposti nam daju snagu i sposobnost da djelujemo na nadnaravni način. Omogućuje nam da prosuđujemo svijet i događaje s nadnaravnog stajališta, stajališta vjere. Pa i ovu trenutnu pandemiju kojoj smo svjedoci.

Duh Sveti pomaže čovjeku i u teškim situacijama gledati nježno Očevo lice. Darovi Duha Svetoga koje posjedujemo osposobljavaju nas da postanemo otvoreniji Njegovim poticajima. Zahvaljujući njima u nama se stvara želja za postizanjem evanđeoskih blaženstava. Darovi koje smo primili u sakramentu svete potvrde oblikuju naš život i čine nas spremnijima odgovoriti Gospodinu na Njegove poticaje, na traženje volje Božje umjesto vlastite sebičnosti.

U napasti smo pomisliti kako je Isus poslao Duha Svetoga samo apostolima. I kako je to bilo jako davno! No, Branitelj je prisutan i danas u Crkvi. Prisutan je u tvom i mom vjerničkom hodu. Naravno, ukoliko smo Mu otvoreni i tražimo odnos s Njime. Otkrijmo ove

Pedesetnice ljubav Duha Svetoga. Prepustimo mu se potpuno. Povjerujemo da je Branitelj živ i da želi ući u naše živote. Da čezne za našim srcima! On je naš „odvjetnik“ u ovom svijetu, On nas brani od nevjere i malodušja. Uvijek je s nama i nikada nas ne napušta. Duh Branitelj omogućuje da živimo Isusove riječi iz Evanđelja, zajedno s nama moli. Uputpunjuje naše molitve i nadahnjuje nas u dobrim djelima. Bez Njega smo bezlični, nepokrenuti i sebični. On je Životvorac! Daje život! Ne bilo kakav! Daje nam život u Bogu.

Dopusti li Duhu Svetom da bude tvoj Branitelj, tvoj će život postati blagoslovljen. Tvoji će poslovi, ovdje na zemlji, postati Božji poslovi. Tvoj će dan biti ispunjen i radostan. Tvoj trud ne će biti uzaludan! Odvaži se upoznati ljubav i snagu Duha Svetoga! Neka ti u tom naporu pomogne zagovor naše Nebeske Majke! Ona je Njegovoj ljubavi potpuno povjerovala!

POZDRAV BRATU KORONAVIRUSU

FRA JOSIP
BLAŽEVIĆ

PROŽIVLJAVALI SMO PRAVU KORIZMU. Nije bilo javnih okupljanja, zabava, pjesama, izlazaka, šopingiranja... Baš kakva bi korizma istinski trebala biti. Samo je bolno što izbor nije plemeniti nutarnji poticaj, koji izvire iz vjere i želje za obraćenjem srca, nego vanjski utjecaj, izazvan neposrednim strahom od jednog virusa. Pozdravljam stoga „brata virusa“, da se poslužim rječ-

nikom sv. Franje Asiškoga, koji nas je jedini bio kadar izbaciti iz orbite i tračnica užurbane svakodnevice i pozvati na buđenje! Koronavirus je naša budilica. S nama nešto stvarno nije u redu. Ne samo što smo postali beščutni na pozive Neba za obraćenjem, onečistili planet koji nam je povjeren da ga čuvamo i obrađujemo, postali smo beščutni i prema samima sebi. Ubijamo se stilom života koji

smo si nametnuli i ne mislimo se zaustaviti dok ne udarimo glavom u zid. Zato pozdravimo ovog majušnog našeg brata koji ima toliku moć da nas uzdrma u našim stavovima i navikama, kada već Božja riječ u nama nije postigla željeni efekt.

Još uvijek nas više pokreće strah nego vjera. Više nas potiče strah nego odgovornost za vlastite postupke. A tako ne bi trebalo biti.

Praznili smo police po dućanima da ne bismo ostali bez tjelesne hrane, makar nas je struka upozoravala da za to nema potrebe, umjesto da smo praznili police kršćanskih knjižara i snabdijevali se duhovnom hranom, dobrim knjigama, osobito Biblijom.

Nitko nema alibi na slijedećoj ispovijedi reći da ni ove korizme nije imao vremena čitati Bibliju i moliti. Kad već sami nismo našli vremena da molimo i čitamo Bibliju, pobrinuo se majušni virus da napravi malo reda u našim životima. Da nam osigura vremena napretek. Zato ne

treba paničariti. Treba profitirati od novonastale situacije. Umjesto praznjenja polica, punimo duše. A smijemo malo i postiti. Dijeliti s onima koji nemaju.

Kad je godine 1630. na području Mletačke Republike harala strašna kuga, koja je u samoj Veneciji pokosila 80 000 života, mletački se Senat obratio Gospi za pomoć. Učinjen je zavjet baš na današnji dan godine 1631. da će Gospi, ako prestane kuga, podići crkvu. Kuga je prestala, a zavjet je ispunjen. Podignuta je godine 1687. velebna crkva Madonna della salute, koju i danas svaki posjetitelj Venecije može posjetiti. Evo prigode da se kršćani cijeloga svijeta molitvom krunice povežu i povjere zaštiti Gospe od zdravlja! Može li se u nas kršćana naći još toliko vjere na zemlji? Dokažimo!

Vrijeme je da postanemo odgovorni za svoje ponašanje da ne postanemo prijenosnik virusa. Osobito virusa grijeha protiv kojega medicina nema lijeka. Prestanimo stvarati paniku kao oni koji nemaju nade u vječni život!

Ovo je bila prigoda više vremena provesti u svojoj obitelji i uvesti obiteljsku molitvu. Razgovarati u obitelji, međusobno, ako još uopće znamo što je razgovor bez mobitela! Napredak znanosti, koji je uistinu zadivljujući, ipak nam ne može osigurati vječni život.

Obred pepeljanja na Pepelnicu bio je više od samog „obreda“. On nas je podsjetio na našu prolaznost o kojoj nam je ozbiljnije razmišljati u korizmenom vremenu. Korona korizmi! Stoga naš pozdrav bratu koronavirusu koji uspostavlja red u naše nered! Razbija u našim glavama mit o nadljudima. Mi smo ranjiva i smrtna bića. Stvočenja ovisna o Stvoritelju, ne o stihiji povijesnih okolnosti.

Kršćanima evo prigode da provjere je li njihova duhovnost narcisoidna ili eklezijalna. Narcisoidna je ako traži samo zadovoljenje svojih potreba, odbija poslušnost crkvenim poglavarima, prigovara zbog uklanjanja blagoslovljene vode iz škropionica, pričesti na ruku i drugih donesenih mjera... Eklezijalna je kada slijedi hod Crkve, upute crkvenih pastira, mjere koje se donose u skladu s novim okolnostima.

Dužnost je vjernika i dobro se informirati o načinima prenošenja koronavirusa i ponašati se odgovorno kako bi zaštitili sebe i bližnje. Nemojmo stvarati nepotrebne troškove zdravstvenom sustavu i opterećenje medicinskom osoblju lakomisleno se ne pridržavajući donesenih uputa. Iskažimo poštovanje i zahvalnost prema naporima svih javnih službi u suzbijanju ove zarazne bolesti nedavno krštene imenom COVID-19.

Dužnost je vjernika ne dizati paniku nego pridonositi smirivanju situacije vjerom u Boga koji nam govori i po ovom malom, sićušnom, bratu virusu. Možda smo nepismeni da bismo čitali Bibliju, stoga slušajmo što nam govori naš mali brat koronavirus koji je podigao toliko prašine. Nemojmo ishitreno zaključiti da je on Božja kazna, ne znamo je li Božja kazna, ali sigurno je Božja poruka. Nešto nam želi poručiti. Tko ima uši da čuje, neka čuje!

Kakav je to virus!?

Što se to događa?

Kakav je to virus!?

Neće na trudnice .

Djecu najmanje napada.

Najviše truje neodgovorne.

Tjera mlade da se brinu o starijima.

Tjera nas silom da odmaramo, daje nam, tek onako produženi godišnji odmor, skraćeno radno vrijeme...

Tjera nas da provodimo više vremena sa svojom djecom.

Daje vrijeme supružnicima, partnerima, prijateljima, susjedima... da se bolje upoznaju, daje vrijeme za ljubav.

Uči nas prioritetima i čuvanju zdravlja.

Tjera nas da sami mijesimo kruh.

Tjera nas da prestanemo žuriti.

Tjera nas da manje zagađujemo život.

Čisti prirodu.

Oslobađa ceste, smanjuje nesreće.

Istjeruje iz kafića i kladionica.

Tjera nas da budemo humani.

Uči nas da nam ne može pomoći novac, vila, auto, jahta tu ili u nekom drugom gradu, nego čovjek, pravi, hrabri čovjek.

Uči nas da cijenimo prave vrijednosti.

Uči nas da cijenimo i tuđi život.

Uči nas pravdi i poštenoj raspodjeli.

Uči nas da je prava vrijednost u humanosti i organiziranom volontiranju.

Skida lažne maske s pohlepnih lica.

Smanjuje prostituciju, kriminal, pranje novca, smanjuje vrijednost dionica, daje šansu da matične zemlje vrate svoje.

Uči nas da balkon i okućnica imaju često veću vrijednost od stana i kuće.

Uči nas da i u zatvoru zatvoren možeš biti sretan i slobodan.

Tjera nas da težimo znanju, da tražimo pravu a ne lažnu informaciju.

Uči nas da je bar metar oko nas NAŠ intimni prostor, i sve preko toga možemo dati samo onima kojima život možemo povjeriti.

Uči nas da bonton ima svoju veliku vrijednost i da nije uzaludno pravilo da je dovoljno kimnuti glavom kad nekog pozdravljamo.

Uči nas da češće peremo ruke, sebe i psihu od prljavštine civilizacije.

Uči nas da više čuvamo i poštujemo prirodu jer smo od iste satkani.

Tjera vlade i politike da surađuju.

Uči nas da, kad je zlo negdje u drugoj državi, pa i na drugim kontinentima, drugim narodima daleko od nas, u stvari blizu, da ne može biti bliže..

Tjera nas da napokon čujemo da je svaki dan umiralo i umire 8 000 nevine djece a da nas nije bilo briga.

Oslobađa planetu od industrijskih i ljudskih otrova.

Uči nas da budemo ljudi, dobri ljudi.

Ljudi...

ŠTO JE TO?

Otvorilo nam i uši i oči...

Zamislite što nam ovaj virus radi: uči nas da budemo ljudi.

Da budemo ono što jesmo...

Nepoznat autor

IVICA ŠARAC

KAIROS

Protekli dani izolacije mnogima su bili ispunjeni brigama i strahom: što od moguće zaraze i neizvjesnosti prouzročene pandemijom, što od najavljenih novih kriza, počev od posrnulog gospodarstva i pojačanog rasta nezaposlenosti, dubljeg socijalnog raslojavanja i svih loših posljedica koje bi iz toga mogle proizaći. Neki su u potrazi za dodatnim razlozima za podizanje panike otišli nekoliko koraka dalje, inzistirajući kako upravo oni znaju da smo zakoračili u apokaliptično doba i da proživljavamo završno razdoblje cjelokupne povijesti. Time, i ne htijući, daju ovom naraštaju daleko više na važnosti, nego li to objektivno zaslužuje. Kad ne bi bili zatrpani brigama, ovi bi nam dani možda prolazili u samodopadnom uvjerenju da smo, eto, nešto posebno u odnosu na sve prethodne naraštaje i da upravo mi predstavljamo vrhunac u realizaciji Božjega plana s čovjekom i čovječanstvom. U duhu takvih umišljaja moglo bi se onda za aktualnu situaciju (ne bez ironijskog odmaka) reći: *Finis coronat opus!* (Kraj djelo kras).

Ne, nismo važniji od prethodnih naraštaja, možda smo samo, opijeni znanstvenim i tehničkim dostignućima, dublje zalutali u samozavaravanju i pogrešnu doživljaju sebe i svijeta. Čovjekova briga, pa i strah, nisu neobični ni neočekivani u ovakvim situacijama, ali ne bi trebalo biti mjesta tolikom čuđenju. Pa zar nije bilo dovoljno glasova i znakova upozorenja da smo (auto)

SVIJET, KOJI JE JOŠ DO JUČER OSTAVLJAO DOJAM MOĆNA, NEZAUSTAVLJIVA STROJA KOJI JE SVE UBRZANIJIM TEMPOM I S PUNO BUKE GORDO JURIO PREMA NAVODNO NESLUČENU NAPRETKU, NAJEDNOM SE U OČIMA NEKOLIKO MILIJARDI VLASTITIH STANOVNIKA, ZBUNJENIH I PREPLAŠENIH OČEVIDACA, POKAZAO SLAB I RANJIV PRED TIHIM I NEVIDLJIVIM DJELOVANJEM NEČEGA TAKO SIČUŠNOG, NA GRANICI ŽIVOG I NEŽIVOG. ODJEDNOM SE, UNATOČ SVIM RAZLIKAMA MEĐU NAMA, POKAZALO DA SU OVI NAŠI OVOZEMALJSKI ŽIVOTI ISTI U KRHKOSTI I PROLAZNOSTI.

destruktivnim ponašanjem doveli vlastiti svijet do ruba? Zar nismo slušali gotovo svakodnevna upozorenja duhovnih i umnih velikana koji su nam ukazivali na stvarno stanje, koji su upozoravali na neminovne posljedice posvemašnje relativizacije svih naših postupaka i beskrupuloznog uklanjanja svih moralnih granica

u ponašanju i djelovanju (osobito u oblasti eksperimentalne znanosti)? Očito nismo dovoljno sebi posvijestili koliko je ovaj naš svijet, u kojemu „kultura smrti“ ima povlašten status, u međuvremenu postao opasnim mjestom po život.

Ovo što nas je snašlo negdje pred početak korizme, ogolilo je dobar dio naših zabluda. Ovdje nije riječ o pandemiji, ona je medicinski problem i već se ranije događala u povijesti, već o onomu što nam je ova pandemija „pomogla“ otkriti o sebi i vlastitom svijetu. Brutalno nas je prizemnila „globalna ranjivost globaliziranog svijeta“ i razotkrila nam da je „naš svijet bolestan“, neovisno o virusu. (T. Halik). Taj isti svijet, koji je još do jučer ostavljao dojam moćna, nezauzavljiva stroja koji je sve ubrzanim tempom i s puno buke gordo jurio prema navodno neslučenu napretku, najednom se u očima nekoliko milijardi vlastitih stanovnika, zbunjenih i preplašenih očevidaca, pokazao slab i ranjiv pred tihim i nevidljivim djelovanjem nečega tako sićušnog, na granici živog i neživog. Odjednom se, unatoč svim razlikama među nama, pokazalo da su ovi naši ovozemaljski životi isti u krhkosti i prolaznosti. Naš naraštaj, koji je već počeo gubiti osjećaj za značajnu razliku između poniznosti i poniženja, sada je, u trećem desetljeću 21. stoljeća, prisiljen slušati napatke kako ispravno prati ruke. Ponižavajuća pljuska iz lekcije o osnovama ponašanja na području tjelesne, ali i duhovne „higijene“! U tzv. „razvijenim društvima“ vrjednote poput poniznosti i milosrđa odavno su zadobile arhaičan prizvuk. U međuvremenu je i sama *istina* postala žrtvom „diktature relativizma“. Odnedavno se počelo isticati kako živimo u epohi „post-istine“. Na upražnjeno mjesto istine zasjela je laž, držeći u krilu reklamu o prijetvornosti kao novoj „vrlini“ koja zagwarantirano vodi do uspjeha. Samodostatna i samodopadna „razvijena društva“ prestala su se obazirati na Boga Stvoritelja. U takvim društvima, u kojima nema „mjesta“ za Boga, u kojima dominira bjesomučna utrka za moći, novcem i stjecanjem materijalnih dobara, osjećaj i briga za druge vrijednosti i vrjednote nemaju više ni moralnog ni racionalnog opravdanja. No, najgore je što su ista ta „razvijena društva“ postala idealom i onim društvima čiji se članovi još

Kad ne bi bili zatrpani brigama, ovi bi nam dani možda prolazili u samodopadnom uvjerenju da smo, eto, nešto posebno u odnosu na sve prethodne naraštaje i da upravo mi predstavljamo vrhunac u realizaciji Božjega plana s čovjekom i čovječanstvom. U duhu takvih umišljaja moglo bi se onda za aktualnu situaciju (ne bez ironijskog odmaka) reći: *Finis coronat opus!* (Kraj djelo kras).

uvijek otvoreno nazivaju kršćanskim vjernicima. Nije potrebno ići dalje, dovoljno je pogledati što su dominantne vrijednosti u našim lokalnim sredinama.

Mi doista prolazimo kroz duboko krizno razdoblje. Posred ovoga naraštaja zasjekla je jedna oštra razdjelnica koja bi mogla ovo naše vrijeme podijeliti na *ono prije* i na *ono poslije* pandemije. Ne pomaže nam puno to što znademo da je u prošlosti bilo sličnih ili još gorih pandemijskih izazova s daleko težim ishodima (dovoljno je podsjetiti na višemilijunske žrtve „španjolske gripe“ prije stotinjak godina). Ipak, kao i svaka druga, i ova kriza može biti impuls za dublja i snažnija promišljanja, poticaj za traženje dubljega smisla u zaglušujućoj količini medijskih glasova koji su odmah nahrupili poput bujice, grčevito se natječući s jedne strane iznijeti što originalniju „teoriju“ i pronaći krivce, a s druge strane dati odgovor na pitanje kako će svijet izgledati nakon pandemije. Svijet će se htjeti vratiti na stanje prije pandemije (tako barem pokazuju povijesna iskustva), a to i nije tako utješno, zar ne?

„Uvijek je lako razmišljati glavom svojega doba, teško je razmišljati vlastitom.“ (G. K. Chesterton). Umjesto da se prepustimo strahu, panici, buci i slici medija, mijenjajmo kut i način gledanja – promotrimo sve ovo kroz biblijski „portal“. Prihvatimo ovo vrijeme kao *kairos* našem naraštaju. Kako nas poučavaju teolozi, „kairos (grč. *trenutak, pogodno vrijeme*) u Novom zavjetu ima povijesno-eshatološko značenje i izražava podložnost vremena volji Božjoj“. Shvatimo ovo kao priliku, šansu, kao darovan trenutak. Šteta bi bila ne iskoristiti ga. Za početak „učimo prati ruke“ – počnimo zahvaljivati Bogu! Iz mnoštva priča koje je proizvela ova pandemija, posebno mi je dojmjljiva ona o izliječenom 93-godišnjem starcu iz Italije, koji je, zamoljen po izlasku iz bolnice platiti račun zbog korištenja respiratora, briznuo u plač rekavši: „Ne plaćem zbog novca koji moram platiti. Sve ovo mogu platiti. Plaćem jer dišem Božji zrak već 93 godine, ali ga nisam nikad platio. Cijena disanja na respiratoru je 500 eura za jedan dan. Zna li koliko dugujem Bogu? Nikad prije nisam zahvalio Bogu na tome!“

Zastanimo, udahnimo i zahvalimo! Za to imamo bezbroj razloga. Samo se osvrnimo oko sebe. Gospin svibanj je uobičajeno opet lijep. Priroda je oživjela u svoj svojoj raskoši i to bez ikakve naše pomoći. To nije ni moja ni tvoja zasluga, to je dar. Božji dar! Jesam li ga svjestan?

BRAT VIRUS NAS JE POZVAO NA ISTINSKO OBRAĆENJE SRCA

KREŠIMIR MILETIĆ

Swijet se nalazi u do sada nezapamćenoj situaciji globalne ugroze. COVID-19, taj sićušni nevidljivi stvor, 'brat virus' kako ga je nazvao moj prijatelj fra Josip Blažević, preokrenuo je čitav svijet naglavačke. Doslovno sve što smo do jučer doživljavali kao uobičajeno, „ništa posebno“, postalo je odjednom nedohvatljivo, zabranjeno, daleko. Korak po korak, 'brat virus' nam je oduzimao sve više i više sadržaja koji su činili naše dnevne rutine. Popiti kavu s prijateljem, otići u goste, odigrati utakmicu nogometa s prijateljima, otići u kino, na utakmicu, napraviti roštilj negdje u prirodi... No, možda i najvrijedniji poklon koji nam je donio 'Brat virus' jest taj da smo se konačno suočili sami sa sobom, sa svojim strahovima, pogriješno postavljenim prioritetima, krhkošću doslovno svih svjetovnih temelja na kojima smo gradili naše živote. Konačno smo imali korizmu bez celofana, bez naših kontinuiranih skrivanja, opravdavanja ili iskrivljavanja istine o nama samima i potrebe za istinskim obraćenjem naših srca. Odjednom, preko noći, mnogi su ostali bez posla, pod zabranom obavljanja djelatnosti, lišeni mogućnosti i prava na rad. Da, baš kao da je 'Brat virus' kliknuo onaj gumb 'pausa' i zaustavio svijet. I svijet je konačno zastao, zatvoren unutar zidova svojih domova.

Bože, hvala Ti za ovu kušnju u kojoj više jednostavno nemamo kamo, nego se vratiti Tebi. Ne možemo se više skrivati po kaficima, kladionicama, trgovačkim centrima. Uskraćen nam je čak i kontakt s drugima. Odjednom smo počeli jedni druge gledati drugačije, sa strahom, kao potencijalne prenositelje zaraze. Kao da se sve urušilo, onaj osjećaj sigurnosti, opuštenosti, mira. Prvi refleksi koji se dogodili kod većine ljudi bio je refleks zaštite sebe i svoje obitelji. Pohrlili su mnogi u trgovine i stvarali zalihe. Nabavljali maske i dezinficijense. No, vrlo brzo nakon početne

zbrke, nastupio je život u izolaciji svojih domova. Domovi su postali poput malih samostana u kojima je započet do tada nezapamćen ritam zajedničkog života. Do tada, svi su nekuda išli iz tog doma, na posao ili u školu, na igru ili različite aktivnosti, no sada – sada su svi osuđeni na prisilno zajedništvo i do tada nezapamćenu količinu zajedničkog vremena.

Odjednom, djeca više ne idu u školu već se tiskaju ispred računala kako bi predali domaće zadaće. Na TV-u se više ne gledaju serije, nego se prati nastava. U mnogim domovima se odjednom pojavila nervoza, trzavice, svađa. Postalo je pretijesno. Jedna kolegica s posla komentira kako je rekla svome mužu da je zaista bolje da oboje rade ili barem jedan, jer se kad su cijelo vrijeme zajedno – svađaju. Brat virus nas je razgolitio do kostiju. Pokazao nam je koliko je krhka ta naša ljudska ljubav. Koliko je teško biti zatvoren u jednom prostoru, ali još i teže biti

KONAČNO SMO IMALI KORIZMU BEZ CELOFANA, BEZ NAŠIH KONTINUIRANIH SKRIVANJA, OPRAVDAVANJA ILI ISKRIVLJAVANJA ISTINE O NAMA SAMIMA I POTREBE ZA ISTINSKIM OBRAĆENJEM NAŠIH SRCA. ODJEDNOM, PREKO NOĆI, MNOGI SU OSTALI BEZ POSLA, POD ZABRANOM OBAVLJANJA DJELATNOSTI, LIŠENI MOGUĆNOSTI I PRAVA NA RAD. DA, BAŠ KAO DA JE 'BRAT VIRUS' KLIKNUO ONAJ GUMB 'PAUZA' I ZAUSTAVIO SVIJET. I SVIJET JE KONAČNO ZASTAO, ZATVOREN UNUTAR ZIDOVA SVOJIH DOMOVA.

izložen neizvjesnosti, strahu za vlastiti život ili život onih koje volimo. Na neki način, probudio nas je iz naših, u većoj ili manjoj mjeri hedonističkih stilova života, u kojima smo navikli na brojne pogodnosti i suočio s istinom. A ta je istina da smo ovdje tek prolaznici. Da je sve ovo što nas okružuje ranjivo, kratkoga daha, prolazno. Da stan u centru grada, kojemu je kvadratni metar vrijedio čitavo bogatstvo, može biti srušen u deset sekundi potresa i pretvoren u hrpu cigli. Da posao na koji mi se ponekad bilo teško ustati, može biti izgubljen.

Ova situacija izvukla je iz nas i ono najgore i ono najbolje. Gledao sam po Zagrebu one dečke, Bad Blue Boyse, kako pomažu u preseljenju medicinske opreme, malenih beba u inkubatorima u zagrebačkim bolnicama nakon potresa. Vidio sam medicinsko osoblje, vatrogasce, policiju, kako daju sve od sebe da pomognu građanima. Vidio sam i one druge ljude, koji su pokazali neodgovornost, sebičnost, kršeći mjere zaštite i upute Nacionalnog stožera civilne zaštite. I tu sam osjetio u svome srcu tu čistinu na koju smo izvučeni – na kojoj možemo pred Bogom pokazati i djelima posvjedočiti jesmo li poslušni, ponizni. Možemo li poslušati upute naših biskupa i izvršavati ih u poniznosti i poslušnosti? Jesam li spreman učiniti ono što je sada na dobrobit mojih bližnjih, grada u kojem živim, naroda kojem pripadam? U konačnici, možda i najvažnije, imam li ljubavi za bližnjeg?

Kao nikada do sada, ispreplele su se niti duhovnog i svjetovnog. Uz javna okupljanja, uskraćena su nam i zajednička misna slavlja, zajedničke molitve. Odjednom smo se našli u Velikome petku i zastali u njemu. Počeli smo živo proživljavati osjećaje kroz koje je Gospodin proveo i apostole. Strah, neizvjesnost, krhkost naše vjere, smetenost. Odjednom smo shvatili da je i euharistija koju smo olako doživljavali kao nešto što je tu i što će uvijek biti tu na dohvat ruke, odjednom postala nedostupna. Više ne mogu na pričest! Ne možemo niti na ispovijed. Hej, a koliko sam puta do sada mrmrljao da mi je vruće, zagušljivo, da me smeta ovaj ili onaj župljanin, da mi je propovijed predugačka?

Sada imam osjećaj da bih potrčao u susret svima njima, sve ih grlio i pjevao liturgijske pjesme kao nikada do sada! Brat virus mi je pomogao da otkrijem koliko je važno, vrijedno naše zajedništvo! Koliko je vrijedan svaki susret i koliko ga trebam cijeliti! Koliko je važan baš svaki ljudski život! Koliko je vrijedno i važno to što imam Isusa u svetohraništu. Koliko je vrijedan i važan baš svaki svećenik, svaka časna sestra! Zato je ovaj Uskrs poseban. Ovaj Uskrs smo dočekali razdvojeni, zatvoreni u svojim domovima. Ali u srcu osjećamo možda nikada do sada doživljeno zajedništvo! Ono se ne događa fizički, ali se očituje u čežnji, žudnji, svjesnosti i raspoloženju srca u koje nas je sve zajedno uveo Gospodin po Bratu virusu. Zato zahvaljujem Gospodinu na Bratu virusu. Zahvaljujem jer mi je pomogao da posložim prioritete u svome životu, da ponovno otkrijem važnost i vrijednost svih onih malenih stvari koje su činile moj svakodnevi život! Zahvaljujem Gospodinu što mi je na poseban način pomogao da razumijem koliko je važno moje osobno obraćenje i koliko sam još uvijek jako daleko od stvarnog obraćenja svog srca, potpunog predanja i stanja u kojem Ga trebam ljubiti svim srcem, dušom i snagom! Zato sam sretan. Želim Vam sretan Uskrs!

Kardinal Sarah o utjecaju pandemije koronavirusa na Crkvu i društvo

PONOVNO SMO OTKRILI DA SMO OVISNI O BOGU

Prefekt Kongregacije za bogoštovlje i stegu sakramenata kardinal Robert Sarah u razgovoru za francuski časopis Valeurs govorio je o utjecaju pandemije koronavirusa na Crkvu i društvo. Preporučimo prijevod intervjuja na hrvatski objavljen na blogu Quo vadis Croatia.

Kako se osjećate zbog krize uzrokovane koronavirusom?

„Ovaj virus djelovao je kao upozorenje. Izgleda da se u samo nekoliko tjedana urušila velika iluzija materijalnog svijeta koji se smatrao svemoćnim. Sve do neki dan, političari su razgovarali o rastu, mirovinama, smanjenju nezaposlenosti. Bili su sigurni u sebe. A sada je virus, mikroskopski virus, bacio ovaj svijet na koljena; svijet zagledan u sebe, koji samo sebi ugađa, pijan od samozadovoljstva jer je mislio da je neranjiv. Trenutna kriza je prisporodoba. Otkrila nam je kako je sve što radimo i na što smo pozvani vjerovati bilo nedosljedno, krhko i prazno. Rečeno nam je: možete konzumirati bez ograničenja! No, ekonomija je propala i burze propadaju. Stečaji su posvuda.

Znanost nam je pobjedonosno obećavala da možemo sve dalje gurati granice ljudske prirode. Pričali su nam o umjetnoj reprodukciji, surogat majčinstvu, transhumanizmu, poboljšanju čovječanstva. Uznosili smo se da smo postali ljudi sveopćeg znanja te čovječanstvo koje biotehnologija može učiniti nepobjedivim i besmrtnim. A sada smo u panici, ograničeni virusom o kojem gotovo ništa ne znamo. Epidemija je bila zastarjela, srednjovjekovna riječ. Odjednom je ona postala naša svakodnevnica. Vjerujem da je ova epidemija odagnala dim iluzije. Takozvani svemoćni čovjek pojavljuje se u svojoj sirovoj stvarnosti. Sada je gol. Njegova slabost i ranjivost su očigledne. Nadam se da ćemo zbog zatočenosti u našim domovima obratiti pažnju na ono osnovno, ponovo otkriti važnost našeg odnosa s Bogom, a time i središnje mjesto molitve u ljudskom postojanju.

I, svjesni svoje krhkosti, povjeriti se Bogu i Njegovoj očinskoj milosti.“

Je li ovo kriza civilizacije?

„Često sam ponavljao, posebno u svojoj posljednjoj knjizi, *Le soir Approche et déjà le jour baisse*, [Zamalo će večer i dan je na izmaku] da je velika pogriješka modernog čovjeka što odbija biti ovisan o drugome. Moderni čovjek želi biti radikalno neovisan. Ne želi ovisiti o zakonima prirode. Odbija biti ovisan o drugome i obvezati se na konačnu vezu poput braka. Ponižavajuće mu je biti ovisan o Bogu. Osjeća kao da nikome ništa ne duguje. Odbijajući biti dio mreže ovisnosti, nasljeđa i zajedništva, osuđeni smo ući goli u džunglu tržišnog natjecanja prepusti njegovim zakonima.

Ali sve je to iluzija. Iskustvo zatočeništva mnogima je omogućilo otkrivanje da smo zaista i konkretno ovisni jedni o drugima. Kada se sve sruši, ostaju samo veze braka, obitelji i prijateljstva. Otkrili smo da smo kao članovi nacije vezani nečim što je neraskidivo, ali stvarno. Iznad svega, ponovno smo otkrili da smo ovisni o Bogu.“

Na pitanje što svećenici trebaju učiniti u ovoj situaciji, kardinal je odgovorio:

„Papa je bio vrlo jasan. Svećenici moraju učiniti sve što mogu kako bi ostali bliski vjernicima. Moraju učiniti sve što je u njihovoj moći da pomognu umirućim osobama, a da pritom ne kompliciraju zadatak zdravstvenim djelatnicima i civilnim vlastima. Ali nitko nema pravo lišiti bolesnu ili umiruću osobu duhovne pomoći svećenika. To je apsolutno i neotuđivo pravo. U Italiji su svećenici već platili veliku cijenu. Sedamdeset i pet svećenika umrlo je pomažući bolesnima [u međuvremenu se taj broj popeo na preko stotinu, nap. ur].“

„No također vjerujem da mnogi svećenici ponovno otkrivaju svoj poziv na molitvu i zagovor u ime cijelog naroda. Svećenik je stvoren da stalno stoji pred Bogom te mu se klanja, slavi i služi mu. Tako se u zatvorenim zemljama svećenici nalaze u situaciji u kojoj se prvotno našao Benedikt XVI. Oni uče provoditi dane u molitvi, samoći i tišini prikazujući ih za spas čovječanstva. Ako ne mogu fizički primiti za ruku svaku umiruću osobu onako kako bi željeli, otkrivaju da u klanjanju mogu svakog zagovarati.“

Kardinal je naglasio da svećenici koji mole i slave misu u samoći otkrivaju da „nisu prvenstveno vođe sastanaka ili zajednica, već ljudi Božji, ljudi molitve, štovatelji Božjeg veličanstva i kontemplativci. Oni tada uviđaju neizmjerenu veličinu euharistijske žrtve, kojoj ne treba velika publika da bi urodila svojim plodovima. Kroz misu svećenik dodiruje cijeli svijet.“

In memoriam

Fra ANTE KUTLEŠA

(13. 4. 1944 – 17. 4. 2020.)

Ako je svaka smrt nasilje nad životom, onda je smrt uzrokovana od Covida-19 najokrutnije nasilje koje se može zamisliti. Sve do potkraj ožujka fra Ante je bio vrlo aktivan član naše franjevačke obitelji u Međugorju i zauzeto je dijelio redovnički i svećenički život sa svojom subraćom. Slavio je svakodnevno euharistiju, molio časoslov, bio na usluzi vjernicima u ispovjedaonici, sudjelovao u bratskom druženju, vrlo aktivno raspravljao o životnim problemima, šalio se, radovao susretima s braćom i svakodnevno išao u šetnju. A onda se u vrlo kratkom vremenu sve promijenilo, životna nit se prekinula i fra Ante više nema među nama.

Istina, već negdje od sredine veljače sve češća tema naših razgovora postaje koronavirus, taj nevidljivi i podmukli ubojica što se nezaustavljivo širi i svakim danom odnosi sve više života. Ali to je još uvijek negdje daleko, pa se ne osjeća neposredna opasnost. A onda potkraj ožujka fra Ante počinje pokazivati simptome koji ukazuju da je virus pohodio i nas, da je tu među nama. Kola Hitne pomoći odvoze ga u mostarsku bolnicu, gdje se već liječi više oboljelih od te opake bolesti. No, svi se mi čvrsto nadamo, da će on uskoro, izliječen, ponovno biti među nama. Osluškujući škrte vijesti iz bolnice, u nama se miješaju nada i strepnja, da bi u jutarnjim satima 18. travnja stigla vijest koja je sve ostavila bez riječi: sinoć kasno umro je fra Ante.

Ni taj šok zbog neočekivane i brze smrti nije najgore što Covid-19 nosi sa sobom. Pravi šok vezan je uz pokop umrlog od te bolesti, odnosno uz stroge i, može se slobodno reći, okrutne odredbe kako se pokop ima obaviti. Sve se drži u potpunoj tajnosti, i mjesto i sat ukopa, a nazočno može biti tek nekoliko osoba, i to uz nevjerojatne mjere opreza. U fra Antinu slušaju bijaše to nedjelja, 19.

Foto: Arhiv ICMM

travnja, u 12 sati na groblju Karauli u Tomislavgradu, u nazočnosti provincijala fra Miljenka Šteke, gvardijana fra Sretana Čurčića, župnika fra Slavena Brekala i fra Antina nećaka Mije. Nitko od subraće iz Međugorja, s kojima je fra Ante dijelio tri zadnje godine života, nije mogao biti na ispraćaju, da mu uputi riječ zahvale i kaže: Zbogom, dragi fra Ante, do susreta u vječnosti! Zato neka to u naše ime naknadno izraze riječi pjesnika: „Zbogom, prijatelju. Zbogom. Doviđenja. Ti, dragi moj, kako si mi bio prirastao srcu. Predodređeni rastanak jamstvo je budućeg susreta. Prijatelju, zbogom, bez riječi, bez stiska ruke... Umiranje nije novo u ovom životu, ali ni život nije noviji“ (Sergej Jesenjin).

Posebne okolnosti u kojima je fra Ante obolio, liječio se, preminuo i bio pokopan razlog su što i ovaj „in memoriam“ izlazi iz okvira ustaljenog običaja oprastanja

s našim pokojnicima. Ako je on prvi franjevac i svećenik u hrvatskom narodu koji je umro od posljedica zaraze koronavirusom, ne bi bilo dovoljno to samo spomenuti na kraju životopisa. To čitavom fra Antinu životu daje poseban pečat i zato je doneseno kao uvod u njegov životopis.

Fra Ante je rođen u Prisoju, općina Tomislavgrad, u pobožnoj katoličkoj obitelji koja je Crkvi dala još jednog franjevca i svećenika (fra Zvonku) i časnu sestru (s. Graciju). Po završetku osnovne škole u rodnom mjestu, klasičnu gimnaziju pohađa u Visokom od 1958. do 1962., kad stupa u novicijat Hercegovačke franjevačke provincije, u samostanu na Humcu. Filozofsko/teološki studij započinje na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu i nastavlja u Königstein-u, u Njemačkoj. Za svećenika je zaređen 1969. godine. Po završetku studija 1970. godine, tri godine djeluje kao kapelan u Kojnici, da bi se krajem 1973. godine odlučio za odlazak u misije u Kongo. Godine 1974. nalazi se u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Zürichu, gdje uči jezik i čeka odlazak u Kongo.

U Kongu fra Ante živi i djeluje zajedno s još četvoricom Hercegovačkih franjevaca (fra Blagom Brkićem, fra Filipom Sučićem, fra Stojanom Zrncom i fra Perom Čuićem, a 1988. godine pridružuje im se i fra Jozo Vasilj). U Kongu ostaje 41 godinu, sve do 2017., kada se vraća u Hercegovinu. Područje njegova djelovanja vrlo je široko. Uz uobičajen svećenički rad u naviještanju, katehezi, dijeljenju sakramenata i izgradnji crkvenih objekata, fra Ante ulaže golem napor u stvaranju boljih uvjeta za život siromašnih ljudi koji su mu povjereni. Gradi škole, ceste, mostove, vodovode... Ljudi to prepoznaju i vrlo cijene. Stekao je velik ugled i kod domaćega klera i kod vjernika.

Po povratku u Hercegovinu 2017., mogao je birati samostan gdje će u

Sućut ravnatelja Papinskih misijskih djela Hrvatske povodom smrti fra Ante Kutleše

Nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj (RH) vlč. Antun Štefan uputio je u subotu 18. travnja provincijalu Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenku Šteki sućut povodom smrti misionara fra Ante Kutleše, objavljeno je na internetskoj stranici Papinska misijska djela u RH.

Poštovani oče Provincijale, upravo sam saznao tužnu vijest da je preminuo naš misionar fra Ante Kutleša. S njime sam bio dugo godina povezan, baš kao i sa fra Filipom i fra Perom, najprije kao misionar, a potom i kao ravnatelj Papinskih misijskih djela. Bio je izvanredan čovjek, svećenik i franjevac. Možemo biti ponosni svi mi koji smo s njime živjeli i drugovali. Bio je sjajan misionar, požrtvovan, sućutan, svet... zaljubljen u Isusa i ljude do kraja.

Zadnji put sam ga sreo u srpnju na mladoj misi njegova rođaka u Zagrebu. Isti je bio kao i uvijek, srdačan, jednostavan, drag. Vama, poštovani oče Provincijale, i svoj braći franjevcima, u ime Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj, u moje osobno ime i u ime Nacionalnog ureda PMD, u ime ravnatelja PMD nad/biskupija u Hrvatskoj kao i u ime misionara i misionarki, izražavam iskrenu molitvenu prisutnost i najdublje osjeća je poštovanja i sućuti. Iskrena sućut i njegovoj obitelji.

U fra Anti smo imali sjajnog čovjeka, svećenika, franjevca i misionara.

Gospodin mu je zasigurno pripremio najljepše mjesto u svojem kraljevstvu.

vlč. Antun Štefan
nacionalni ravnatelj
Papinskih misijskih djela u RH

miru provesti svoje stare dane i odmoriti se od truda u Africi. No, fra Ante ne misli ni na kakav odmor, već kako će najbolje iskoristiti preostale godine života i zdravlje koje ga je još relativno dobro služilo. Na veliko veselje svih nas, izabire biti dio franjevačkoga bratstva u Međugorju i služiti hodočasnicima, pogotovo u ispovjedaonici, u koju je gotovo redovito dolazio prvi i vrlo strpljivo ispovjedao satima. Vjernici su brzo prepoznali njegovu svećeničku razboritost i širinu, pa je postao omiljen ispovjednik.

Fra Ante je po prirodi bio vedre naravi i posjedovao je zdrav smisao za humor, čime je obogaćivao naš svakidašnji život. Mi smo se često zanimali za život u misijama

Uđi u radost svoga Gospodara!

Što me je nadahnulo da napišem nekrolog- posmrtni govor prigodom iznenadne i neočekivane smrti našega cijenjenog i dragog brata (fratra) fra Ante Kutleše? Tog jutro, u subotu oko 9 sati, stigla je vijest o njegovoj smrti, a ja sam očekivao vijest o poboljšanju njegova zdravlja. Sve dok nije stavljen na respirator, bili smo u vezi preko poruka. I njegovo zdravstveno stanje s pozdravima prenosio sam braći u kući. Posljednji put poslao je poruku 6. travnja u 22.30 da je došao u njegovu sobu Ljubo Blažević iz Međugorja. Nakon toga nije bilo više poruka. Bez obzira što ga fizički nema među nama, osjećamo ga duhovno prisutna. Znajući da ne će biti normalnog oproštaja na grobu, želio sam da ova pjesma dopre do više onih koji su ga poznavali kao propovjednika i ispovjednika u Međugorju, da izmole: **POKOJ VJEČNI DARUJ MU GOSPODINE!**

Još uvijek se čuje ona jeka,
Kad fra Marin s vrata mi je reka
Rekao je, jedva sam ga čuo,
Istog trena ja sam ga prečuo.

Bog pozvao našeg Antu brata,
Bi u noći oko prvog sata.

Znali smo mi da je teško stanje,
Imali smo u Boga ufanje,
Da će Crni dobit ovu bitku,
Opet piti bistru vodu, pitku.
Više puta pobjednik je bio,
Malariju on je preživio.
Vjerojatno i sad ona bila,
Ali mu se pod koronom krila.
Sad i nije više tako važno,
Njega nema, mjesto mu je prazno.
Dobri duh je on u kući bio,
Raspoložen i za šalu čio.
I sad jedan manje ispovjednik,
I te kako dobar propovjednik.
Na Časoslov on kasnio nije
I još drugo molio je prije.
Premda ovdje kratko vrijeme bio,
Mnogima se veoma svidio.
A vjernici prepoznali prije,

Da se u njem dobar fratar krije
Svakodnevna pitanja su bila,
Je l' se bolest malo popravila.

Četrdeset i godine dvije
Afrika ga ustavila nije.
Borio se, tom afričkom puku
Uz nevolje, posvemašnju muku,
Donijet sveto Evanđelje, Krista,
Na taj spomen od sav zablista.
Iako se on vratio kući,
s njima dolje htio kola vući.
Telefonski nazvati je znao,
Dobar savjet njima uvijek dao.
Prikupljao milodare, novce,
Da je mogo, slao bi i ovce.
I u Kongu sad će tuge biti,
Mnogi za njim i suze će liti.

Jest nam teško, ali Bogu hvala,
Što Providnost nama ga je dala.
Teško pada, oproštaja nema,
Tužni jesmo, to je druga tema.
Jutros rano, na mijenjanu dana,
Bog mu daje nebeskoga stana:
Dobri slugo, evo tebi dara,
POČIVAO U MIRU!

Fra Karlo Lovrić

u Kongu, o čemu nam je rado pričao, ali uvijek s mjerom. Nikada nije isticao svoje zasluge, već radije uloge svojih suradnika i dobročinitelja. Iz svake njegove rečenice izbijala je ljubav prema tim siromašnim ljudima, a posebno prema djeci, za koju je često naglašavao kako oskudijevaju u svemu, od hrane, odjeće i obuće, do uvjeta za kakvo takvo školovanje.

Zato je u posljednje vrijeme pokrenuo akciju prikupljanja pomoći, što su župljani župe Međugorje, ali

i hodočasnici prepoznali i zdušno podržali. Drugim riječima, fra Ante i nakon što je otišao iz Konga nije zaboravio one kojima je posvetio 41 godinu svoga svećeničkog života. Njegovim iznenadnim odlaskom izgubili smo puno, ali smo ponosni što nam je darovao ovih nekoliko zadnjih godina i što u vječnost odlazi ispunjena svećeničkog života. Neka mu Gospodin bude velika nagrada.

Fra Ivan Dugandžić

Vrhovni sud Australije poništio presudu kardinalu Pellu

Vrhovni sud Australije objavio je u utorak 7. travnja jednoglasnu odluku o poništenju presude australskom kardinalu Georgeu Pellu (78) za seksualno zlostavljanje te mu omogućio izlazak iz zatvora.

Vrhovni australski sud oslobodio je kardinala Georgea Pella, koji je izvršavao kaznu od šest godina zatvora zbog zlostavljanja maloljetnika, ukinuvši presudu Prizivnoga suda koja je donesena u kolovozu prošle godine i koja je potvrdila odluku suda u Melbourneu iz prosinca 2018. Kardinal je umirovljeni nadbiskup Sydneya i bivši pročelnik Tajništva za ekonomiju Svete Stolice, navršio je 78 godina te je uvijek tvrdio da je nevin. Sada je slobodan, napustio je zatvor i otišao u jednu vjersku ustanovu u Melbourneu.

Šest je sudaca australskoga najvišeg suda jednoglasno donijelo pravorijek na temelju razumne mogućnosti da se zločin nije dogodio i da stoga postoji značajna mogućnost da nevinna osoba bude osuđena.

Na katedrali u Melbourneu osvanule poruke uvredljivog sadržaja

Katedrala svetog Patrika u Melbourneu vandalizirana je u noći u srijedu 8. travnja nekoliko sati nakon što je Vrhovni sud Australije poništio presudu kardinalu Georgeu Pellu.

Na vratima katedrale nepoznati su počinitelji sprejom ispisali poruke uvredljiva sadržaja.

Nadbiskup Melbournea Peter Andrew Comensoli izjavio je za australske medije da, iako je bio uznemiren tim vandalizmom, to ga nije sasvim iznenadilo. „I dalje postoje vrlo

snažne emocije oko svih ovih stvari“, rekao je Comensoli za australsku novinsku mrežu 3AW.

Katedralu čuvaju pripadnici policijskih snaga, a neki grafiti su već prekriveni.

Vrhovni sud Australije objavio je u utorak 7. travnja odluku o poništenju presude australskom kardinalu Georgeu Pellu (78) za seksualno zlostavljanje te mu omogućio izlazak iz zatvora.

Vatikan: Osnovano Povjerenstvo za Covid-19

Dikasterij za služenje cjelovitom ljudskom razvoju u suradnji s drugim uredima (dikasterijima) Rimске kurije osnovao je Povjerenstvo kojem je cilj izraziti brižnu skrb i ljubav Crkve prema čitavoj ljudskoj obitelji suočenoj s pandemijom Covid-19, priopćio je Tiskovni ured Svete Stolice 15. travnja.

U sastavu Povjerenstva predviđeno je pet radnih skupina.

Prva radna skupina posvećena je slušanju i pružanju potpore mjesnim Crkvama u suradnji s Caritasom Internationalis. Zadatak te skupine je ostvarivati suradnju s karitativnim inicijativama koje promiču druge stvarnosti Svete Stolice, poput apostolske milostinjarnje, Kongregacije za evangelizaciju naroda i vatikanske ljekarne.

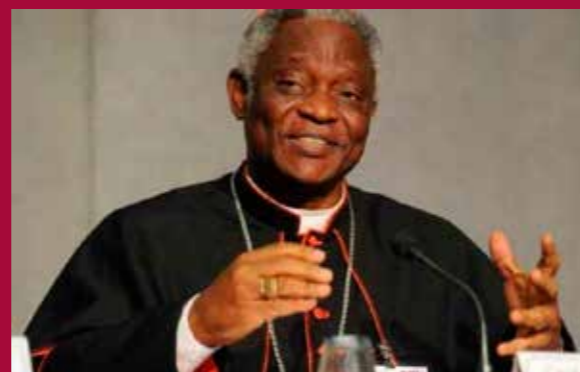
Druga radna skupina baviti će

se istraživanjem i proučavanjem pandemije, razmišljanjem o društvu i svijetu nakon Covid-19, posebno na području okoliša, gospodarstva, rada, zdravlja, politike, komunikacije i sigurnosti.

Treća radna skupina, koju koordinira Dikasterij za komunikacije, baviti će se izvješćivanjem o radu skupina i promicati će komunikaciju s mjesnim Crkvama, pomažući im da odgovore na autentičan i vjerodostojan način na svijet nakon Covid-19.

Četvrtu radnu skupinu koordinira Odsjek za odnose s državama Državnog tajništva. Zadaća joj je podupirati Svetu Stolicu u njenim aktivnostima i njenim odnosima sa zemljama i međunarodnim tijelima.

Peta radna skupina ima za zadatak financiranje kojim će se podupirati pomoć koju će Povjerenstvo za Co-

vid-19 pružati mjesnim crkvama i katoličkim udruženjima, te njegovo istraživanje, analize i komunikacijske aktivnosti.

Ciljeve pet radnih skupina koordinirat će Ravnateljstvo koje će podnositi izvješća izravno Svetome Ocu. U njegovu sastavu bit će prefekt Dikasterija za služenje cjelovitom ljudskom razvoju kardinal Peter K. A. Turkson, tajnik mons. Bruno-Marie Duffé i zamjenik tajnika preč. don Augusto Zampini.

Papa emeritus Benedikt XVI. proslavio 93. rođendan

U samostanu Mater Dei u Vatikanu papa emeritus Benedikt XVI., koji je vodio Katoličku Crkvu od 2005. do veljače 2013., proslavio je u četvrtak 16. travnja u najužem krugu 93. rođendan. Rođen je 16. travnja 1927. godine u bavarskom gradu Marktl am Inn.

Uoči rođendana osobni tajnik pape Benedikta XVI. nadbiskup Georg Gänswein najavio je da zbog mjera ograničavanja kretanja u Vatikanu i Italiji izostaju službena proslava i posjeti, ali misa, objed i cijeli dnevni raspored u samostanu su svečaniji.

U četvrtak je nadbiskup Gänswein izvijestio da je Papa proslavio rođendan u znaku trezvenosti i zahvalnosti Gospodinu. Primio je brojne telefonske pozive s čestitkama, među kojima i brata Georga Ratzingera iz Regensburga. Čestitke su stigle i poštom i elektroničkom poštom.

Za poklon papa Benedikt XVI. dobio je biografiju što ju je napisao njegov biograf Peter Seewald. Veliko djelo od 1 100 stranica trebao je Papi na rođendan predati sam autor, ali pandemija je to onemogućila. Biografija pod naslovom „Benedikt XVI.– Jedan život“ bit će dostupna u knjižarama 4. svibnja.

Papa Benedikt XVI. prati što se događa s krizom uzrokovanom pandemijom koronavirusa i svakodnevno moli za bolesne.

Na Nedjelju Božjeg milosrđa 19. travnja bit će 15. obljetnica izbora kardinala Josepha Ratzingera za Papu.

Američki pokreti za život: Cjepivo za koronavirus ne smije sadržavati stanice pobačenih beba

Više američkih civilnih pokreta i crkvenih organizacija koji se zalažu za poštovanje i zaštitu vrijednosti ljudskog života od začeca do prirodne smrti u pismu dr. Stephenu M. Hahnu, povjereniku američke Agencije za hranu i lijekove (FDA), zahtijevaju da buduće cjepivo protiv koronavirusa bude u potpunosti u skladu s etičkim i znanstvenim principima te da u sebi ne smije sadržavati stanice pobačenih beba.

Spomenuti pokreti i crkvene organizacije, kojima se pridružilo i dio članova Biskupske konferencije SAD-a, ističu kako snažno podržavaju napore znanstvenika iz cijeloga svijeta u pronalasku cjepiva protiv koronavirusa koji izaziva bolest COVID-19, ali ističu kako to cjepivo ni u kojem slučaju ne smije biti etički i moralno dvojbeno kad je riječ o sastojcima koji će se naći u istome.

Među potpisnicima ovoga pisma nalazi se i nadbiskup Kansas Cityja Joseph Naumann, predsjednik Vijeća za život Biskupske konferencije SAD-a, čelnici triju drugih vijeća Biskupske konferencije SAD-a, kao i vođe drugih katoličkih, ali i nekatoličkih udruga i organizacija koji traže da se što prije pronađe cjepivo za ovu zaraznu bolest, ali također zahtijevaju da se „u razvoju takvih cjepiva poštuju temeljna moralna načela i principi prema kojima je ljudski život svet i nikad ga ne treba iskorištavati“.

Odgodeni Svjetski susret obitelji i Svjetski dan mladih

S obzirom na zdravstvenu situaciju i njezine posljedice na kretanje i okupljanje mladih i obitelji, papa Franjo je zajedno s Dikasterijem za laike, obitelj i život odlučio za godinu dana odgoditi Svjetski susret obitelji i Svjetski dan mladih, priopćio je 20. travnja ravnatelj

Tiskovnog ureda Svete Stolice Matteo Bruni.

Svjetski susret katoličkih obitelji planiran za ljeto 2021. u Rimu održat će se u lipnju 2022. godine. Svjetski dan mladih koji se trebao održati u Lisabonu u ljeto 2022. godine bit će u kolovozu 2023. godine.

SIN BOŽJI, ISUS KRIST, JAGANJAC BOŽJI

MILE MAMIĆ

DRUGA BOŽANSKA OSOBA ZOVE SE SIN.

Reći ćemo nešto o samoj riječi *sin*. Ta jednosložna imenica muškoga roda sasvim je pravilna. U cijeloj jednini ima dugosilazni naglasak, čak i u vokativu. Kao opća imenica obično ima tzv. dugu množinu: *sinovi, sinova, sinovima*... Po nepisanom pravilu *Kad se riječ produljuje, naglasak se skraćuje*, imenica *sin* u dugoj množini ima kratkosilazni naglasak. U genitivu množine može biti i dugouzlazni naglasak na pretposljednem slogu: *sinōvā*, ali to je stilski obilježeno, obično u pjesmama, pričama, zagonetkama. Riječ *sin* ne označuje samo rodbinski odnos u izravnoj vezi prema *otac*. Kao u hebrejskom tako i u drugim jezicima ona znači i pripadnost nekoj skupini ili neku osobinu: sinovi ovoga svijeta, sinovi Izraelovi, sinovi Abrahamovi, sinovi svjetla, sinovi tame... *Rječnik biblijske teologije* opširno govori o svezi SIN BOŽJI i SIN ČOVJEČJI. Naše poimanje riječi otac i sin je takvo da je otac stariji, a sin mlađi. Takvo je naše ljudsko iskustvo i poimanje. Ovdje to ne vrijedi. I Sin je oduvijek, vječan u pravom smislu. Sveti Atanazije u Vjerovanju kaže: „Vječan Otac, vječan Sin, vječan Duh Sveti. I nisu tri vječna nego je jedan Vječni.“ O Sinu govori evanđelist Ivan u prvom poglavlju kao o Božjoj Riječi koja je oduvijek. U određenom povijesnom trenutku „Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama. (Iv 1,14) Sin Božji, Riječ Božja postao je čovjekom i ostao Bog, Sin Božji. On sam sebe često naziva i Sin Čovječji, jer je utjelovljen u krilu djevice Marije po Duhu Svetom, ali je i Bog, Sin Božji. Sveza sin čovječji jest istoznačnica za

„čovjek“, ali se obično njome hoće i nešto drugo istaknuti (nestalnost, krhkost, slabost ...).

Jedinstvena osoba u povijesti čovječanstva Bog i čovjek jest Isus Krist. Anđeo Gabrijel je rekao Josipu da će mu upravo on dati ime Isus. I tako mu je ime kad je postao čovjekom. To ime, hebrejski *Jošua*, u pojedinim jezicima dobiva odgovarajući lik. U grčkom je ΙΗΣΟΥΣ (*Iēsoûs*), u latinskom *Jesus* ili *Jesus*. Prema tim likovima nastaju dalje u kršćanskom svijetu odgovarajući likovi u pojedinom jeziku. U hrvatskom se jeziku davno uobičajilo *Isus*, ali u kajkavskoj tradiciji imamo i *Jezus*, *Jezuš* pod mađarskim utjecajem. Kajkavci vole i umanjene i imenice od milja pa imaju i *Jezušek*, *Isusek*.

Njega su proroci naviještali kao mesiju, pomazanika, spasitelja, otkupitelja. Hebrejska riječ *mašiah*, aramejski *mešija* značila je „pomazanik“, „mesija“. Apostoli su u Isusu prepoznali Mesiju, Pomazanika, što je Petar, prosvjetljen Duhom Božjim, odlučno ispovjedio: „Ti si Krist – Pomazanik, Sin Boga živoga!“ (Mt 16,16). To je u grčkom *Χριστός*, *Khristós*/Christós (= Krist – Pomazanik). To je u Novom zavjetu i među prvim kršćanima postalo drugo ime za Isusa, nastalo na temelju njegova božanskog poslanja. Vrlo brzo prema prvim glasovima/slovima grčkih riječi *Ἰησοῦς* (*Iēsoûs* – Isus), *Χριστός* (*Christós* = Krist – Pomazanik), *Θεοῦ* (*Theoû* – Božji), *υἱός* (*Yiós*/Hyiós – Sin) i *σωτήρ* (*Sōtēr* – Spasitelj) nastao je akronim *ιχθῦς*

(*ikhthis/ichthis* = riba). Tako je riba postala znakom kršćanstva i ujedno označivala: Isus Krist Božji Sin Spasitelj. Riba je postala i znakom krštenja vodom jer što je ribi voda, to je kršćanima milost krštenja vodom.

Prema grčkom *Christós* nastala je u lat. *Christus*. Od toga su nastajali u pojedinim jezicima odgovarajući likovi te riječi. U hrvatskome se jeziku davno uobičajilo *Krist* po školskom izgovoru grčkoga hi u latinskome jeziku. I u drugim zapadnoeuropskim jezicima prevladava takav izgovor grčkoga hi (obično transkribirano ch). Zato u hrvatskome imamo: *kaos*, *kemija*, *kronika*, *kor*, *Krist*, a prema izvornome grčkom bilo bi h: *haos*, *hemija*, *hronika*, *hor*, *Hrist* ili *Hristos*, kako je danas npr. u srpskome jeziku. Sraslicu od sveze Isus Krist nalazimo često napisanu Isukarst, gdje to *a* označuje da je tu slogotvorno *r*. Izgovaralo se je Isukrst. Vidimo to u Vrančićevu rječniku na str. 118., gdje donosi prvi dio molitve Ave

Foto: Arhiv/CMU

POMOĆ CRKVI U MISIJAMA

Situacija oko pandemije koronavirusa je u Europi ozbiljna, no papa Franjo i Papinska misijska djela upozoravaju da se najviše treba bojati situacije u misijskim zemljama, među najsiriimašnijim i najugroženijima, koji nemaju bolničku infrastrukturu i pomoćne uređaje potrebne za suočavanje sa smrtonosnim širenjem te bolesti.

Virus svugdje napada one najslabije. Kod nas su to prije svega stariji, no u misijskim zemljama dramatične posljedice odnose se na sve siromašne, bolesne, trudnice i djecu. Širenjem pandemije milijuni ljudi nalaze se na područjima koja nisu opskrbljena hranom, vodom i osnovnim potrepštinama, a nemogućnost kretanja onemogućuje im privređivanje dnevnice zahvaljujući kojoj mogu osigurati često jedini obrok u danu. S obzirom na to da i u redovitim situacijama mnogi u misijskim zemljama nemaju mogućnost svakodnevnog obroka, ova pandemija uvelike pogoršava situaciju. Pristup njezi, ionako nesiguran, postaje otežan ili nemoguć, jer su ambulante pretrpane, a prema svim pokazateljima val i dalje raste.

Suočavajući se s tim velikim problemom papa Franjo apelirao je na sve. Pokretanjem

hitne akcije Papinskih misijskih djela i svojom osobnom donacijom od 750 000 dolara potiče nas da pomognemo kako bi se misijskim biskupijama koje su u najvećim teškoćama omogućilo da zadovolje osnovne potrebe (posebno u hrani i dezinfekcijskim sredstvima).

Katolička Crkva doista je uvijek na prvoj crti u siromašnim zemljama kako bi liječila ljude pogođene virusom. Na primjer, u Africi, gdje više od 74 000 redovnica i više od 46 000 svećenika upravlja sa 7 274 bolnica i klinika i s 2 346 domova za starije i ranjive osobe, a o četvrtini bolesnika brinu se katoličke zdravstvene ustanove.

U Vatikan sve više stižu zahtjevi za pomoć misijskim biskupijama iz fonda za hitne slučajeve Papinskih misijskih djela: pomoć u hrani, medicinska oprema, logistička infrastruktura... u nekim regijama sve nedostaje, a svaki se sat broji da bi se spasili životi.

Suočeni s pandemijom koja širi i prijete milijunima siromašnih ljudi u svijetu, Sveti Otac poziva na osobnu intervenciju svih nas: našom podrškom u molitvi i donacijom ovoj akciji u borbi protiv koronavirusa

možemo pružiti bratsku pomoć zajednicama koje su najviše pogođene ovom zdravstvenom krizom.

Svakodnevno, na svim kontinentima, svećenici, redovnici i redovnice daju svoj život nakon što su oboljeli od bolesti, pomažući bolesnicima, prateći umiruće. Ni u ovo teško vrijeme upravo oni nikada ne ostavljaju ljude jer žive s njima i dijele njihovu svakodnevnicu. Velikodušno se odazovimo na poziv pape Franje i solidarizirajmo se s njihovom žrtvom!

Unaprijed zahvaljujemo na svakoj vašoj pomoći Crkvi u misijama koja se nalazi na prvim crtama i poručuje nam „još smo ovdje“ i „ostajemo do kraja“.

Pridružite se ovoj akciji i svoj prilog uplatite na sljedeći račun: Papinska misijska djela, Ksaverska cesta 12a, Zagreb
IBAN: HR8323600001500109114
Poziv na broj: 303007

S naznakom: Akcija protiv korone u misijama
*donacije uplaćene u poslovnica ZABA-
oslobođene su naknade za usluge platnog prometa

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

Banja Luka
87,8 / 106,7

Žepče 100,1

Jajce 87,8

Nova Biha

100,00

Zenica 100,1

Bugojno 101,8

Olovo 96,1

Rama 104,7

Sarajevo 96,1

Mostar 100,00

Međugorje 98,3

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**

Zagreb, Lika,

Sr. Hrvatska **107,8 MHz**

SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E

EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM

INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne podatke na podupiratelj@medjugorje.hr i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše radijske obitelji. Hvala vam od srca!

INFORMATIVNI
CENTAR **MIR**
MEĐUGORJE

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine. Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim domovima u domovini i inozemstvu, na radnim mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke iz Međugorja. Putokaz je hodočasniciima iz cijelog svijeta.

RADIO KOJI IMA DUŠU

